

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

Mx 127905

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติ
ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวัยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายอนุพงษ์ ยूरชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติ
ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย : นายอนุพงษ์ ยूरชัย

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร. อนุชัช จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์โมหี ศรีแสนยงค์)

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จังหาร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา มาระณี)

กรรมการ

- ชื่อเรื่อง** : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ผู้วิจัย** : นายอนุพงษ์ ยุธชัย
- ปริญญา** : ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด
- ปีการศึกษา** : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโบลาน ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนต่างออยพัฒนศึกษา อำเภอต่างออย จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2559 จำนวน 41 คน ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73, S.D. = 0.21$) แบบวัดทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .843 และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโบลาน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.26/90.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (75/75) 2) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติรามายโบลาน คิดเป็นร้อยละ 87.21 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ รามายโบลาน การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เพื่อนช่วยเพื่อน.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Development cooperative learning techniques Peer-Assisted Learning of the Performance skill by Learning Based on Davie's Instruction Model of Muayboran (Thai Boxing dance) on Art Learning Area for Matthayomsuksa 5

Author : Mr.Anupong Yurachai

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr.Pittayawat Pantasri
Assistant Professor Dr.Wanida Pharanat

Year : 2019

ABSTRACT

The objective of this research were to: 1) to development cooperative learning techniques peer-assisted learning of the performance skill by learning based on Davie's Instruction model of Muayboran (Thai Boxing dance). Effective (E1 / E2) according to the criteria 75/75. 2) Study skills in accordance with Davies' concept with the criteria of 75 percent. 3) Comparison of learning achievement before and after studying. 4) To study students' satisfaction, towards the learning activities. The research sample consisted of 41 mathayom suksa 5/1 students of Tao Ngoi Pattanasueksa School, Tao Ngoi District, Sakon Nakhon Province, term 2/2559. The samples were obtained by using group sampling method. The research instruments were 10 learning management plans which had the highest level of suitability (= 4.73, S.D. = 0.21), The learning achievement test had the reliability of .843 and the satisfaction questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test statistics

The research results were as follows 1) development cooperative learning techniques peer-assisted learning of the performance skill by learning based on Davie's Instruction model of Muayboran (Thai Boxing dance). Effective 87.26 / 90.49, which is higher than the specified criteria (75/75). 2) The students have the skills to practice traditional boxing. 87.21 percent passed the criteria of 75 percent of all. 3) After learning achievement was higher than before at the statistical significance level of .01. 4) The students were satisfied with the learning activities at the highest level

Keywords: the Performance skill by Learning Based on Davie's Muay boran (Thai Dance); cooperative learning techniques Peer-Assisted.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ โมฬี ศรีแสนรงค์ ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรگانต์ จังหาร กรรมการสอบ ที่ท่านเมตตาเอาใจใส่ดูแลให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ สำเร็จลุล่วงด้วยดีผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ดร.กิตติศักดิ์ สินธุโคตร คุณเลตรตรวจสอบ ด้านการวัดผล และประเมินผล ดร.พรสวรรค์ พรตอนก่อน คุณเลตรตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา นายโรจนวุฒิ เถิงนำมา คุณเลตรตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย นายประเวทย์ จันทร์ลีคุณเลตรตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา นายวันชัย ฝั่งซ้าย คุณเลทัทกะและกระบวนกรรามาวยโบราณ ผู้วิจัย มีความซาบซึ้งในความเมตตา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายประเสริฐ ปัตโตติชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 23 ที่อนุญาตให้ใช้นักเรียนในการหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในการวิจัย ขอบใจนักเรียนทุกคนที่มีส่วนให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดีและที่สำคัญ กราบขอพระคุณกำลังใจจากครอบครัวที่ช่วยสนับสนุนให้มีกำลังใจในการศึกษาต่อในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอน สนับสนุนการศึกษาของข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

นายอนุพงษ์ ยุธชัย

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 สารະการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2551	7
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์.....	13
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน	24
2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์	27
2.5 แบบฝึกทักษะปฏิบัติ.....	29
2.6 แผนการจัดการเรียนรู้.....	30
2.7 การหาประสิทธิภาพ	33
2.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37
2.9 ทักษะปฏิบัติ.....	39
2.10 ความพึงพอใจ.....	41
2.11 บริบทโรงเรียน	45
2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2.13 กรอบแนวคิดการวิจัย	51

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	52
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3.4 การดำเนินการทดลอง	61
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	67
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	68
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	72
5.1 สรุปผลการวิจัย	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	73
5.3 ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์	97
ภาคผนวก ข ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวีส์โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	102
ภาคผนวก ค แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์.....	100
ภาคผนวก ง คุณภาพแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์.....	138
ภาคผนวก จ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวัยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	141
ภาคผนวก ฉ คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	149
ภาคผนวก ช คุณภาพแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ และแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์	158

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ซ คุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวีส์	156
ภาคผนวก ณ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	159
ประวัติผู้วิจัย	168

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	10
3.1	54
3.2	57
3.3	58
3.4	61
4.1	68
4.2	69
4.3	69
4.4	70
ข.1	98
ง.1	139
จ.1	142
จ.2	145
จ.3	147

ตารางที่	หน้า
ฉ.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	150
ฉ.2 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	152
ช.1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์.....	157
ช.1 ผลการประเมินคุณภาพของแบบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวีส์ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	166

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	51
-----	----------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการ ประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้โลกไร้พรมแดน มีการสื่อสารที่รวดเร็ว และไร้ซึ่งข้อจำกัดส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก นอกจากประเทศไทยจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้ว ประเทศไทยยังรับวัฒนธรรมและค่านิยมที่แปลกใหม่ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายการสื่อสาร การพูดจา แต่ยังมีวัฒนธรรมที่ประเทศไทย ยังคงรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ความเป็นมาของเอกลักษณ์ความเป็นไทยได้อย่างดีนั่นคือ “ นาฏศิลป์ ” ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ อันอ่อนช้อยงดงามนี้เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษของไทยได้รับการรักษาและสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ (เรณู โกศินานนท์, 2535, น. 42) นาฏศิลป์ไทยถือได้ว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีตรักสวยรักงามแฝงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของไทย แสดงถึงความเป็นอารยะธรรมที่รุ่งเรืองและมั่นคงของชาติที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณกาล และที่สำคัญของนาฏศิลป์นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรมและแสดงถึงอารยะธรรม ที่รุ่งเรืองแล้ว นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการและการได้รู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เข้าใจศิลปะของชาติ (วรสรวง สุทธิสุวรรณค์, 2541, น. 1) ซึ่งประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราชมาช้านาน มีศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จนเป็นที่ชื่นชอบของนานาประเทศที่ได้พบเห็น โดยเฉพาะศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์เป็นสิ่งที่ บรรพบุรุษไทยได้รักษาและสืบทอดมา แต่โบราณกาลความงดงามในศิลปวัฒนธรรมไทย จะต้องมีการอนุรักษ์พัฒนา บำรุงรักษาและส่งเสริมเพื่อสืบทอดสู่อนุชนรุ่นหลังอย่างมีระบบระเบียบ และสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือกระบวนการทางการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีระบบและต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้การทำนุบำรุง ส่งเสริมและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ในการให้การศึกษา บทบาทโรงเรียน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่กับชาติ โดยการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการให้การศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าของวัฒนธรรมและการถ่ายทอดค่านิยมที่ดีต่อเยาวชน (สุมิตร เทพวงษ์, 2541, น. 1)

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดง

นาฏศิลป์ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์ที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นเกิดนาฏศิลป์พื้นเมืองที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 8) มวยโบราณสกลนคร เป็นนาฏศิลป์พื้นเมืองของจังหวัดสกลนครในรูปแบบของศิลปะ การต่อสู้ป้องกันตัว มวยโบราณได้ก่อกำเนิดขึ้นมาในท้องถิ่นและได้มีการสืบทอดกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า เพราะเป็นศิลปะและคำสอนที่แฝงด้วยคุณธรรม ตลอดจนถึงความอดทน อดกลั้น ให้อยู่ในกรอบของสังคม (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร, 2556, น. 1) มีลักษณะการปฏิบัติที่จะต้องใช้กำลังขามาก รวมถึงการฝึกทรงตัวอยู่ด้วยขาข้างเดียว ดังนั้นพื้นฐานของกระบวนการฝึกจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะสามารถต่อยอดไปในท่ารำมวยโบราณในท่าอื่น ๆ ได้ ซึ่งการฝึกทักษะปฏิบัติที่ดีควรเริ่มจากการฝึกอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนได้มีความเข้าใจในพื้นฐานเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีความชัดเจนและต่อเนื่อง

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา พบว่า ความไม่เข้าใจและความไม่สนใจในวิชานาฏศิลป์พื้นเมือง จึงทำให้ระดับของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเกิดจากการไม่ภูมิใจในนาฏศิลป์พื้นเมืองของท้องถิ่นของตนเอง หรืออาจเป็นเพราะความไม่เข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนของผู้สอนในด้านการสื่อสาร สื่อ นวัตกรรม อุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน หรือรวมไปถึงสถานที่เรียนที่ไม่มีความพร้อม ความเหมาะสม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียน เพราะเมื่อมีการมอบหมายงาน อาทิเช่น การจัดทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทดสอบทักษะปฏิบัติการแสดง ถือว่ายังขาดการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ (โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา, 2558, น. 35) ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานาฏศิลป์ ปีการศึกษา 2558 ซึ่งคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เฉลี่ย 58.02 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ โดยปฏิบัติทักษะ ในส่วนย่อย ๆ ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงไปในทักษะใหญ่ทั้งหมด ตามแนวคิดของเดวิสจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น เพราะประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำในภาพรวม 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ จนกระทั่งเป็นทักษะที่สมบูรณ์ (Davies, 1971 pp. 50-56) นอกจากการจัดการเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนแล้ว การให้นักเรียนสอนกันเองช่วยถ่ายทอดสิ่งที่เขาได้เรียนมาให้เพื่อนๆ ได้ฟังด้วยภาษาและรูปแบบของเขาเอง ทำให้เขาเข้าใจความรู้นั้นชัดเจนมากขึ้น เพราะเป็นการพูดหรืออธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะทำให้ผู้พูดเข้าใจและมองเห็นอย่างชัดเจนว่า ความคิดรวบยอด (Concept) ของเรื่องนั้น ๆ คืออะไร

(กรมวิชาการ, 2544, น. 61-63) ซึ่งจุดเด่นของการเรียนแบบประกอบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนสามารถดูแลกันได้ทั่วถึง นักเรียนอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน มีความสนิทสนมกัน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเข้าใจได้ง่าย พร้อมทั้งเป็นการฝึกทักษะทางสังคม ถ้อยทีถ้อยอาศัยส่งผลให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (จินดา อยู่เป็นสุข, 2545, น. 15)

ผู้วิจัยในฐานะครูสอนวิชานาฏศิลป์มีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติและเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก ปฏิบัติท่ารำตามขั้นตอน ได้อย่างสวยงามและรำตรงตามจังหวะ มีความภูมิใจในเอกลักษณ์ในการรำมวยโบราณของจังหวัด สามารถนำความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

1.3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวຍโบราณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนครเขต 23 จำนวน 4 ห้อง 162 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 41 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มาตรฐาน ศ.3.1 ข้อ 6 คือนำความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์การฝึกฝนด้านละครสร้างสรรค์และนาฏศิลป์มาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน โดยมีทั้งหมด 10 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยประวัติรามวຍโบราณ และทำรามวຍโบราณ 9 ท่า

1.4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

1.4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวຍโบราณ

1.4.4.2 ตัวแปรตาม

- 1) ทักษะปฏิบัติ
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ความพึงพอใจ

1.4.5 สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์” หมายถึง เทคนิควิธีการที่ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ช่วยเพื่อนภายในกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะที่มีความเข้าใจระหว่างนักเรียนกับนักเรียนมากขึ้น และทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมาช่วย ในการพัฒนากิจกรรมทักษะร่ายมวยโบราณในท่าที่ 1-9 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์ การแสดงพื้นบ้านอีสาน โดยการแบ่งกลุ่มหาคะแนนจากท่ารำ โดยการปฏิบัติทักษะและใช้เกณฑ์การ ประเมินทักษะปฏิบัติให้คะแนนและจัดลำดับคะแนนของนักเรียนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ โดย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเก่ง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มปานกลาง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมดเป็น กลุ่มอ่อน ซึ่งเทียบในอัตราส่วน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน เป็น 1 : 2 : 1 โดยใช้กระบวนการฝึกทักษะปฏิบัติ ที่มีลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเดวีส์ มาใช้ในการฝึกทักษะร่ายมวยโบราณ ท่าที่ 1-9 โดยใช้ลำดับ ขั้นตอนทั้ง 5 ของเดวีส์มาใช้ในการฝึกทักษะปฏิบัติตามลำดับชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นสาธิตทักษะหรือการ กระทำ ชั้นที่ 2 ชั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ชั้นที่ 3 ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ชั้นที่ 4 ชั้นให้เทคนิควิธีการ ชั้นที่ 5 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจัดทำแบบฝึก ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ โดยมีกรอบคำสั่ง ที่ชัดเจน มีเนื้อหาเหมาะสมและเป็นรูปแบบตาม แนวคิดของเดวีส์อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ท่ารำมวยโบราณที่มีความละเอียดและสวยงาม และเกณฑ์การให้ คะแนนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะ ปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง ร่ายมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5

“ร่ายมวยโบราณ” หมายถึง ท่ารำมวยโบราณท่าที่ 1-9 ประกอบด้วย ท่ากาเต้นก้อนไถ ท่าหะพราย ท่าย้ายสามเศียร่า ท่านิ้วเหยี่ยวไผ่ ท่าไล่ลูกแตก ท่าข้างม้วนวง ท่าทวงฮัก กวักซู้ ท่าแหลวถลา กาทากปีก และท่าเลาะเลียบตูป ใช้ประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การ แสดงพื้นบ้านอีสาน และนำท่ารำมวยโบราณทั้ง 9 ท่า มาสร้างแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตาม แนวคิดของเดวีส์ เรื่อง ร่ายมวยโบราณ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

“ประสิทธิภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตาม แนวคิดของเดวีส์” หมายถึง ประสิทธิภาพกระบวนการดำเนินกิจกรรมและประสิทธิภาพของผลลัพธ์เพื่อ ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 75 : 75 โดยมีค่าประสิทธิภาพดังนี้

75 ตัวแรก (E_1) คือ เกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน จากกระบวนการของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้ผลจากการปฏิบัติทักษะย่อยระหว่างการเรียนการสอน โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

75 ตัวหลัง (E_2) คือ เกณฑ์ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละของคะแนน ที่นักเรียนทำจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำมวยโบราณ ซึ่งต้องได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง การรำมวยโบราณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประเมินได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

“ทักษะปฏิบัติการรำมวยโบราณ” หมายถึง ความสามารถในการรำมวยโบราณ 9 ท่า ประกอบด้วย ท่ากาเต้นก้อนไถ ท่าหระพราย ท่าย้ายสามเศร้า ท่านิ้วเหยี่ยวไฟ ท่าไล่ลูกแตก ท่าข้างม้วนวง ท่าทวงฮัก กวักซู้ ท่าแหลวลลา กาดากปิก และท่าเลาะเลียบตุบ โดยประเมิน จากแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ซึ่งมีเกณฑ์คะแนนเป็นแบบรูบริค

“ความพึงพอใจในการเรียนรู้” หมายถึง ความชอบ ความสนใจต่อการเรียนการสอนที่แสดงออกของนักเรียนหลังการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, และ 1 เป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 นักเรียน สามารถรำมวยโบราณได้

1.6.2 ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบชุดฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

1.6.3 โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการเรียน การสอนให้มีประสิทธิผล

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. สาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์
5. แบบฝึกทักษะปฏิบัติ
6. แผนการจัดการเรียนรู้
7. การหาประสิทธิภาพ
8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
9. ทักษะปฏิบัติ
10. ความพึงพอใจ
11. บริบทโรงเรียน
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
13. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 สาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึง

ประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่จะสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

2.1.1 เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

2.1.1.1 ทศนศิลป์

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.1.2 ดนตรี

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้อง-เพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

2.1.1.3 นาฏศิลป์

มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.1.2 วิสัยทัศน์

การเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การคิดที่เป็นเหตุเป็นผลถึงวิธีการทางศิลปะ ความเป็นมาของรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรม ค้นหาผลงานศิลปะสื่อความหมายกับตนเอง ค้นหาศักยภาพ ความสนใจส่วนตัว ฝึกการรับรู้การสังเกตที่ละเอียดอ่อนอันนำไปสู่ความรัก เห็นคุณค่าและเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและสิ่งรอบตัว พัฒนาเจตคติ สมาธิ รสนิยมส่วนตัว มีทักษะ กระบวนการ วิธีการแสดงออก การคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงบทบาทของศิลปกรรมในสังคม ในบริบทของการสะท้อนวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมอื่น พิจารณาว่าผู้คนในวัฒนธรรมของตนมีปฏิริยาตอบสนองต่องานศิลปะ ช่วยให้มีมุมมองและเข้าใจโลกทัศน์กว้างไกล ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจในทัศนด้านอื่นๆ สะท้อนให้เห็นมุมมองของชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองและความเชื่อความศรัทธาทางศาสนาด้วยลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การเรียนรู้เทคนิค วิธีการทำงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดัดแปลง จินตนาการ มีสุนทรียภาพและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นช่วยให้มีจิตใจงดงาม มีสมาธิ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุล อันเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติโดยส่วนตน และส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคมโดยรวม

2.1.3 คุณภาพผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการออกแบบสร้างสรรค์งานที่เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพล้อเลียนหรือการ์ตูน ตลอดจนประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ด้วยหลักทฤษฎีวิจารณ์ศิลปะ

วิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก

เข้าใจอิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในสังคมรู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท และจำแนกรูปแบบ

ของวงดนตรีทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทย และสากล ในอัตรา

จังหวะต่าง ๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีมีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์ เป็นคู่ และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์ และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจัยการแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดงเข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่าง ๆ สามารถเปรียบเทียบ การนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

2.1.4 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตารางที่ 2.1

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 4-6	1. มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ	รูปแบบของการแสดง ระบำ รำ ฟ้อน - การแสดงพื้นเมืองภาคต่าง ๆ - การละครไทย - การละครสากล

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. สร้างสรรค์ละครสั้น ในรูปแบบที่ชื่นชอบ	ละครสร้างสรรค์ - ความเป็นมา - องค์ประกอบของละครสร้างสรรค์ - ละครพูด 1) ละครโศกนาฏกรรม 2) ละครสุขนาฏกรรม 3) ละครแนวเหมือนจริง 4) ละครแนวไม่เหมือนจริง
	3. ใช้ความคิดริเริ่ม ในการแสดงนาฏศิลป์ เป็นคู่ และหมู่	การประดิษฐ์ท่ารำที่เป็นคู่และหมู่ - ความหมาย - ประวัติความเป็นมา - ท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ท่ารำ - เพลงที่ใช้
	4. วิเคราะห์การแสดงตามหลัก นาฏศิลป์ และการละคร	หลักการสร้างสรรค์และการวิจารณ์ หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์และละคร
	5. วิเคราะห์แก่นของการแสดง นาฏศิลป์และการละครที่ต้องการสื่อ ความหมายในการแสดง	ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ และ การละคร - วิวัฒนาการ - ความงามและคุณค่า
	6. บรรยาย และวิเคราะห์ อิทธิพลของ เครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉากอุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผล ต่อการแสดง	เทคนิคการจัดการแสดง - แสงสีเสียง - ฉาก - อุปกรณ์ - สถานที่ - เครื่องแต่งกาย

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	7. พัฒนาและใช้เกณฑ์ การประเมินในการ ประเมินการแสดง	การประเมินคุณภาพของการแสดง - คุณภาพด้านการแสดง - คุณภาพองค์ประกอบการแสดง
	8. วิเคราะห์ท่าทาง และการเคลื่อนไหวของผู้คน ในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ ในการแสดง	การสร้างสรรค์ผลงาน - การจัดการแสดงในวันสำคัญของ โรงเรียน - ชุดการแสดงประจำโรงเรียน

หมายเหตุ. ตัวชี้วัดช่วงชั้น ม.4- ม.6,ปรับปรุงจาก สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (น. 180), โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ในกลุ่มสาระศิลปะนั้นส่งเสริมให้เกิด
 ความสร้างสรรค์ ชื่นชมความงาม ความสุนทรีย์ภาพ ความมีคุณค่า และพัฒนานักเรียนทางด้านร่างกาย
 จิตใจ ตลอดจนส่งเสริมให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ สามารถค้นพบศักยภาพของ
 ตัวเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ด้วยความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับผู้อื่น
 ได้อย่างมีความสุข ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาตราฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์
 วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และ
 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ตัวชี้วัดช่วงชั้น 4-6 ดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1 มีทักษะในการแสดงหลากหลาย
 รูปแบบ ตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และการแสดงที่ต้องการสื่อความหมายในการ
 แสดง และตัวชี้วัดที่ 7 พัฒนาและ ใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำ
 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การรำมวยโบราณ เพื่อใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
 เพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการ
 เรียนรู้ศิลปะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์

2.2.1 ความหมายของนาฏศิลป์

มีผู้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ ไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น.576) ได้นิยามคำว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการละคร หรือฟ้อนรำ

ระวีวรรณ วรรณวิไชย (บทความวิชาการศิลปะการแสดง, 2543, น.51) ได้กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศาสตร์หนึ่งที่เป็นแบบอย่างของการสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง เพราะนาฏศิลป์ เป็นศิลปะการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อถ่ายทอดสารต่าง ๆ เช่น อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด

สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, น.9) กล่าวว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะการฟ้อนรำ ซึ่งวิวัฒนาการมาจากเสียง ถ้อยคำ ที่ได้รับการปรับปรุงแต่ง จนเกิดความไพเราะน่าฟัง นำไปสู่การแสดงท่าทางเพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกตามอารมณ์ของเสียง หรือถ้อยคำนั้น และได้มีการปรุงแต่ง ท่าทางที่แสดงออก ให้สวยงามกลมกลืนยิ่งขึ้น ตามแนวทาง ที่เห็นว่าเหมาะสม และยึดถือเนื่องต่อกันมา จนถือเป็นศิลปะวัฒนธรรมส่วนหนึ่งของกลุ่มคนในแต่ละท้องถิ่น

มยุรฉัตร ธรรมวิเศษ (2547, น.25) ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะ การแสดงที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย ทั้งที่ประกอบการร้องและประกอบดนตรี ซึ่งในการจัด การเรียนการสอน นาฏศิลป์จึงน่าจะรวมถึงการฟ้อนรำ ระบำ โขน และการแสดงร่วมกัน

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ประดิษฐ์ขึ้น โดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกายให้งดงามผสมผสานกับบทเพลง ทำนองเพลง เพื่อสื่อความหมายความรู้สึก ตามอารมณ์ เพื่อให้เกิดความบันเทิง ซึ่งรวมศิลปะหลายแขนงไว้ด้วยกัน ทั้งการขับร้อง ดนตรี ทัศนศิลป์โดยการแสดงออกที่เรียกว่า ระบำ ฟ้อน เซิ้ง ละคร โขน ซึ่งนาฏศิลป์มีความแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม ประเพณี ของแต่ละชาติภาษาและท้องถิ่น

2.2.2 ความสำคัญของนาฏศิลป์

นาฏศิลป์เป็นแหล่งรวมศิลปะหลายแขนง ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของไทยอย่างหนึ่ง ที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติไทย ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ไว้หลายท่าน ดังนี้

สมิตร เทพวงษ์ (2541, น.2-3) ได้กล่าวเกี่ยวกับสำคัญของนาฏศิลป์ไว้ ดังนี้

1. นาฏศิลป์แสดงความเป็นอารยประเทศ บ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองดีก็ด้วยประชาชนมีความเข้าใจศิลปะ เพราะศิลปะมีค่าเป็นเครื่องโน้มน้าวอารมณ์ โดยเฉพาะศิลปะ การละครเป็นสิ่งสำคัญสามารถกลมกล่อมเกลารจิดใจ โน้มน้าวไปในทิศทางที่ดีเยี่ยมอารมณ์ได้เข้มข้น ผ่องใส เป็นทางนำให้คิดและให้กำลังใจในทางที่จะสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมืองสืบไป

2. นาฏศิลป์เป็นแหล่งรวมศิลปะ คือรวมเอาศิลปะประเภทอื่น ๆ มากเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกัน เช่น ศิลปะการเขียน การก่อสร้าง การออกแบบเครื่องแต่งกาย ตลอดจนวรรณคดี ศิลปะแต่ละประเภทได้จัดทำกันด้วยความประณีตสุขุม ทั้งนี้ก็เนื่องจากศิลปะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชาติ มนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษาต้องมีศิลปะของตนไว้ประจำชาตินับแต่โบราณมาจนถึงทุกวันนี้ รวมความว่า นาฏศิลป์มีความสำคัญเกี่ยวเนื่องกันทั้งสิ้น สร้างความเป็นแก่นสารให้แก่บ้านเมืองด้วยกันทั้งนั้น

บึงอร อนุเมธากร (2542, น.81-82) ได้กล่าวไว้หลายประการ คือ

1. เป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ที่นำประโยชน์ในชีวิตประจำวัน คือ ช่วยผ่อนคลาย ความตึงเครียด บำบัดโรคภัยไข้เจ็บ
2. เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่แสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของชาติแต่ละชาติ โดยใช้ท่าทาง ท่ารำ ร้อง จังหวะ ให้เห็นนิสัยและความเป็นอยู่ของมนุษย์
3. เป็นการถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด ซึ่งแสดงให้เห็นอารมณ์โกรธ รัก ยินดี ยกย่อง เกียรติ ฯลฯ

กรมวิชาการ (2545, น.19) กล่าวไว้ว่า การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ในโรงเรียน เพื่อต้องการส่งเสริมให้เด็กแสดงออกด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ดังเห็นได้ว่า ดนตรีและนาฏศิลป์ช่วยในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาบุคลิกภาพ การได้มีโอกาสแสดงออกด้านความสนุกสนานอย่างร่าเริงแจ่มใส ดนตรีและนาฏศิลป์ช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านการแสดง การทำจังหวะและร้องเพลงอย่างเสรี แม้ว่าบางครั้งจะมีแบบแผน แต่ถ้าได้ปฏิบัติจนถูกต้องก็สามารถเกิดความเชื่อมั่น ในตนเองและแสดงออก ต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างไม่เคอะเขิน จะพบว่าเด็กบางคนเมื่อมีกิริยาเคอะเขินจะมีอาการห่อตัว ก้มหน้า และเดินไม่ตรงทาง ซึ่งถ้าปล่อยจนเป็นนิสัยจะทำให้บุคลิกภาพเสียได้
2. พัฒนาอารมณ์ การแสดงออกด้วยการร้องรำทำเพลงที่ทำจังหวะอย่างมีขอบเขตที่เหมาะสมและทำโดยสม่ำเสมอ จะช่วยให้เด็กเป็นคนร่าเริงและเปิดเผย บางครั้งจะสามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกได้ดี ถ้าได้ฝึกการควบคุมจังหวะและลีลาการเดิน กระโดด การใช้เสียงในการร้องเพลง ตลอดจนสามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ได้ในที่สุด
3. พัฒนาสังคม เมื่อได้โอกาสแสดงออกพร้อมกับผู้อื่นในทางดนตรีและนาฏศิลป์ ย่อมจะฝึกให้เด็กรู้ว่าเมื่อใดตนจะเป็นผู้นำกลุ่มและเมื่อใดตนจะเป็นผู้ตาม และควรจะทำตนอย่างไรจึงจะสามารถเข้าร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กรู้จักการยอมรับความสามารถของผู้อื่นและพร้อมที่จะยอมรับผิด
4. พัฒนาเจตคติ ถ้าการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์เป็นไปอย่างถูกต้อง จะสามารถพัฒนาเจตคติความคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของเด็กได้มาก ในสมัยก่อนเคยมีคำกล่าวที่ว่า ร้อง

เพลงนั้นเป็นเรื่องของการเดินกินรำกินเท่านั้น แต่ปัจจุบันดนตรีและนาฏศิลป์ช่วยให้รู้จักศิลปวัฒนธรรมของชาติดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านาฏศิลป์นั้น มีคุณค่าและความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษยชาติ ทุกภาษา แสดงให้เห็นถึงอารยะประเทศ สามารถล่อเมลาจิตใจให้โน้มหน้าไปในทางที่ดี และนาฏศิลป์ลักษณะเฉพาะตัวต่อการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคมและเจตคติ จึงควรให้การศึกษาค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมสืบไป

2.2.3 องค์ประกอบของนาฏศิลป์

นาฏศิลป์มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

สมิทร เทพวงษ์ (2541, น.4) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

1. การขับร้อง เป็นการเปล่งเสียงออกมาอย่างไพเราะ และเร้าใจแก่การฟัง
2. การพ้อนรำ เป็นการแต่งประดิษฐ์กิริยาอาการของมนุษย์ ให้สวยงามกว่าปกติ มีความน่าทัศนา
3. ระบำ เป็นการรำยรำมีท่าทาง และลีลาเป็นเครื่องประกอบจังหวะ เมื่อรวม 3 ประการนี้เข้าด้วยกันได้ชื่อว่าเป็นสุนทรียศาสตร์

จากองค์ประกอบของนาฏศิลป์ จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ควรเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกในเรื่องของจังหวะ และความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยเพิ่มไปที่ละขั้นจนสามารถรำได้ การปลูกฝังทีละขั้นนี้ ช่วยให้เกิดความแม่นยำ และมีทักษะขึ้น นักเรียนก็จะมีเจตคติที่ดี มีความสุขในการเรียนรู้

2.2.4 นาฏศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทย มีลักษณะที่อ่อนช้อย งดงามถึงท่าทาง ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมไทยของชาติได้ ปัจจุบันเยาวชนไทยส่วนมากคิดว่านาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดง ที่เชื่องช้า โบราณ ไม่ทันสมัยเหมือนกับศิลปวัฒนธรรมชาติตะวันตกที่มักแสดงท่าทาง การขับร้องที่รวดเร็ว และสนุกสนาน ซึ่งเป็นความไม่เข้าใจต่อศิลปวัฒนธรรมของไทย โดยแท้จริงแล้วนาฏศิลป์ไทยประกอบด้วยศิลปะหลายประเภท มีทั้งที่อ่อนช้อย เชื่องช้าและรวดเร็วสนุกสนาน ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของไทย ได้มีการแสดงพื้นเมืองที่มีความแตกต่างกันออกไป ปัจจุบันได้มีการนำการแสดงชุดสั้นๆ หลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ (บังอร อนุเมธางกูร, 2542, น.129 - 140) ในการแสดงท่าทางการรำทางนาฏศิลป์ไทยนั้น จะมีพื้นฐานมาจากท่าคนตามธรรมชาติ และนำมาดัดแปลงปรับปรุงให้วิจิตรงดงาม อ่อนช้อย เรียกว่าเป็นภาษาท่าทางนาฏศิลป์ซึ่งการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไทย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงโขน ละคร หรือระบำเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ก็ดี ท่าทางที่ผู้แสดงแสดงออกมานั้นย่อมมีความหมายเฉพาะยิ่งหาก ได้ศึกษาอย่างดีแล้ว อาจทำให้เข้าใจในเรื่องการแสดงมากยิ่งขึ้นทั้งในตัวผู้แสดงเองและผู้ชม การ

แสดงนั้น ๆ สิ่งที่เขาเข้ามามีส่วนประกอบเป็นท่ารำและการแสดงทางนาฏศิลป์ไทยที่สำคัญก็คือ เรื่องของ นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ไทย (สุมิตร เทพวงษ์, 2541, น.191 – 223)

2.2.4.1 นาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้ในการแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ไทย เป็นชื่อลักษณะท่ารำของไทย ซึ่งศัพท์เหล่านี้เป็นศัพท์เฉพาะทางนาฏศิลป์ไทยเท่านั้นนาฏยศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำไทยนั้นมีมากมาย ถ้า แยกตามลักษณะของการใช้จะแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ

1. หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารำหรือชื่อท่าที่บอกอาการการกระทำของผู้นั้น เช่น วง จีบ สลัดมือ ม้วนมือ คลายมือ กรายมือ ฉายมือ ปาดมือ กระทบ กระดก ยกเท้า ก้าวเท้า ประเท้า ตบเท้า กระทุ้ง กะเทาะ จรดเท้า ตะเท้า ซอยเท้า ขยับเท้า ฉายเท้า สะดุดเท้า รวมเท้า โย้ตัว ยกตัว ตี ไหล่ และกล่อมไหล่ เป็นต้น

2. หมวดกิริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกิริยา เป็นการเรียกท่ารำ ที่จะทำให้รำได้งดงาม เช่น ทรงตัว ลดวง ส่งมือ ดึงมือ ดึงเอว ดึงไหล่ กดไหล่ กดคาง ชักสั้น หลบเข้า เปิด คาง เปิดสั้น หักข้อ หลบศอก ถีบเข้า และแข็งเข้า เป็นต้น

3. หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจาก นามศัพท์และกิริยาศัพท์ เช่น จีบยาว จีบสั้น ลักคอ เดินมือ เอียงทางวงคืนตัว อ่อน เหลี่ยม เหลี่ยมล่าง แม่ ท่า ขึ้นท่า ยืนเข้า ทลายท่า นายโรง นายโรง พระใหญ่ – พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด ผู้เมีย ยืนเครื่อง และศัพท์แทน เป็นต้น

2.2.4.2 ลักษณะของนาฏยศัพท์หมวดนามศัพท์

สุมิตร เทพวงษ์ (2541, น.192-199) และรุจี ศรีสมบัติ (2547, น.10-13) กล่าวถึง ลักษณะของนาฏยศัพท์หมวดนามศัพท์ ดังนี้

1. วง คือ ส่วนโค้งของลำแขน เรียกว่าการตั้งวง จะทำพร้อมกันทั้งสองแขนหรือ แขนใดแขนหนึ่งก็ได้ โดยเหยียดแขนออกไปข้าง ๆ ลำตัว ตั้งมือขึ้น งอแขนเล็กน้อยให้คล้ายงาข้าง (ไม่งอ มากหรือเหยียดมากเกินไป) แบ่งออกเป็น

1.1 วงบน ตัวพระและตัวนางจะแตกต่างกันที่ ตัวพระวงบนจะอยู่ระดับแง่ ศีรษะ (ตรงขมับ) ส่วนโค้งของลำแขนจะกว้าง ส่วนตัวนางวงบนจะอยู่ระดับหางคิ้ว ส่วนโค้ง ของลำแขนจะ แคบกว่าตัวพระ

1.2 วงกลาง คือ ส่วนของลำแขนจะอยู่ระดับอก ระหว่างวงบนและวงล่าง

1.3 วงล่าง คือ ส่วนโค้งของลำแขนทอดโค้งลงเบื้องล่าง ปลายมือจะอยู่ระดับ หน้าท้อง

1.4 วงหน้า คือส่วนโค้งของลำแขนทอดโค้งอยู่ข้างหน้า โดยตัวพระปลายนิ้ว มืออยู่ระดับข้างแก้มข้างเดียวกับวง ส่วนตัวนางปลายนิ้วมือจะอยู่ระดับปาก

2. จีบ เรียกว่าการจีบมือ กระทำโดยหงายมือออกมาข้างหน้า แล้วเอานิ้วหัวแม่มือมาแนบชิดกับนิ้วชี้ โดยการเอาท้องนิ้วทั้งสองติดกัน แต่ปลายนิ้วหัวแม่มือต้องให้จรดอยู่ที่ข้อแรกของนิ้วชี้ นิ้วทั้งสองเหยียดตึง ส่วนนิ้วทั้งสามที่เหลือ คือ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย ให้เหยียดตึงแล้วกรีดนิ้วทั้งสามออกไปให้ได้ระยะกัน การจีบมือต้องหักข้อมือเข้าหาตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การจีบแบ่งออกเป็น

2.1 จีบหงาย คือ การทำท่าจีบแล้วหงายข้อมือขึ้น พร้อมกับหักข้อมือเข้าหาลำแขน นิ้วที่จีบชี้ขึ้นด้านบน

2.2 จีบคว่ำ คือ การทำท่าจีบแล้วคว่ำลำแขนและมือลง พร้อมกับหักข้อมือปลายนิ้วชี้ลงล่าง

2.3 จีบหลัง คือ การทำท่าจีบแล้วส่งลำแขนไปข้างหลัง แขนเหยียดตึงและหงายท้องแขนขึ้น ปลายนิ้วชี้ขึ้นบน

2.4 จีบปรกหน้า คือ การจีบเข้าหาลำตัว โดยหงายลำแขนขึ้น แล้วหักมุมข้อศอกเข้าหาตัวบริเวณด้านหน้า ไหล่และข้อศอกตรงกัน หันจีบเข้าหาตัว

2.5 จีบปรกข้าง คล้ายจีบปรกหน้าแต่ลำแขนอยู่ด้านข้าง

2.6 จีบวงหน้า คือการทำท่าจีบหงาย แต่ยกแขนขึ้นเสมอไหล่จีบตะแคงไปตรงข้ามกับมือที่ทำท่าจีบ

3. สลัดมือ คือ กิริยาของมือจากมือจีบหงายหรือจีบปรกข้าง วิธีสลัดมือให้คลายจีบออกให้คลายฝ่ามือลงแล้วพลิกข้อมือตั้งขึ้น แล้วจีบคว่ำแล้วพลิกขึ้นเป็นจีบหงายทันที

4. ม้วนมือ กิริยาม้วนมือต่อเนื่องจากจีบหงาย วิธีม้วนมือค่อย ๆ ปักจีบหงายลงล่างด้วยการม้วนข้อมือ แล้วปล่อยจีบตั้งมือขึ้น แล้วหงายฝ่ามือลงจีบคว่ำม้วนจีบขึ้น

5. คลายมือ คือกิริยาจากจีบคว่ำ ค่อย ๆ หักข้อมือให้หงายขึ้น ขณะข้อมือหงายให้คลายจีบออกช้า ๆ จนแบ่มือแล้วจึงกลับตั้งฝ่ามือขึ้น

6. กรายมือ คือ ลักษณะคล้ายม้วนมือ แต่ลำแขนเหยียดตึงแล้วจึงงอแขนตั้งวง

7. ฉายมือ คือกิริยาแบ่มือที่ตะแคงอยู่ในระดับอกหรืออยู่ในระดับต่ำกว่านั้น แขนงออยู่ก่อน วิธีฉายมือเอียงศีรษะตรงข้ามกับมือที่จะฉาย ค่อย ๆ แหวงปลายนิ้วมือออกไปข้างหน้า ฝ่ามือยังตะแคงอยู่ แล้ววนปลายนิ้วมือมาข้าง ๆ แขนเหยียดตึง ให้ลำแขนลาดลงล่าง

8. ปาดมือ คือ กิริยาการใช้มือเข้าหาลำตัวและออกจากลำตัว แบ่งออกเป็น

8.1 ปาดแขนตั้ง มีในท่ากัวมือเรียก ใช้ปาดมือเข้าหาตัว

8.2 ปาดแขนงอ คล้ายปาดแขนตั้ง หากแต่ใช้ส่วนข้อมือกับปลายนิ้วให้ลำแขนเคลื่อนเข้าออกและงออยู่ตลอดเวลา มีทั้งบนและล่าง

9. กระทบ คืออาการของการใช้ลำตัวประกอบจังหวะอย่างหนึ่ง แบ่งออกเป็น

9.1 นั้งกระทบ คืออาการกระแทกตัวเป็นจังหวะประกอบการรำ ด้วยการแข็งหน้าขา ยกกันขึ้นเล็กน้อย ทำจังหวะเหมือนอาการสะดุ้ง แล้วกระแทกตัวลงอย่างเดิม

9.2 ยืนกระทบ แบ่งออกเป็น

9.2.1 กระทบเข้า คือกิริยาห่มเข้าในจังหวะหนัก สั้น ๆ ครั้งหนึ่งแล้วก้าวลง

9.2.2 กระทบสั้น มักใช้ในท่าโยกข์และท่าลิง ขณะที่ขาหน้าข้างหนึ่งยกไว้ ใช้ขาอีกข้างหนึ่งซึ่งยืนอยู่เป็นฝ่ายกระทบ วิธีกระทบ ยืดเข้าขึ้น ผยอสนั้เท้ารองจังหวะและกระแทกลง พร้อมกับวางเท้าที่ยกลงให้ได้เหลี่ยมตามต้องการ

10. กระดก คือ อาการของการใช้เท้ายกขึ้น โดยให้ปลายเท้าชี้ลง ซึ่งแบ่งออกเป็น

10.1 กระดกหลัง คือการยกเท้าไปข้างหลัง พยายามให้ส้นเท้าติดกับกัน หรือเกือบติดกัน โดยการถีบขาที่กระดกไปข้างหลังมาก ๆ

10.2 กระดกเสี้ยว คือ กิริยาคลายกระดกหลัง แต่การยกเท้ากระดกเฉียงไปด้านข้าง ซึ่งถ้ามองข้างหน้าจะสามารถมองเท้าที่กระดกได้ชัดเจน

11. ยกเท้า คือ ลักษณะของการใช้เท้ายกขึ้นโดยฝ่าเท้าล่าง แบ่งออกเป็น

11.1 ยกหน้า คือ การยกเท้าขึ้นมาข้างหน้า ให้ระดับฝ่าเท้าอยู่ตรงกับเข่าข้างที่จะยืน จะต่ากว่านั้นบ้างเพียงเล็กน้อย ส่งลำขาส่วนล่างยื่นไปข้างหน้าและเฉียงมาทางเท้า ที่ยืนรับน้ำหนัก หันส่วนข้างของฝ่าเท้าด้านหัวแม่เท้าออกไปทางหน้า ชักส้นเท้าเชิดปลายเท้าให้ตั้งหักข้อเท้าเข้าหาลำตัว ใช้ได้ทั้งตัวพระและตัวนาง ตัวพระเหลี่ยมขากว้าง ถ้าเป็นตัวนางเหลี่ยมจะแคบลงมา

11.2 ยกข้าง คือ ลักษณะอาการของการยกเท้าคลายยกหน้า แต่กันเข่าออกไปข้าง ๆ มาก ๆ ใช้สำหรับตัวพระ ถ้าเป็นตัวนางจะใช้วิธีการที่เรียกว่า “เดี้ยว” แทน คือใช้ส้นเท้าจรดขาอีกข้างหนึ่ง ไม่ควรให้สูง แะเข้าเหมือนตัวพระ

12. ก้าวเท้า คือ การก้าวเท้าข้างใดข้างหนึ่งลง โดยให้น้ำหนักตัวจะต้องโน้มไปข้างหน้า เท้าที่ก้าวเท้าหลังย่อเข้าให้ดูพองาม จะแตกต่างกันระหว่างตัวพระและตัวนางตรงเหลี่ยม ถ้าเป็นพระเหลี่ยมจะกว้าง ถ้าเป็นนางเหลี่ยมจะแคบ แบ่งออกเป็น

12.1 ก้าวหน้า คือ การวางฝ่าเท้าลงบนพื้นด้านหน้า กะให้ส้นเท้าที่วางลงนั้นจะอยู่ตรงกับหัวแม่เท้าของเท้าหลัง

12.2 ก้าวข้าง คือลักษณะคลายก้าวหน้า แต่จะเฉียงออกด้านข้างมาก

12.3 ก้าวไขว้ คลายก้าวหน้า แต่เวลาก้าวไขว้ต้องเปิดส้นเท้าหลัง ซึ่งถ้าเป็นก้าวหน้าไม่ต้องเปิดส้นเท้าหลัง

13. ประเท้า คือ กิริยาของการใช้เท้าวางเหลื่อมกัน ด้วยการเหยอจุมกเท้าข้างใดข้างหนึ่งเพียงชนิดเดียว โดยที่ส้นเท้ายังติดพื้นอยู่ เจิตปลายเท้าขึ้นทุกนิ้ว ใช้จุมกเท้ากระทบพื้น
14. ตบเท้า คือ กิริยาของการใช้เท้าคล้ายกับการประเท้า แต่ไม่ต้องยกเท้าขึ้น หม่ำเข้าตามจังหวะที่ตบเท้าตลอดเวลา
15. กระทุ้ง คือ การกระแทกจุมกเท้าที่อยู่ข้างหลังครั้งหนึ่งก่อน แล้วกระดกเท้า โดยยกเท้าที่กระแทกไปด้านหลัง โดยใช้ส้นเท้าติดกับกัน บางครั้งการกระทุ้งเท้าไม่ต้องกระดกก็มีโดยกระทุ้งแล้วก้าวตามปกติ
16. กะเทาะ คือ อาการของการใช้เท้าคล้ายกระทุ้ง แต่ไม่ต้องกระดกเท้าใช้จุมกเท้ากระทุ้งเป็นจังหวะหลาย ๆ ครั้ง
17. จรดเท้า คือ การแตะพื้นด้วยจุมกเท้า ส่วนอื่นของเท้าไม่ถึงพื้น พร้อมกับยุบตัว
18. แตะเท้า คือ การใช้ส่วนของจุมกเท้าแตะพื้นและวิ่งหรือก้าว ขณะที่ก้าวส่วนอื่น ๆ ของเท้าถึงพื้นด้วย
19. ซอยเท้า คือ กิริยาที่ใช้จุมกเท้าวางกับพื้น ยกส้นเท้าขึ้น ๆ ทั้ง 2 เท้า แล้วย่ำซ่ายขวาลี ๆ จะอยู่กับพื้นหรือเคลื่อนที่ก็ได้
20. ขยันเท้า เหมือนซอยเท้า ผิดกันที่เท้าขยันต้องไขว้เท้า แล้วจึงทำกิริยาเหมือนซอย ถ้าขยันเคลื่อนที่ไปทางขวาก็ให้เท้าซ้ายอยู่หน้า จะไปทางซ้ายก็ให้เท้าขวาอยู่หน้า
21. ฉายเท้า คือ กิริยาที่ก้าวหน้า แล้วต้องการลากเท้าที่ก้าวมาพักไว้ข้าง ๆ ให้ใช้จุมกเท้าจรดพื้นไว้ เหยอสั้นเล็กน้อย แล้วลากมาพักไว้ในลักษณะเหลื่อมเท้า โดยหันปลายเท้าที่ฉายมาให้อยู่ด้านข้าง
22. สะดุดเท้า คือ กิริยาที่ใช้ส้นเท้าวางจรดพื้น โดยไม่มีน้ำหนักย่อเข้าทั้งสองข้างถ้าจะสะดุดเท้าก็ใช้จุมกเท้าจรดพื้นลากเข้ามาใกล้ ๆ เท้าที่ยืนเป็นหลัก แล้วจรดเท้าลงเหยอจุมกเท้าขึ้น ดันส้นเท้าให้ห่างตัวออกไป
23. รวมเท้า คือ กิริยาที่ใช้ส้นเท้าทั้งสองข้างวางชิดกัน ปลายเท้าบานออก
24. โย้ตัว คือ การค่อย ๆ เอียงตัวไปทางซ้ายและทางขวา พร้อมกับสะดุ้งตัวตามจังหวะค่อย ๆ เอียงไปซ้ำ ๆ
25. ยกตัว คือ การยกตรงที่ส่วนบนนับจากส่วนเอวขึ้นมา กดไหล่ข้างเดียวกับการหย่อนสะเอว พร้อมกับยุบจังหวะด้วยเมื่อกดไหล่
26. ตีไหล่ คือ การเอียงไหล่ขวาไปข้างหลังแล้วตีกลับมาข้างหน้าให้แรงเล็กน้อย พร้อมกับเปียงตัวไปทางไหล่ข้างที่ตี

27. กล่อมไหล คือ การเอียงไหลขวาไปข้างหน้า หน้าตรงกลมเพียงเล็กน้อย เอียงตัวไปข้างหน้าที่กลม ลักคอกเล็กน้อย ทำสลับกับไหลซ้าย

2.2.4.3 ภาษาท่า

โดยปกติแล้ว มนุษย์จะใช้ท่าทางประกอบคำพูด และเมื่อต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจความหมาย ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจจะใช้สีหน้าหรือความรู้สึกประกอบคำพูดนั้น ๆ ด้วย เช่น กวักมือเข้า หมายถึงให้เข้ามาหา โบกมือออก หมายถึงให้ออกไป ในการแสดงนาฏศิลป์ได้นำท่าธรรมชาติเหล่านี้มาประดิษฐ์ขึ้น เป็นท่าทางที่สวยงามขึ้น เราเรียกว่า “ภาษาท่านาฏศิลป์ไทย” ภาษาท่านาฏศิลป์ไทย หมายถึง กิริยาอาการที่ผู้กระทำการนั้นใช้เป็นสื่อให้ผู้ดูทราบว่าตนกำลังทำอะไรอยู่ มีความหมายว่าอย่างไร โดยไม่ต้องเปล่งเสียง ซึ่งภาษาท่านาฏศิลป์ไทย เป็นท่าทางเลียนแบบธรรมชาติ จำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) ท่าที่ใช้แทนคำพูด เช่น ปฏิเสธ เรียก ไป มา รับ ส่ง ฯลฯ
- 2) ท่าที่แสดงกิริยาอาการหรืออิริยาบถ เช่น ยืน เดิน นั่ง นอน ฯลฯ
- 3) ท่าที่แสดงอารมณ์ภายใน เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ รัก ฯลฯ
- 4) ท่าเลียนแบบสัตว์ เช่น นก ปลา ม้า กวาง เสือ ฯลฯ

2.2.5 นาฏศิลป์พื้นเมือง รำมวยโบราณ

การแสดงมวยโบราณสกลนครปรากฏในขบวนแห่บุญผะเหวด บุญเดือน 6 หรือในขบวนแห่บั้งไฟ และแห่ปราสาทผึ้ง ในงานออกพรรษา โดยมีนักมวยโบราณจากคุ้มต่าง ๆ เข้ามาร่วมขบวนแห่ และแสดงมวยโบราณมีการเปรียบคู่ต่อสู้ให้ประชาชนชมและรับบริจาค เงินทองเพื่อนำไปบำรุงวัดวาอาราม นักมวยโบราณนิยมสลักลายตามร่างกาย แขน ขา ด้วยน้ำว่าอันศักดิ์สิทธิ์เป็นรูปต่าง ๆ ที่เลื่อมใสว่ามีกำลัง มีอำนาจ ยังมีการสลักวลและอักษรโบราณ ที่เป็นคาถาอาคมอีกด้วย การแสดงมวยโบราณเป็นการแสดงตามความเชื่อเกี่ยวกับคาถาอาคม เพื่อความอยู่ยงคงกระพัน (จำลอง นวลมณี, 2530, น. 2) มวยเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ว่า เป็นศาสตร์เพราะว่าเป็นวิชาการที่ทุกท่านอาจจะศึกษาหาความรู้ได้เช่นวิชาแขนงอื่น ๆ และที่ว่าเป็นศิลป์ก็เพราะว่าศิลปะแขนงนั้นมากไปด้วยกลยุทธ์และลวดลาย ซึ่งยากที่จะเรียนรู้และปฏิบัติไปอย่างเจเนจบ มวยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอย่างหนึ่งตามธรรมชาติ (สุรัตน์ วรารัตน์, 2530, น. 20 – 21)

มวยโบราณ เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่มีความเฉพาะตัวที่ผสมผสานระหว่างนาฏศิลป์และกีฬาอย่างลงตัว มีภาษาท่าทางศิลปะป้องกันตัวหลากหลาย

ไม่ว่าจะเป็นกีฬาประเภทใด พละกำลังเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะกีฬามวยจำเป็นต้องใช้กำลังมาก ต้องฝึกหัดให้มีกำลังที่แข็งแรง อดทน ความแข็งแรงจะเป็นพื้นฐานสำคัญของความคล่องแคล่วว่องไว ฟังสร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อเสียก่อน ความทนทนและความรวดเร็วจะตามมาทีหลัง โดยเฉพาะ

การรำมวยโบราณ จะต้องมีการท่ามากเกือบทุกท่า เป็นการทรงตัวด้วยขาข้างเดียว จึงแนะนำการฝึกบริหารร่างกายแบบต่างๆ ดังนี้

2.2.5.1 ฝึกสร้างพลังกำลัง

1) หมุนมือเป็นวงกลมด้านหน้า กระทำโดยการหมุนมือเป็นวงกลมอยู่เบื้องหน้าของร่างกายเป็นการกระทำเพื่อกระตุ้นให้แขนพร้อมที่จะชินกับการฝึกอย่างหนัก

2) หมุนมือเป็นวงกลมด้านข้างเป็นการหมุนร่างกายส่วนมือ อยู่เป็นรูปแบบเดียวกับกับประเภทแรก แต่เป็นการหมุนด้านข้างลำตัวเป็นการช่วยเพิ่มแรงเหวี่ยงของการหมุนแขนให้เข้าออกเร็วขึ้นและไม่อึดอาด

3) ปิดตัว เป็นการบิดลำตัวและเป็นการเล่นกล้ามเนื้อท่อนอกไปในตัว การปิดตัวจะช่วยให้เสียตทานให้แกกล้ามเนื้อขาโครงอีกต่อหนึ่งด้วยในการปิดตัวไม่ควรให้เท้าเคลื่อนไปมา เพราะจะทำให้ร่างกายไม่มีความแม่นยำ

4) หมุนตัว เป็นการหมุนโดยเอาร่างกายบริเวณลำตัว เคลื่อนไปหมุนรอบ ๆ คือการหมุนสะโพกจากซ้ายไปขวา และหมุนจากขวาไปซ้าย การหมุนนี้ไม่ควรจะให้เข่าอครยืนแบบตรง ๆ

5) ก้มหน้า - ก้มหลัง การบริหารอย่างนี้ กระทำโดยการหงายตัวไปข้างหลัง โดยใช้มือกดบริเวณก้นหรือเหนือก้นตรงสะโพกแล้วก้มมาข้างหน้า พยายามให้ใบหน้าชิดกับหน้าแข้ง

6) เตะสูง เป็นการเตะแบบผ่าหมาก โดยเตะจากข้างล่าง ขึ้นข้างบนในลักษณะที่เตะควรจะมีมืออยู่ที่ข้อมือยกใกล้คางกับทำตัวให้เอนไปทางด้านหลัง เวลาเตะขึ้นจะทำให้เป็นเส้นตรงได้ ถ้าฝึกกับกระสอบควรเตะให้รุนแรงตรงบริเวณก้นกระสอบ เพราะเวลาต่อจริงสามารถเตะเปิดท่าคุม (การ์ด) ของคู่ต่อสู้ได้อย่างดี

7) เขยียดข้างเดียว การเขยียดขาอย่างนี้ กระทำโดยยืดขาข้างใดข้างหนึ่ง ออกไปด้านข้างให้ราบกับพื้น โดยขาอีกข้างหนึ่งงอเข้า เพื่อเป็นการทำให้ร่างกายสมดุลไม่ล้มเสียหลักให้ทำสลับไปทั้งขาซ้ายและขาขวา

8) เขยียดราบพื้น เป็นการฝึกหัดโดยเขยียดขาทั้งสองข้างออกไปทางด้านข้างลำตัวในเบื้องต้น อาจจะไม่คล่อง อาจจะมีการเสียหลัก แต่หากทำไปบ่อย ๆ ครั้ง ก็สามารถเขยียดราบติดกับเป็นมุม 180 องศาได้

9) วิ่งอยู่กับที่ ในขณะที่ทำการซ้อมกับสถานที่แคบ โดยการยกเท้าขึ้นสูงระดับเอว การวิ่งพยายามอย่าวิ่งเร็วจนเกินไป เพราะจะทำให้กล้ามเนื้อฉีกขาดได้

10) กระโดดเชือก ในการฝึกซ้อมมวยกำลังและแรงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การกระเชือกจะช่วยให้เสริมสร้างประโยชน์แก่ร่างกายได้ รวมทั้งการลดน้ำหนักตัวด้วย เพราะเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและช่วยการหลังเหงื่อด้วย

11) นอนเข้าอากาศ เป็นการบริหารร่างกายในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มแรก หาเสื้อผ้าพื้นหรือเบาะก็ได้ แล้วนอนเหยียดยาวลงไป ยืดขาตรง ๆ ตามสบาย จากนั้นก็เอ้าข้างใดข้างหนึ่ง ยกขึ้นที่ละข้างสลับกันซ้ายและขวาอย่างช้า ๆ เมื่อเกิดความชำนาญดีแล้วจึงยกขาทั้งสองถีบเล่นกลับไปกลับมาเรื่อย ๆ

12) การวิดพื้น เป็นการเพิ่มความแข็งแรงให้กับข้อแขน และกล้ามเนื้อเพิ่มแรงเสียดทานให้กับหัวไหล่ บานพับข้อศอก และข้อมือให้แข็งแรง เพิ่มพลังหมัดได้ดีไม่ว่าการออกหมัดหรือการกระทบเป้าเวลาชก

13) ย่อเข้า-กระโดด ให้ยืนตรงเท้าชิดกัน แปะปลายเท้าออกประมาณ 80 องศา ยกแขนทั้ง สองข้างขึ้น กางข้อศอกออกให้เต็มที่ มือกวาวางไว้ที่บั้นเอว เขย่งปลายเท้าขึ้นยืดตัวให้ตรงหายใจเข้าเต็มปอดอย่างช้า ๆ แขนและมือยังอยู่ท่าเดิม เมื่อนั่งส้นเท้าดีแล้ว ให้กระโดดไปข้างหน้าประมาณ 2 ฟุต แขนและขาอยู่ท่าเดิมและพยายามทรงตัวให้ได้อย่างเดิมกระโดดต่อไปซัก 3 ครั้ง หรือมากกว่านั้น (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร, 2556, น. 7-11)

2.2.5.2 การฝึกรำมวยโบราณ

การแสดงขบวนแห่หรือการแสดงกลางแปลง เป็นการรำหมู่ รำเป็นคู่ๆ หลายคู่ยิ่งนำดู เช่น ในขบวนแห่ปราสาทผึ้ง แห่เทียน แห่บั้งไฟ แห่แหสเข้าเมืองแห่บุญกองบัง ฯลฯ มีท่ารำ 9 ท่า ดังนี้

1) ท่ากาเต้นก้อนไถ ผู้รำจะกำมือทั้งสองไว้ที่บั้นเอวยกไหล่กางศอกขาเหยียดออกพองาม ก้าวไปข้างหน้าในลักษณะเต้นและวงสั้นเท้าเอียงตัวเล็กน้อย เข้ากับจังหวะดนตรี แขนทั้งสองกาง กำมือตดที่บั้นเอว สายตัวช้า ๆ ไปตามจังหวะอันเป็นจินตนาการที่เต้นไปตามก้อนดินที่ขาวนาไถพลิกขึ้นมา เพื่อจะหากินอาหารมีปลามีจิ้งหรีด และตัวแมลงต่าง ๆ

2) ท่าหว่าพราย ผู้รำจะโน้มตัวลงไปข้างหน้าพร้อมกับม้วนแขนไปทั้งสองข้างเข้ามาในสี่ข้าง แล้วยกแขนขึ้นสูงเหนือศีรษะ ตระหวัดปลายนิ้วไปข้างหน้า 3 ครั้ง เงยหน้าขึ้นมองคู่มือที่ส่วนที่ยังเต้นอยู่ตามจังหวะในท่าที่หนึ่ง ทำอย่างนี้ไปจนรอบเป็นการปิดเสนียดจัญไร ภูตพรายปีศาจ สิ่งไม่ดีไปให้พ้นจากตัว

3) ท่าย้ายสามเศร้า ผู้รำจะยกขาข้างหนึ่งอยู่ระดับเอว ทรงตัว อยู่ด้วยขาข้างเดียว แขนข้างหนึ่งกำมือไว้ที่ขาที่ยกไว้แล้วกางศอก ยกไหล่เช่นเดียวกัน แล้วเหยาะย่าง อย่างสง่า ไปข้างหน้าสามก้าว ตามจังหวะเสียงกลอง และยืนทรงตัวอยู่ด้วยขาข้างเดียว กำมือทั้งสองข้างอยู่ที่ขา และบั้นเอวเช่นเดียวกัน

4) น้าวเหยี่ยวไฟ ผู้รำจะเบนขาที่ยกสูงให้เอียงมาอยู่อีกทางหนึ่ง ปล่อยแขนที่วางไว้หย่อนลงมาข้าง ๆ ขา พร้อมกับเหยียดแขนที่อยู่บั้นเอวให้โน้มน้าวขึ้นพันศีรษะ มาตั้งข้อศอกกำมือไว้ที่บั้นเอวตามเดิม ส่วนแขนข้างหน้าที่หย่อนลงให้งอข้อศอกขึ้นและตั้งไว้ที่ขาซึ่งยกไว้แล้ว เหยาะย่างย่อตัวให้ต่ำเตี้ย เอียงไหล่ตามจินตนาการ ยอดไม้ที่ต้องลมน้อมน้าวโอนเอนอ่อนช้อยย้อยตามต่ำลงมาฉนั้น

5) ท่าโล่ลูกแตก ผู้รำจะย่อเข้าทั้งสองลงจนนั่งบนสันเท้า แล้วกระโดดไปข้างหน้า พร้อมกับตบมือข้างหลังและข้างหน้า กับตบลอดแข้งลอดขา ทั้งสองข้างอย่างว่องไว และยกหลังมือ เข้าไหล่ สันเท้าและขาด้านนอก แล้วกระโดดถอยหลังไปด้านหลัง พร้อมกับตบมือและหมุนตัวตบยอดดอกด้วยฝ่ามือที่ยื่นไปข้างหน้า พร้อมกับทิ้งตัวลงในท่าย่อเข้าลากขาอีกข้างหนึ่งไปข้างหลังในท่าแอ่นอก กางศอกมือไว้ที่บั้นเอวทั้งสองข้าง สายตามองคู่ต่อสู้ การตบตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เกิดเสียงดัง เพื่อเป็นการปราบปรามคู่ต่อสู้เกรงกลัวต่อไป

6) ท่าข้างม้วนวง ผู้รำจะยกขาติดกันแล้วยกเข้าไปข้างหน้า ให้สูงระดับเอวม้วนท่อนแขนช่วงล่างทั้งสองแขน หมุนลักษณะควงหมัดกลมหลาย ๆ รอบ อยู่เหนือขาที่ยกไว้พร้อมกับขาสืบไปข้างหน้า 3 ก้าว หยุดยืนยกขาข้างหนึ่งมาข้างหลัง งอเข้าให้สูงขึ้นพร้อมกับเหวี่ยงแขนทั้งสองออกไปจนสุดแขน โนมตัวไปข้างหน้าย่อเข้าเล็กน้อยแล้วม้วนแขนทั้งสองข้าง หมุนควงหมัดวงกลม

7) ท่าทวงฮัก กวักซู้ ผู้รำจะเดินรำไปข้างหน้า 3 ก้าว ในรูปทแยงมุมแบบลายพันปลา พร้อมกับแขนทั้งสองข้างให้ดังคล้ายไก่ตีปีกตามจังหวะเท้าที่เดินไป และเอี้ยวตัวส่งแขนทั้งสองข้างไปข้างหน้าให้ขนานพื้นแบมือทั้งสองข้างกวักไปข้างหน้าตามจังหวะดนตรี ส่วนขาที่อยู่ข้างหน้ายืนเป็นหลักย่อเข้าเล็กน้อยอีกขาข้างหนึ่งไขว้หลังยื่นไปด้านหลัง ใช้ปลายเท้าตบพื้น เป็นจังหวะเข้ากับมือที่กวักอยู่ประมาณสามครั้ง ต่อไปก็ให้เดินไปข้างหน้า 3 ก้าว แขนทั้งสอง ตีปีกและยื่นไปข้างหน้าทำนองเรียกคนรักให้กลับมา

8) ท่าแหลวงลา กาดากปีก เป็นท่าที่มีต่อเนื่องจากทวงฮัก กวักซู้ คือผู้รำจะถอยเท้าที่ตบพื้นมาอยู่ข้างหลัง 1 ก้าว ก็ถอยมาชิดติดกัน ส่วนแขนอีกทั้งสองยื่นไปข้างหน้า ถอยมารวมกันไว้ที่หน้าอก ในลักษณะจับมือ และเท้าที่อยู่ข้างหน้าก็ก้าวไปข้างหน้าอีก 1 ก้าว และเท้า ที่ก้าวออกไปอีกให้ถอยหลังมาอีก 1 ก้าว เท้าที่ก้าวเข้าไปให้ถอยมารวมกันอีกและลำตัวให้หมุนไปอยู่ข้างหนึ่งด้วยแขนทั้งสองข้าง ให้กางขนานกับพื้นถลาไปตามลำดับที่หมุนอย่างนี้สลับข้างขวาซ้ายกันสามครั้งแล้วย่อตัวต่ำลง ส่วนแขนทั้งสองยังกางเหมือนนกบินร่อนอยู่

9) ท่าเลาะเสียบตุบ เป็นท่าสุดท้ายผู้รำจะวาดแขนข้างหนึ่งไปข้างหน้าแบบตัด ซ้อนหางหงายฝ่ามือค่อย ๆ ยกขึ้น จนได้ระดับไหล่ จึงพลิกข้อมือเป็นคว่ำแล้วสลัดปลายนิ้วขึ้นเหนือศีรษะ 3 ครั้ง ลำตัวโน้มไปข้างหน้าตามแขนที่ยื่นไปส่วนมืออีกข้างหนึ่งเหยียดตรงมาข้างหลัง หงายฝ่ามือและสลัดปลายนิ้วอย่างเดียวกัน ทำอย่างนี้สลับเปลี่ยนข้างซ้ายข้างขวา ส่วนเท้าสองข้างเดินตามจังหวะ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร, 2556, น. 17-25)

จากการที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาข้อมูลสามารถสรุปได้ว่า นาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์พื้นบ้านหรือมวยโบราณมีความคล้ายคลึงกันด้านท่าทางที่อาศัยการแสดงออกผ่านท่าทางหรือเรียกว่า ภาษาท่า ซึ่งภาษาท่าเป็นการแสดงออกกับกิริยาของผู้แสดง แสดงถึงความต้องการหรือความรู้สึกในขณะที่กำลังทำการแสดง และในด้านของมวยโบราณมีความแข็งแกร่งกว่านาฏศิลป์ไทยเพราะ เป็นกีฬาที่ต้องใช้พลังกำลังใน

การร่ำมวยโบราณ ผู้แสดงจำเป็นต้องเรียนต้องศึกษาและต้องฝึกฝนทักษะเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงนำท่ารำมวยโบราณท่าที่ 1-9 ประกอบด้วย ท่ากาเต้นก้อนไถ ท่าหะพราย ท่าย้ายสามเศร้า น้ำเหยี่ยวไผ่ ท่าไล่ลูกแตก ท่าข้างม้วนวง ท่าทวงฮัก กวักซู้ท่าแหลงถลา กาดากปึก และท่าเลาะเลียขบตูป มาใช้ประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้และ แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องร่ำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนไว้ ดังนี้

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน

การสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน หรือกิจกรรมประกอบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญของการสอนโดยวิธีเพื่อนช่วยเพื่อนไว้หลายท่านดังนี้

กรมวิชาการ (2544, น. 235) ได้ให้ความหมายของวิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง บทบาทของนักเรียนคนหนึ่ง ซึ่งช่วยเหลือนักเรียนคนอื่นๆ ในการเรียนเป็นการพัฒนาอย่างมีระบบ โดยนักเรียนผู้ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เป็นผู้สอนมักจะมีอายุเยอะกว่าหรือเท่ากันกับผู้เรียนหรือผู้ได้รับการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความความสบายใจและรู้สึกผ่อนคลาย เมื่อทำงานกับเพื่อนมากกว่าทำงานร่วมกับผู้ใหญ่และยังช่วยให้นักเรียน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีกับเพื่อนอีกด้วย (กรมวิชาการ, 2546, น. 198)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 63-67) ได้กล่าวถึงนิยาม ไว้ว่า การเรียนการสอนที่รวมเอาหลักการเรียนการสอนแบบร่วมมือเข้ามารวมกับการเรียน เป็นรายบุคคลมาเป็นการเรียนเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนแต่ละคนจะมีชุดการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ทำการศึกษาและเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในกลุ่มได้ เพื่อเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ในลักษณะกลุ่ม ซึ่งมีความคล้ายกับเทคนิค STAD และ TGT (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2545, น. 182)

สรุปได้ว่า เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นเทคนิควิธีการที่ให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้ช่วยผู้สอนในการสอนเพื่อนภายในกลุ่ม ซึ่งแบ่งตามระดับการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะที่มีความเข้าใจระหว่างนักเรียนกับนักเรียนมากขึ้น และทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ทุกคน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมาช่วยในการพัฒนากิจกรรมทักษะรำมวยโบราณในท่าที่ 1-9 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน

2.3.2 วัตถุประสงค์ของการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน

วัตถุประสงค์ของการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ที่นักวิชาการหลายท่าน ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

พิทักษ์ ปะนะมะ (2543, น. 29) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกระบวนการกลุ่มของนักเรียนเพื่อให้เห็นคุณค่าของการศึกษาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักระดับความสามารถที่แตกต่างกันในเรื่องของประสบการณ์ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้วิธีการได้จากวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีแรงจูงใจ ลดความกังวล ข้อบกพร่องของตนเอง สร้างบรรยากาศที่ดี และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

กรมวิชาการ (2546, น. 157) สรุปได้กล่าวไว้ว่า การสอนเพื่อนช่วยเพื่อน ช่วยให้การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นไปเพื่อการสื่อสารมากกว่า การสอนแบบดั้งเดิม ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนการเรียนเป็นกันเองเกิดปฏิสัมพันธ์มากขึ้น ทำให้นักเรียนทุกคนได้ใช้ภาษาการสื่อสารอย่างถ่องถึง

สรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ในการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อให้นักเรียนมีบทบาท ในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น เกิดความภูมิใจ ภาคภูมิใจในการช่วยเพื่อนให้ได้รับและสามารถปฏิบัติทักษะที่ครูกำหนดได้

2.3.3 วิธีการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน

พัฒนาการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน มีแนวคิดเกี่ยวกับการให้เพื่อนช่วยสอนเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในยุคของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในประเทศอังกฤษ จากบันทึกของวิตติ -เลี่ยน ในหนังสือ Institution Oratoria ได้กล่าวแนวคิดกับการให้เด็กก่อนวัยก่อนเรียน เรียนจากรุ่นพี่ และต่อมาใน ค.ศ. 1530 ทรอทเซนดอร์ฟ ครูชาวเยอรมันได้ใช้วิธีการ โดยเด็กสูงอายุช่วยสอนเด็กก่อนวัยกว่า การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวอย่างใหญ่หลวง ต่อการให้เพื่อนช่วยสอนเกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมของประเทศอังกฤษ ในศตวรรษที่ 18 ทั้งนี้เพราะ เกิดสภาวะการขาดแคลนครูในห้องเรียนห้องหนึ่ง ๆ มีนักเรียนเป็นร้อย ต่อครูหนึ่งคน หนังสือเรียน วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด แลนดาสเตอร์ จึงได้จัดทีมฝึกเด็กนักเรียนที่มีอายุสูงกว่าไปช่วยสอนและฝึกนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่าในตอนแรกเป็นการช่วยจัดและฝึกหัดระเบียบวินัย ให้นักเรียนที่อ่อนกว่า (ธีระ รุญเจริญ, 2525, น. 26)

ส่วนการนำเอาวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในประเทศไทยนั้น นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสนใจกับวิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกันอย่างกว้างขวาง เริ่มตั้งแต่ การสัมมนาเรื่อง “การพิจารณาวัฒนธรรมและเทคโนโลยี” มาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่ครูไม่ครบ ตอนหนึ่งในรายงานสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของครู และที่ประชุมกลุ่มได้เสนอวิธีแก้ปัญหา โดยให้นักเรียนเก่งกว่าช่วยแนะนำแก่นักเรียนที่อ่อนกว่า หรือให้นักเรียนชั้นสูงกว่ามาสอนนักเรียนเล็กกว่า โดยจัดเรียนเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อยๆ (กรมวิชาการ, 2544, น. 63)

สรุปได้ว่าการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ในประเทศไทย เพื่อลดปัญหาของครูที่มีไม่เพียงพอ วิธีการสอนสามารถทำได้หลายวิธี โดยการให้กลุ่มนักเรียนที่มีอายุมากกว่าช่วยสอนนักเรียนอายุน้อยกว่า หรือกลุ่มที่เก่งกว่าช่วยสอนกลุ่มที่เรียนช้ากว่า

2.3.4 หลักพื้นฐานในการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน

กรมวิชาการ (2544, น. 61) เป็นการกระจายบทบาทในการสอนและแนวคิดเกี่ยวกับการสอน ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้เพื่อนช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ และให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกันและกัน ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาด้านความประพฤติ เนื่องด้วยระดับภาษาที่ใกล้เคียงกันสามารถสื่อความหมายระหว่างกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้แบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมีวิธีการจัดกลุ่มเพื่อแยกความสามารถของผู้เรียนสามารถทำได้ดังนี้

การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แล้วนำคะแนนมาพิจารณาเพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยดังนี้

1. ถ้าแบ่งกลุ่มย่อยละ 4 คน

- 1.1 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเก่ง
- 1.2 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มปานกลาง
- 1.3 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มอ่อน

ซึ่งเทียบในอัตราส่วน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน เป็น 1 : 2 : 1

2. ถ้าแบ่งกลุ่มย่อย 3 คน

- 2.1 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 33 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเก่ง
- 2.2 นักเรียนที่ได้คะแนนถึตรงลงมาร้อยละ 34 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มปานกลาง

กลาง

- 2.3 นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำที่เหลืร้อยละ 33 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มอ่อน

เทียบในอัตราส่วน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน เป็น 1 : 1 : 1

3. ถ้าแบ่งกลุ่มละ 2 คน

- 3.1 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเก่ง
- 3.2 นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำที่เหลืร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มอ่อน

เทียบอัตราส่วน เก่ง : อ่อน เป็น 1 : 1 (กันยา ขุนสูงเนิน, 2540, น. 21)

สรุปได้ว่า หลักพื้นฐานในการสอนแบบเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถทำได้หลากหลายกลุ่ม เริ่มต้นตั้งแต่ 2 3 4 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการแบ่งคะแนนให้คนเก่ง คนเรียนปานกลาง คนการเรี้นรู้่อ่นได้ ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มโดยการกระจายบทบาทตามกรมวิชาการ โดยการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของ

นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเก่ง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มปานกลาง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มอ่อน ซึ่งเทียบในอัตราส่วน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน เป็น 1 : 2 : 1 จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 41 คน โรงเรียนเต่างอยพัฒนาศึกษา

2.4 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการที่ชัดเจน จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียน โดยเฉพาะในการสอนที่เป็นทักษะปฏิบัติ จะต้องมีส่วนขั้นตอน ลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ทางด้านทักษะ ซึ่งต้องเริ่มจะระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมากดังลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝน จนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้อง แม่น ตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำ สิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะทำให้ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ (แฮร์โรว์ Harrow, 1972 pp. 96-99)

การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ นับเป็นอีกหนึ่งวิธี ที่ช่วยให้การสอนทักษะปฏิบัติมีประสิทธิภาพ เดวีส์ (Davies, 1971 pp. 50-56) มีรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติดังนี้

ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถ ทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบ มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก มีกระบวนการเรียน การสอนของรูปแบบคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็น ส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้ว ผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

สรุปได้ว่าทักษะปฏิบัติที่ดี จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากกระบวนการฝึกทักษะปฏิบัติที่มีลำดับขั้นตอน ซึ่งมีนักทฤษฎีทักษะปฏิบัติหลายคนได้นำเสนอขั้นตอนในการฝึกทักษะปฏิบัติ ต่างก็มีปลายทางที่เหมือนกันนั่นคือการให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะนั้น ๆ ให้เกิดความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเดวิส มาใช้ในการฝึกทักษะรามวยโบราณ ท่าที่ 1-9 โดยใช้ลำดับขั้นตอนทั้ง 5 ของเดวิสมาใช้ในการฝึกทักษะปฏิบัติตามลำดับขั้นคือ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ขั้นให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ ขั้นที่ 5 ขั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.5 แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องประกอบด้วยความตรงของเนื้อหา กระบวนการจัดทำที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการประเมินแบบฝึกทักษะที่มีความเที่ยงตรง เพื่อสามารถนำแบบฝึกทักษะไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2542, น. 392) ทักษะ ตรงกับคำว่า Skill ในภาษาอังกฤษ หมายความว่า หมายถึง ความชำนาญ จากความหมายนี้ ทักษะจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ จึงจะเกิดความชำนาญในการเรียน ซึ่งความชำนาญในการเรียนคือการทำแบบฝึก เป็นงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำด้วยตนเองภายหลังจากได้เรียนบทเรียน เพื่อเป็นการทบทวนและฝึกทักษะในเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว ซึ่งมีหลักในการสร้างแบบฝึก ผู้สร้างต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่สร้างต้องมีหลากหลายรูปแบบ เริ่มสร้างจากง่ายไปหายากมีความถูกต้องในการสร้างแบบฝึกมีการสอดแทรกทักษะวิชาอื่นเข้าไปด้วย ควรจัดทำแบบฝึกไว้ล่วงหน้า เพราะแบบฝึกควรทำหลังจากผู้เรียนได้เรียนบทเรียนในเรื่องนั้น ๆ จบลงทันที การจัดทำแบบฝึกทักษะที่ดี ต้องสร้างให้เกี่ยวข้องกับบทเรียนเป็นแบบฝึกสำหรับเด็กเก่งและใช้ซ่อมเสริมเด็กอ่อนได้มี ความหลากหลายในแบบฝึกชุดหนึ่ง ๆ มีคำสั่งที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ฝึกได้คิดทำทลายความสามารถ มีความเหมาะสมกับวัย ใช้เวลาฝึกไม่นาน ผู้ฝึกสามารถนำประโยชน์จากการทำแบบฝึกไปประยุกต์ปรับเปลี่ยน นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ปราณี จินธุฤทธิ์, 2552, น. 32) สำลี รักสุทธิ (ม.ป.ป.,น. 31-32) ยังได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ประกอบด้วย การมีคำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจ เหมาะสมกับวัยเด็ก มีตัวอย่าง ประกอบ ให้ผู้เรียนเกิดความคิดหลากหลายแนวคิด มีตัวอย่างประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจและสื่อความหมายได้ดีควรมีเนื้อที่สำหรับเขียน การจัดวางรูปแบบที่ดี จะทำให้แบบฝึกทักษะมีความเรียบร้อย สวยงามและประหยัด และควรบันทึกวิธีการสอน ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแบบฝึกไว้ในคู่มือ และยังรวมไปถึงการวัดทักษะปฏิบัติควรประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ต้องมีการปฏิบัติงานหรือแสดงกระบวนการปฏิบัติงานให้ปรากฏ 2) การปฏิบัติงานต้องอาศัยกลไกการทำงานของอวัยวะ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ประสานสัมพันธ์กัน 3) การปฏิบัติงานควรมีการกระทำซ้ำบ่อยครั้ง 4) การปฏิบัติงานเป็นกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2545, น. 43)

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องประกอบด้วยคำสั่งที่ชัดเจน สามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด และทำทลายความสามารถมีความเหมาะสมกับวัย มีตัวอย่างประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจและสื่อความหมายได้ดีมีเนื้อที่สำหรับเขียน และมีพื้นที่สามารถบันทึกวิธีการสอน ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแบบฝึกไว้ในคู่มือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน มาใช้ในการจัดทำแบบฝึกทักษะ ปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ โดยกรอบคำสั่งที่มีความชัดเจน เนื้อหาเหมาะสม ทำง่ายโยราณที่มีความละเอียดและสวยงาม และเกณฑ์การให้คะแนน ที่ชัดเจน

2.6 แผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2546, น. 1-2) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยวางแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการใช้สื่อการเรียนรู้อะไรหรือแหล่งเรียนรู้ แผนการวัดผลประเมินผลโดยการวิเคราะห์ จากคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ที่กำหนดอันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดมาไว้แล้วนำมาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้

2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้

3. กำหนดจำนวนเวลาระดับชั้น

4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ปลายทาง

6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้

7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา นั้น ๆ

8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

9. เลือกสื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการสอน

10. จัดลำดับขั้นตอนการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้

11. กำหนดการวัดผลประเมินผลโดยระบุถึงวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้กันมีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เขียนโดยใช้หัวข้อเรื่องตามที่กำหนด

มากำกับ แต่การลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนจะเป็นการเขียนเชิงบรรยาย กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้โดยไม่ระบุชัดเจนว่าผู้เรียนทำอะไร

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง เขียนโดยใช้หัวข้อเรื่องตามที่กำหนดมากำกับ แต่บรรจุลงในตารางเกือบทั้งหมด แผนจัดการเรียนรู้ รูปแบบและองค์ประกอบของแผนการสอนนั้น จะมีประโยชน์มากน้อยเพียงใดจะต้องขึ้นอยู่กับนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น. 97-100) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา พุทธศักราช 2544 มีกระบวนการซึ่งเริ่มต้นจากหลักสูตรระดับชาติ หลักสูตรสถานศึกษา จนถึงครูผู้สอนที่ต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปใน

รูปแบบของการบรรยาย รูปแบบผสมผสานซึ่งครูสามารถใช้ได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามรูปแบบการสอนต่าง ๆ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่จำเป็นของแผนการจัดการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 289–290) กล่าวว่า การวางแผนการสอนมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมเกิดความคล่องแคล่วเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่นไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนจะดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2. ทำให้การสอนมีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแบบแผนเป้าหมายและมีทิศทางในการสอนมิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และประสบการณ์ใหม่ตามที่คุณสอนวางแผนไว้ ทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งทางด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรม การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผนเนื่องจากวางแผนการสอน ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอนรวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวกและง่าย

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผลประเมินผลของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้เป็นแนวทางแก่ผู้สอนแทน ในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้ เพราะครูผู้สอนสอนด้วยความพร้อมทั้งด้านจิตใจและวัตถุ

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึงการเตรียมการสอนอย่าง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครูอันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพข้อมูลที่คุณสอนต้องเตรียมไว้ในวางแผนได้แก่

1. การกำหนดจุดประสงค์
2. การคัดเลือกเนื้อหา
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การเลือกสื่อการเรียนการสอน
5. การวัดผลและประเมินผล

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542, น. 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใด วิชาหนึ่ง เป็นการ

เตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์ การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกรินทร์ สี่มหาศาล (2545, น. 409) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นวัสดุ หลักสูตรที่ควรพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดการสอบบรรลุเป้าประสงค์ตาม มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนโครงร่าง หรือพิมพ์เขียวที่กล่าวถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ตามหัวข้อการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วน แผนการเรียนรู้จะแสดงการจัดการเรียนรู้ตามบทเรียน และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายวัน หรือราย สัปดาห์ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียนตามกำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ ของแต่ละกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 213) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการ เรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา ที่บ่งไว้ในมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด”

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแผนการจัดการการเรียนรู้ การที่จะสร้างแผนการจัดการ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะแผนการจัดการการเรียนรู้ เป็น เหมือนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนคล้ายกับตารางการทำงานที่ครูจะกำหนดระยะเวลาเรียน เป้าหมาย จุดประสงค์ หรือการวัดผลเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาและสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีรูปแบบที่หลากหลาย อีกทั้งต้องคำนึงถึงความสามารถหรือสมรรถนะ ของนักเรียนด้วย ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ความหมาย ประโยชน์ ขั้นตอนวิธีการ ตลอดจนเทคนิคการ สร้างหรือการจัดทำแผนการเรียนรู้ผู้วิจัยจะนำรูปแบบและเทคนิคต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำการจัดทำแผนการ เรียนรู้ของกรมวิชาการ มาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ในหน่วยที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดง พื้นบ้านอีสาน มีส่วนประกอบคือ การเลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดมา ไว้แล้วนำมาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดจำนวนเวลา ระบุระดับชั้น วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ เลือกรูปแบบ และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เลือกสื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการสอน จัดลำดับขั้นตอนการจัดทำ กิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดการวัดผลประเมินผลโดยระบุถึงวิธีการประเมินผลการเรียนรู้มาใช้ในการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิด ของเดวิส เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.7 การหาประสิทธิภาพ

การทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่จะพิสูจน์ว่า นวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เมื่อนำมาใช้จริงจะเกิดประโยชน์สามารถแก้ไขสามารถปรับปรุง พัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ ต้องการ สำหรับการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนนั้นสามารถดำเนินได้หลายวิธีเช่น

1. ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาในสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับนวัตกรรมการเรียน การสอนที่พัฒนาขึ้น ช่วยตรวจสอบด้านเนื้อหา กิจกรรม และความเหมาะสมของรูปแบบ ชนิดและ ประเภทของนวัตกรรมการเรียนการสอนว่า สามารถแก้ไขปัญหาประสิทธิผลของการเรียนรู้ได้ตรงตาม มาตรฐานสาระการเรียนรู้และมาตรฐานช่วงชั้นที่กำหนดหรือไม่และอย่างไร

2. ทดลองใช้กับผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายเล็ก ๆ ประมาณ 4-6 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนที่ไม่เคย ผ่านการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระนี้มาก่อน เก็บข้อมูลผลของการทดลองใช้จากสภาพจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ฝ่าย (ตัวผู้เรียน) ผู้ปกครอง เพื่อนผู้เรียน เพื่อนครูในโรงเรียน) แล้วนำข้อมูลสภาพจริงที่ได้มาพัฒนา ปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนการสอนก่อนที่จะไปใช้จริง

3. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกณฑ์ E_1/E_2 การหา ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนวิธีการนี้เป็นการคาดหมายของผู้วิจัยว่า เมื่อผู้เรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ของนวัตกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว เปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ย ของคะแนนในระหว่างดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมของผู้เรียนจะเกิดประสิทธิผลอย่างไร

2.7.1 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นแบบเทคนิคเพื่อน ช่วยเพื่อน $E_1/E_2 : 75/75$

นวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจริง จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมนั้น ๆ ให้มั่นใจเสียก่อนว่าเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ มีความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งรูปแบบและเนื้อหา สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมี คุณค่าและมีประสิทธิผล การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม การเรียนการสอนโดยการคำนวณผลการ ทดลองนำนวัตกรรมการเรียนการสอนไปทดลองใช้ก่อนที่จะใช้จริงเรียกว่าการหาประสิทธิภาพนวัตกรรม การเรียนการสอนโดยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน $E_1/E_2 : 75/75$ การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียน การสอนวิธีการนี้ อยู่บนสมมติฐานว่าหากนวัตกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพจริง เมื่อผู้เรียนได้ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ ของนวัตกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว เปอร์เซ็นต์ผลเฉลี่ยของคะแนน ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดจะมีค่าใกล้เคียงกับเปอร์เซ็นต์ของคะแนน หลังการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมของผู้เรียน (คะแนนหลังการเรียนการสอน : Post-test) เปอร์เซ็นต์

ของผลเฉลี่ยของคะแนนทั้ง 2 ชุด ไม่ควรแตกต่างกันมากกว่า 5% ขั้นตอนของการะบวนการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการนี้มีดังนี้

1. นวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น จะต้อง มีแบบประเมินผลการเรียนรู้ครบถ้วนทุก บท ทุกกิจกรรม และแบบประเมินผลการเรียนรู้ประจำบท ประจำชุดทุกชุดจะต้องได้รับการการันตีว่าเป็นแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเที่ยงตรง โดยผ่านกระบวนการหาค่า IOC ค่า P และค่า r

2. ทำนองเดียวกันแบบประเมินผลการเรียนรู้หลังการเรียนการสอนหรือหลังการใช้ นวัตกรรมการเรียนการสอนแล้ว ก็ต้องผ่านกระบวนการหาความเที่ยงตรงของข้อทดสอบเช่นเดียวกับแบบ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำบท ประจำชุดในข้อ 1

3. นำนวัตกรรมการเรียนการสอนไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้และแบบฝึกนี้มาก่อนเพื่อหาประสิทธิภาพ ของนวัตกรรมตามเกณฑ์ มาตรฐาน 75/75 โดยเริ่มทดลองขั้นที่ 1 ขั้นหนึ่งต่อหนึ่งกับผู้เรียน ที่ไม่เคยเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้และ แบบฝึกนี้มาก่อน จำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของประเด็นคำถาม พุดคุย ภาษาที่ใช้ขั้นตอน ของกิจกรรม ความยากง่ายของเนื้อหาและประเมินต่าง ๆ ที่ใช้ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนอย่างละเอียด นำไปปรับปรุงพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป

4. นำผลทดลองในข้อ 3 มาพัฒนาปรับปรุงและจัดทำแบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องและแผนการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมตามเค้าโครงที่กำหนดและออกแบบไว้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ช่วงชั้นเดียวกัน ซึ่งเป็นครูผู้สอนประจำวิชา จำนวน 5 ท่าน ช่วย ตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสม โดยใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม ระหว่าง จุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบฝึกฯ และกับแบบประเมินการเรียนรู้และแบบประเมินการพัฒนาต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องที่พัฒนาขึ้นไปในการพัฒนาครั้งนี้โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (2-1)$$

IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง ของรายการข้อคำถามกับจุดประสงค์
$\sum R$	คือ	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกคน
N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คัดเลือกรายการข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป มาใช้ในการพัฒนาครั้งนี้

5. นำผลการดำเนินการในข้อ 4 มาพัฒนาปรับปรุงแบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องรวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง ขั้นกลุ่มขนาดเล็กกับผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แบบฝึกฯ นี้มาก่อน ซึ่งไม่ใช่ผู้เรียน ในขั้นที่ 3 จำนวน 10-20 คน เมื่อผู้เรียนดำเนินตามแผนที่กำหนดเสร็จแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินฯ ที่เตรียมไว้สำหรับใช้

ประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนก่อน-หลังการพัฒนา บันทึกผลการทดลองในขั้นนี้ อย่างละเอียด แล้วนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนานวัตกรรมแบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง

6. นวัตกรรมและแบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงพัฒนาแล้วในข้อ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ และด้านการนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย หรือผู้ที่จบการศึกษา ระดับมหาบัณฑิต จำนวนไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสมและ ประสิทธิภาพของนวัตกรรม แบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้อง เหมาะสมกับประสิทธิภาพของนวัตกรรม แบบฝึกฯ จุดประสงค์การเรียนรู้ และแบบประเมินต่าง ๆ ของผู้เรียน

7. นำผลการดำเนินการในข้อ 6 มาพัฒนาปรับปรุงแบบฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง ในกลุ่มภาคสนามกับผู้เรียนในชั้น ซึ่งไม่เคยเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนวัตกรรม แบบฝึกฯ นี้ มาก่อน อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 1 ห้องเรียน จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน เมื่อผู้เรียนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ กำหนดเสร็จแล้วให้ผู้เรียนทำแบบประเมินฯ ที่เตรียมไว้ใช้สำหรับประเมินฯ ผู้เรียน ก่อน-หลังการพัฒนา บันทึกผลการทดลองในขั้นนี้อย่างละเอียด แล้วนำข้อมูลแล้วนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนานวัตกรรม ชุดฝึกฯ แบบประเมินต่าง ๆ และแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะ นำไปใช้พัฒนาผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การนำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่จัดทำพัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับผู้เรียนตามขั้นตอน ดังกล่าวข้างต้น นำคะแนนผลการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละบท แต่ละตอนแต่ละชุดของทุกชุด (E_1) กับคะแนนผลการประเมินผลการเรียนรู้หลังจบกิจกรรมทุกกิจกรรม (E_2) เปรียบเทียบกันว่ามี ความแปรปรวนเท่าไร และค่าของ E_1/E_2 ที่ได้ออกมาเป็นค่าเท่าไร หากไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่า นวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นยังมีประสิทธิภาพน้อยไม่สมควรนำไปใช้จริง ควรที่จะต้องพยายาม ปรับปรุงใหม่จนแน่ใจว่ามีประสิทธิภาพแล้ว จึงจะนำไปใช้ได้ การคำนวณหาประสิทธิภาพนวัตกรรม การ เรียนการสอนโดยใช้เกณฑ์ E_1/E_2

2.7.2 การกำหนดเกณฑ์หาประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใด ควรกำหนดไว้ก่อนว่าในครั้งนี้จะให้มาตรฐานหรือเกณฑ์ มาตรฐานเท่าใด โดยยึดเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดเกณฑ์มาตรฐานดังนี้

1. เนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ ความจำ ควรตั้งเกณฑ์ให้สูงไว้คือ 80/80, 85/85, 90/90
2. เนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติ ควรตั้งเกณฑ์ให้ต่ำลงมาเล็กน้อย คือ 70/70, 75/75 แต่อาจสูงกว่านี้ก็ได้

2.7.3 การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) หมายถึง ประเมินพฤติกรรมย่อย ๆ จากการทำกิจกรรมของผู้เรียนในบทบาททุกกิจกรรม หรือจากการที่ผู้เรียนได้อ่านบทเรียนถูกมามากน้อยเพียงใด ซึ่งหาได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินกิจกรรม
	$\sum X$	คือ	คะแนนรวมของการประเมินในทุกหน่วย
	A	คือ	ผลรวมของคะแนนเต็มของแบบประเมินผลทุกหน่วย
	N	คือ	จำนวนผู้เรียน

2.7.4 การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) หมายถึง การประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากผลการทดสอบหลังเรียน (Post-test)

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_2 = \frac{\bar{Y}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรม
	$\sum Y$	คือ	คะแนนรวมของการประเมินหลังดำเนินกิจกรรม
	B	คือ	คะแนนเต็มของแบบประเมินหลัง
	N	คือ	จำนวนผู้เรียน

หลังจากคำนวณค่า E_1/E_2 ออกมาแล้ว หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้นจะต้องพัฒนาปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นใหม่แล้วทดลองซ้ำ จนกว่าจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

75 ตัวแรก (E_1) คือ เกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน จากกระบวนการของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อย่างร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้ผลจากการปฏิบัติทักษะย่อย ระหว่างการเรียนการสอน โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

75 ตัวหลัง (E_2) คือ เกณฑ์ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรามวโยโบราณ ซึ่งต้องได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

2.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงที่มีวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทัศนคติที่เป็นด้านความสนใจและ เจตคติที่ดีต่อรายวิชา ด้านพฤติกรรมที่เป็นด้านทักษะการปฏิบัติที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติ ให้ลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์

อุมาพร จามรมาน (2535, น. 25-37) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระบบโรงเรียน เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และตามการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนของครูที่รับผิดชอบ ประเภทที่ 2 คือการวัดผลสัมฤทธิ์นอกโรงเรียน เป็นการวัดความรู้ความสามารถของนักเรียน ตามลักษณะการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538, น. 55) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีเครื่องมืออยู่ 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูสร้างขึ้น เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน เป็นการวัดความรู้ของนักเรียนเพื่อสอนซ่อมเสริม หรือเป็นการดูความพร้อมของเนื้อหาบทเรียนต่อไป

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างจากผู้เชี่ยวชาญ ของแต่ละสาขาวิชา หรือจากครูที่สอนวิชานั้น ๆ แต่ผ่านการทดลองหลายครั้งจนได้คุณภาพดี จึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ สามารถเป็นหลักเปรียบเทียบเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนอื่นๆได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือการดำเนินการสอนวิธีสอน และมีมาตรฐาน ในด้านการแปลคะแนน

ภัทธา นิคมานนท์ (2544, น. 7) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่เรียนรู้มาในอดีตว่ามีมากน้อยเพียงไร โดยทั่วไปแล้วมักใช้วัดหลังการจัดกิจกรรมแล้ว เพื่อประเมินว่าการสอนมีผลอย่างไร

ศิริพร ทูเครือ (2544, น. 45 - 46) กล่าวว่า เครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีลักษณะ ดังนี้

1. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจัดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทุกด้าน ผู้สอนต้องวางแผนโดยกำหนดเป้าหมายใหญ่และตั้งจุดประสงค์เฉพาะให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในด้านใด ซึ่งปัจจุบันเรียกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะวัดความเจริญงอกงามของผู้เรียน ที่เรียนว่าก้าวหน้าไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้

3. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะเน้นความสามารถที่จะใช้ความรู้ นั้น ให้เป็นประโยชน์หรือนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

4. การวัดผล ควรเน้นความรู้ความเข้าใจ ความจำของสิ่งที่เรียนเพื่อที่จะนำไปใช้ในระยะเวลา นาน ๆ ควรเน้นความเข้าใจมากกว่าความจำข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว

5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรคำนึงถึงขีดจำกัดของเครื่องมือที่ใช้วัดถ้าผู้สอนใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัด ขีดจำกัดของข้อสอบคือการเลือกตัวแทนของเนื้อหาที่เรียนมาเขียนข้อสอบ

6. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สอนไม่สามารถวัดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงทุก ๆ อย่างของผู้เรียนได้ สิ่งที่วัดเป็นเพียงตัวแทนของพฤติกรรมเท่านั้น จึงต้องระวังในการเลือกตัวแทนดี ๆ

สมพร เชื้อพันธ์ (2547, น. 53) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึงความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผล มาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จาก การทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ

ปราณี กองจินดา (2549, น. 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือ ความสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของ วัดดูประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของนวัตกรรม ในการดำเนินกิจกรรมทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมาจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีขั้นตอนใน การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์เพื่อให้มีประสิทธิภาพสามารถทดสอบนักเรียนได้อย่างเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้สร้าง เครื่องมือโดยการใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ เพื่อนเน้นย้ำซ้ำเพิ่มเติมในบทเรียนที่ผ่านมา โดย ผู้วิจัยได้กำหนดแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อน ช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.9 ทักษะปฏิบัติ

ในการวัดประเมินผลทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน โดยมีใช้การวัดที่ใช้ข้อสอบ หรือแบบทดสอบ แต่เป็นการวัดในลักษณะของการปฏิบัติในเชิงประจักษ์ ที่นักเรียนเรียนรู้ และสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ซึ่งการวัดประเมินผลทักษะปฏิบัตินั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินทักษะปฏิบัติที่มีมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่ชัดเจน มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

การวัดผลภาคปฏิบัติเป็นการวัดเพื่อต้องการทราบว่า นักเรียนจะสามารถปฏิบัติงานนั้นได้จริงหรือไม่ เกิดทักษะมากน้อยเพียงใดหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้หลักและวิธีการในการปฏิบัติในสิ่งนั้นแล้ว โดยการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานนั้นได้จริงจนเกิดเป็นผลงานหรือสังเกตเห็นได้ชัดเจน ซึ่งควรเป็นงานที่สามารถบอกระดับหรือทักษะหรือความสามารถในการปฏิบัติและจำแนกระดับความสามารถของนักเรียนได้ เป็นงานที่ไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป หรือเป็นงานที่ผสมผสานกันโดยการใช้ทักษะปฏิบัติในด้านต่าง ๆ หรือในงานที่ปฏิบัติเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มพร้อม ๆ กัน ซึ่งควรอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติได้ และครูต้องจัดสถานการณ์ ชี้แจง ให้นักเรียนเข้าใจก่อนการปฏิบัติอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง

ในด้านของการให้คะแนนครูควรตรวจให้คะแนนทั้ง 2 ด้าน เพื่อป้องกันการนำความรู้สึกนึกคิดของตนเข้ามามีส่วนร่วม ป้องกันความลำเอียง หรือแม้แต่แบบประเมินที่ขาดความน่าเชื่อถือ โดย 1. วิธีปฏิบัติ (Procedure or Process) คือการดำเนินการในการปฏิบัติ เช่น ขั้นตอน เครื่องมือ ทักษะการใช้เครื่องมือ เวลา 2. ผลการปฏิบัติด้านปริมาณและคุณภาพ 3. การตั้งเกณฑ์พิจารณาให้คะแนนอย่างชัดเจน (มณฑนิกูฎาคาร, 2542, น. 71-72) กรมวิชาการ (2456, น. 11) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินผลให้เกิดความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น ต้องมีการกำหนดประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน

เกณฑ์การประเมินผลทักษะปฏิบัติจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubrics) คือการให้คะแนนโดยพิจารณาในภาพรวมของชิ้นงาน และ เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubrics) แนวทางในการพิจารณาในแต่ละส่วน ของงาน 2) การเขียนรายละเอียดการให้คะแนน (Scoring Rubrics) ต้องเขียนรายละเอียดให้มีความชัดเจน ผู้ตรวจ ผู้ประเมินอ่านแล้วเข้าใจตรงกันและสามารถให้คะแนนในระดับเดียวกันได้ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2544, น. 59) การประเมินผลการปฏิบัติ จะต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดผลการศึกษาในการให้คะแนนคือ การใช้แบบสำรวจรายการ (Checklists) ใช้สำหรับตรวจให้คะแนนภาคปฏิบัติในด้านวิธีปฏิบัติและผลการปฏิบัติ การใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สำหรับให้คะแนนสิ่งที่เป็นคุณค่าหรือคุณภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับคะแนนที่เป็นผลการปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติ (กรมวิชาการ, 2546, น. 197)

จินดา เครือหงส์ (2544, น. 47-48) ลักษณะของเครื่องมือในการประเมินทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย ทารสังเกด แบบตรวจสอบรายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และการเรียงลำดับ (Ranking)

สำหรับแนวทางในการวัดผลประเมินผลต้องประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนศิลปะอย่างต่อเนื่อง การวัดผลประเมินผลในกลุ่มการเรียนรู้ศิลปะ วิธีการและหลักที่ใช้ ได้แก่

1. วิธีทดสอบ ซึ่งอาจใช้วิธีการเขียนตอบหรือสอบปากเปล่า จะเป็นการประเมินระดับความเข้าใจ ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้ผู้เรียนอาจแสดงออกโดยการพูด การเขียน อธิบาย สิ่งที่น่าสนใจเพื่อสื่อสารต่อผู้อื่น การประเมินอาจใช้เครื่องมือดังนี้

1.1 แบบทดสอบปากเปล่า เป็นวิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนตอบปากเปล่า ซึ่งสะดวกไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสำหรับนักเรียนที่ไม่มีความสามารถทางด้านการเขียน การทดสอบแบบนี้จะเป็นการทดสอบที่มีประโยชน์มากเพราะสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างชัดเจน เพราะหากนักเรียนไม่เข้าใจคำถามครูสามารถอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบได้ หรือหากครูไม่เข้าใจคำตอบก็ให้นักเรียนตอบหรืออธิบายใหม่ได้ แต่มีข้อจำกัด คือ ไม่เหมาะกับการประเมินนักเรียนที่มีจำนวนมาก และนักเรียนที่ตอบในช่วงหลัง ๆ จะรู้แนวคำตอบทำให้ความน่าเชื่อถือในการประเมินผลน้อยลง

1.2 แบบทดสอบชนิดเลือกตอบแบบทดสอบชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่ครูส่วนใหญ่ใช้ เป็นการวัดด้านพุทธิพิสัยหรือด้านความรู้ความเข้าใจ

2. เครื่องมือวัดผลด้านการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือใช้สำหรับบันทึกผลการปฏิบัติงานของนักเรียน อาจเป็นใบงาน แบบบันทึกผลการสังเกต

3. การทดสอบภาคปฏิบัติชนิดใช้ตัวแทนกลุ่มงานเป็นการทดสอบที่ให้นักเรียนทำงานที่ใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน

4. การประเมินสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน โดยมีหลักการสำคัญคือ ดำเนินการเรียนการสอน และประเมินผลในกระบวนการเดียวกัน

5. สภาพจริงจะใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การใช้ระเบียบสะสม การทดสอบตามสภาพจริง และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ก็มีได้หลายชนิดขึ้นอยู่กับวิธีการประเมินของครูผู้สอนการประเมินจากผลงาน หรือชิ้นงาน โดยครูผู้สอนจะทราบสิ่งที่ตนเองสอนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินว่าผลงานหรือชิ้นงานที่นักเรียนปฏิบัตินั้นมีคุณภาพอยู่ในระดับใด มีความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถทราบพัฒนาการของนักเรียนแต่ละบุคคลในแต่ละด้านได้อย่างชัดเจน

6. การประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน แฟ้มสะสมผลงาน หรือแฟ้มสะสมงานนักเรียนเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่มีศักยภาพในการให้ข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ เช่นความสามารถของผู้สร้างแฟ้มสะสมงานตาม วัตถุประสงค์ สามารถประเมินได้ในหลายกลุ่มสาระในงานชิ้นเดียว ในการจัดทำแฟ้มสะสมงานนั้น จะเน้นบทบาทของนักเรียนในการสร้างความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ ซึ่งสามารถเห็นทั้งกระบวนการและผลผลิตของงานสำหรับหลักฐานที่แสดงความสามารถของนักเรียน ได้แก่รายงาน ใบงาน ภาพถ่าย บันทึกประจำวัน ฯลฯ แฟ้มสะสมงานที่ดีและมีคุณภาพนั้นต้องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน หลักการสำคัญในการกำหนดเกณฑ์ก็คือ มุ่งเน้นด้านการพัฒนาการของนักเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น และควรครอบคลุม ทั้งสามด้าน คือ ด้านความรู้ด้านทักษะและด้านคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544, น. 49)

สรุปได้ว่า การวัดประเมินผลทักษะปฏิบัติมีวิธีการวัดที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการวัดประเมินผลทักษะปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ ก็ต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับทักษะนั้น ๆ ซึ่งในการวัดประเมินผลทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโบลาน เป็นทักษะปฏิบัติ ที่เน้นผลการปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติ เพื่อต้องให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้ ผู้วิจัยจึงได้นำ แบบประเมินผลทักษะปฏิบัติในรูปแบบของมาตราส่วน เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวิส และเพื่อศึกษาความพึงใจของนักเรียน ในเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.10 ความพึงพอใจ

2.10.1 ความหมายของความพึงพอใจ

กิติมา ปรีดีดิลก (2529, น. 321) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเราได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 775) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจ หมายถึงพอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความสุข ของบุคคลของงานที่ปฏิบัติอยู่ และความพึงพอใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานนั้นอย่างไรก็ดี ความพึงพอใจของแต่ละคนไม่มีวันสิ้นสุด สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อม บุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ดังนั้นจึงมีความจำเป็น ต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้งานเสร็จสิ้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541, น. 54) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าหมายถึงความพอใจ การทำให้พอใจ ความสนใจ ความจุใจ ความแน่ใจ การชดเชย การไถ่บาปการแก้แค้นในสิ่งที่ชดเชย

ไชยวัฒน์ ชาญปริชารัตน์ (2543, น. 52) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการ หรือแรงจูงใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือความชอบ ความสนใจที่จะปฏิบัติสิ่งนั้น ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยทำการวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโບราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

2.10.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 231 – 235) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และเกิดความพึงพอใจในการเรียน มาจากแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน ซึ่งแรงจูงใจภายนอก ประกอบด้วยด้านที่หนึ่งผลของการเรียนรู้ การได้รู้ผลและความสำเร็จของสิ่งที่เรียนไปแล้วเป็นแรงจูงใจภายนอก ด้านที่สองรางวัลและการลงโทษ และแรงจูงใจภายใน ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้ตรวจสอบตรวจสอบตรวจสอบจัดการ ซึ่งความ-อยากนี้ มาสโลว์ (Maslow) ถือว่าเป็นความต้องการความสำเร็จในชีวิตทำให้มนุษย์แสวงหา ในสิ่งที่ตนต้องการและพอใจที่ตนได้พบได้ทำ ครูจะพบว่าเด็กไม่ชอบอยู่กับการให้เด็กอยู่นิ่ง ๆ และไม่ให้ซักถาม จึงขัดต่อความต้องการและแรงจูงใจของเด็ก หากครูใช้ความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อวดของผู้เรียน ให้ถูกทางและเป็นการเรียนในสิ่งที่เขาสนใจก็จะทำให้เขาประสบความสำเร็จในสิ่งที่เขาต้องกับลักษณะของบทเรียน บทเรียนหรืองานที่ให้ผู้เรียนทำ อาจทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนสูงหรือต่ำได้ เช่น ความอยากง่ายของบทเรียน ความอยากง่ายนี้อาจวัดจากทัศนคติของผู้เรียนหรืออาจสัมพันธ์กับความสามารถ ความต้องการ ความพอใจของผู้เรียนแต่ละคน นอกจากนี้ความน่าสนใจของบทเรียน ความท้าทายของบทเรียน หรือบทเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกทำเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะทำให้สำเร็จ และนอกจากแรงจูงใจที่เป็นสิ่งสำคัญแล้ว ต้องเพิ่มความคาดหวัง เป็นความคาดหวังที่มาจากกลุ่มเพื่อนนักเรียน ครู พ่อ แม่และความคาดหวังของตนเอง เพื่อพัฒนาแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในบทเรียน ตั้งใจเรียนมากขึ้น ในด้านของสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และบรรยากาศของโรงเรียน การได้รับกำลังใจจากครูหรือเพื่อนในเวลาเรียนหรือเวลาทำงานจะเกิดกำลังใจในการเรียน การยอมรับจากกลุ่มและครู ด้านความสำเร็จของนักเรียนให้อยากเรียน ระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน โรงเรียนที่เข้มงวดเกินไปในด้านระเบียบเช่น การแต่งกาย โดยเฉพาะในวัยรุ่นทำให้เกิดนักเรียนเกิดความคับข้องใจ เกิดความขัดแย้งกับกฎระเบียบกฎเกณฑ์ที่หยาบคายเกินไป เป็นเหตุให้แรงจูงใจลดลง

เพราะบรรยากาศของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนสูงมาก ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ สนใจต่อการเรียนการสอน มีความสุขในการเรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

Maslow (1962, อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2550, น. 69) ทฤษฎีความพึงพอใจเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ที่มีลำดับขั้นตอน จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไปดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย การพักผ่อน

2. ความต้องการปลอดภัยและมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต หน้าที่การงาน

3. ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับความต้องการทางสังคม (Affiliation or Acceptance Needs) เป็นความต้องการการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น ความต้องการให้และได้รับความรัก ความชื่นชมจากผู้อื่น

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ความภาคภูมิใจของตนเอง เป็นความต้องการให้ได้รับการยกย่อง นับถือ และสถานะจากสังคม ความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) ความต้องการสูงสุด

6. มนุษย์มีความต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองจากสภาพความเป็นจริง เป็นช่วงเวลาที่บุคคลเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแท้เพื่อที่จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การนำทฤษฎีดนตรีความพึงพอใจไปใช้ในการกระบวนการเรียนการสอน

1. การเข้าถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกความต้องการของบุคคล

2. การที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาเสีย

3. ในกระบวนการเรียนการสอน หากครูสามารถหาได้ว่านักเรียนตอบสนองความต้องการอยู่ในระดับขั้นใด ครูสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของนักเรียนนั้นเป็นแรงจูงใจ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้

4. การช่วยให้นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนอย่างพอเพียง การให้อิสระภาพและเสรีภาพแก่นักเรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพจริง

แรงจูงใจ ความต้องการของมนุษย์ ต่างก็เป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ หรือการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่มนุษย์คาดหวังไว้ในเป้าหมายหรือแนวทางที่กำหนดไว้ เมื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติทักษะ หรือกิจกรรมนั้น ๆ ได้

2.10.3 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นได้หรือไม่นั้นจะขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับระดับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียน ซึ่งการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลากหลายวิธี ดังนักรศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 32-37) สรุปไว้ว่า การวัดความพึงพอใจมีหลายวิธีด้วยกัน คือ

1. วิธีการใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม ถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ ในลักษณะการกำหนดคำตอบให้เลือก หรือคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจจะถามความพึงพอใจด้านต่าง ๆ

2. วิธีการสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดี จึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. วิธีการสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลจากกริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 66-101) ได้กล่าวว่า แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ ในการรวบรวมข้อมูล สามารถใช้วัดความพึงพอใจได้ ประกอบด้วยชุดของข้อความที่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยกาเครื่องหมายหรือเขียนคำตอบหรือกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ได้หรืออ่านได้ยาก อาจใช้วิธีสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม นิยมถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งโครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วยคำชี้แจงในการตอบ ระบุถึงจุดประสงค์ อธิบายลักษณะของแบบสอบถามวิธีการตอบแบบสอบถามพร้อมตัวอย่าง ส่วนถัดไปคือสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น ชื่อ-สกุล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และส่วนสุดท้าย คือข้อความเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เป็นส่วนสุดท้ายและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

สรุป การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธีซึ่งวิธีที่น่าสนใจคือการทำแบบสอบถาม ถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ ในลักษณะการกำหนดคำตอบให้เลือก หรือคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจจะถามความพึงพอใจด้านต่าง ๆ

2.11 บริบทโรงเรียน

2.11.1 ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา

โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา จัดตั้งเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2522 ก่อตั้งขึ้นโดยการดำริของนายจารึก ปริญาพล อดีตปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอต่างอยและคณะกรรมการศึกษาบ้านต่างอย โดยมีความต้องการจะให้เยาวชนได้รับการศึกษาในท้องถิ่น ของตนเอง โดยไม่ต้องไปเรียนในพื้นที่อื่น ให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย จึงขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน จากกรมสามัญศึกษาในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2522 และกรมสามัญศึกษาได้อนุมัติให้เปิด ทำการเรียนการสอนในระดับชั้นระดับมัธยมศึกษา โดยใช้พื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านต่างอย กิ่งอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร

2.11.2 สภาพปัจจุบันการเรียน รำมวยโบราณ โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา

คติความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงมวยโบราณ จากพื้นฐานในตอนที่กำลังอุปฮาด เจ้าเมืองสกลนคร มรณภาพในปี 2380 มีการแสดงมวยโบราณหน้าศพ แสดงให้เห็นถึงการอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะการร่วมทำบุญในชุมชนก่อให้เกิดความสามัคคี นอกจากนี้ปรากฏในขบวนแห่แหวด บัญเดือน 6 หรือในขบวนแห่บั้งไฟ และขบวนแห่ปราสาทผึ้งในงานออกพรรษา จะมีการแสดงมวยโบราณจากคุ้มต่าง ๆ และ รับบริจาคเงินทองเพื่อนำไปบำรุงวัดวาอารามและ เพื่อไปทอดถวายแด่องค์พระธาตุเชิงชุม อันเป็นที่เชื่อที่อยู่ในรูปแบบศาสนาเป็นความเชื่อที่มีความเป็นเหตุเป็นผล และเกี่ยวข้องกับศีลธรรมจรรยา ในการดำเนินชีวิตของชาวสกลนคร กับการสักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางพุทธศาสนา ซึ่งให้เห็นความเชื่อของชาวสกลนครที่มีการแสดงมวยโบราณ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร, 2556, น. 28)

สภาพปัจจุบันการแสดงรำมวยโบราณของจังหวัดสกลนคร สถานศึกษาในจังหวัดสกลนครบางแห่ง ได้บรรจุเป็นหลักสูตรท้องถิ่นและยังไม่เผยแพร่หลายไปทั่วจังหวัดสกลนคร เห็นควรจัดให้มีการแสดงถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมแขนงนี้ให้บ่อยขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงในประเพณีที่สำคัญ ๆ เช่น งานประเพณีออกพรรษา งานแห่ปราสาทผึ้ง

การรำมวยโบราณ เป็นศิลปะนาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นการแสดงการเล่นพื้นเมือง ซึ่งเน้นหนักในการแสดงและเน้นหนักมากกว่าเป็นการต่อสู้หรือเอาชนะกันอย่างจริงจัง จึงมีทั้งความอ่อนช้อยงดงาม และแฝงไว้ซึ่งความเข้มแข็งของพลังกาย นอกจากนี้ การฝึกมวยโบราณยังคงเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ลูกศิษย์ ซึ่งตามขนบธรรมเนียมแต่โบราณ ผู้ใดไม่ว่าจะเล่าเรียนศิลปวิทยาการใด ๆ ย่อมต้องมีการเคารพครูบาอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ซึ่งเป็นจริยธรรมของศิษย์ และเชื่อมั่นในความเป็นผู้รู้ และความเป็นผู้มีคุณธรรมของครู และเมื่อถ่ายทอดวิชาให้แล้ว ศิษย์จะต้องไม่นำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายและศีลธรรม หรือทำให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น

การฝึกมวยโบราณ จึงเป็นกลยุทธ์ของคนโบราณที่จะสอนคนให้เป็นผู้มีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในกรอบของสังคม และสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อ

สังคม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาการรำมวยโบราณให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเมืองสกลนคร หน่วยงานและสถานศึกษาทุกสังกัดต้องเข้ามามีส่วนร่วมเผยแพร่ให้กว้างขวางแพร่หลายให้มากที่สุด โดยการนำเนื้อหาเกี่ยวกับ การรำมวยโบราณ ไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาหรือจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษาในโอกาสอันเหมาะสมให้กว้างขวางและแพร่หลายต่อไป (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร, 2556, น. 54-55)

โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษาได้นำ การรำมวยโบราณ มาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ซึ่งบรรจุอยู่ในการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกความอดทน การมีคุณธรรมจริยธรรม การฝึกฝนให้ตั้งตนเป็นแบบอย่างที่ดี รู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเสริมให้การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.12.1 งานวิจัยในประเทศ

วีรวรรณ โชนงนุช (2551, น. 111-120) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเสถียร อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ชุดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนลายสังคโลกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ของเดวีส์ มีประสิทธิภาพ 82.38/87.50 ความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ชุติกายูจน์ รุ่งเรือง (2552, น. 71-71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการ เรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ” ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความรู้หลังทดลองสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีทักษะปฏิบัติ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ชนันท์วิไล ธงเชื้อ (2555, น. 42-46) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ เดวีส์ในรายวิชา สารระเหยเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์เชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะ ปฏิบัติของเดวีส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผลสัมฤทธิ์จากการทำ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จากร้อยละ 53.21 เป็นร้อยละ 85.00 และนักเรียนมีความคิดเห็น โดยรวมไปในทางที่สอดคล้องกันอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ผลการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมี ทักษะการปฏิบัติงานทางด้านบวกได้พัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี

รัตนภรณ์ ธรรมมา (2556, น. 92-95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรม นาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐานโดยใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีสมมติฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งผลการวิจัยคือ ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.55/88.76 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุพัตรา รักชาติ (2556, น. 98-101) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการสอนทักษะปฏิบัติตาม แนวคิดของเดวีส์เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ทักษะปฏิบัติของดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโชฬารพิทยาคม อำเภอไผ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 32 คนโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน 14.53 คิดเป็นร้อยละ 48.44 คะแนนทดสอบหลังเรียน 23.94 คิด เป็นร้อยละ 79.79 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์เริ่มด้วยแบบฝึก ทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

บุปผา กัตติยัง (2557, น. 84) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ของเดวีส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติการทำขนมในท้องถิ่นสงขลาและความภาคภูมิใจใน ภูมิภาคปัญหาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการ เรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำขนมในท้องถิ่นสงขลาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิภาคปัญหาท้องถิ่นก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องขนมในท้องถิ่นสงขลา โดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่องขนมในท้องถิ่นสงขลา โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ อยู่ในระดับมาก

ไพลิน อุดมธนาทรัพย์ (2559, น. 45) ได้วิจัยการพัฒนาชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่องทำรำนานาฏศิลป์เบื้องต้น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนอาเวมาเรียอานาจเจริญ อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่องทำรำนานาฏศิลป์ เบื้องต้น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.58/81.71 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อุษณี พรหมดี (2559, น. 102) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฟ้อนสาวภูไทมุกดาหารเก็บหมากขามหวานแค้นโขง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนาฏศิลป์และนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ความรู้เกี่ยวกับประวัติจังหวัดมุกดาหาร องค์ประกอบของฟ้อนสาวภูไทมุกดาหารเก็บหมากขามแค้นโขง ท่าฟ้อนรำสาวมุกดาหารออกบ้าน ท่าฟ้อนรำสาวมุกดาหารเก็บหมากขาม และท่าฟ้อนรำสาวภูไทเมื่อบ้าน ซึ่งคุณภาพของชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

มัณฑุสา สุขนิยม (2560, น. 59) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา ตำบลหมกแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 นักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.04/96.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (85/85) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ กับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 และมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 คิดเป็นร้อยละ 88.04 และนักเรียนผ่านเกณฑ์ทักษะปฏิบัติคีย์บอร์ดร้อยละ 80 ทุกคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2.12.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Armstrong (1998, p. 405-A) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือในการจัดกลุ่มนักเรียน โดยยึดเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นทีม (STAD) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับ 12 จำนวน 47 คนที่ได้รับการสอนแบบเดิม โดยใช้ตำราเรียน การอภิบาย การบรรยายเอกสารประกอบการเรียนกับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือจัดกลุ่มโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนทั้งสองแบบนี้ มีการวัดและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอน 2 วิธีดังกล่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพบว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีความรู้ และเกิดความสนุกสนานกับการเรียนมาก จึงควรนำไปใช้ ในการสอนให้เหมาะสม

Chun (2000,p. 3883-A) ได้ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนเต็นรำ การเต็นรำพื้นเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะลักษณะเด่นของผู้เต็น เกิดจากบุคลิกภาพของผู้เต็น ผู้ศึกษาต้องการรักษารูปแบบการเต็นรำพื้นเมือง และพัฒนายุทธศาสตร์การเต็นรำพื้นเมือง จึงศึกษาการเคลื่อนไหวของมนุษย์กับการเต็นรำในมหาวิทยาลัยเซยอง การศึกษาปรากฏว่าการพัฒนาร่างกายมีส่วนต่อการเต็นรำ

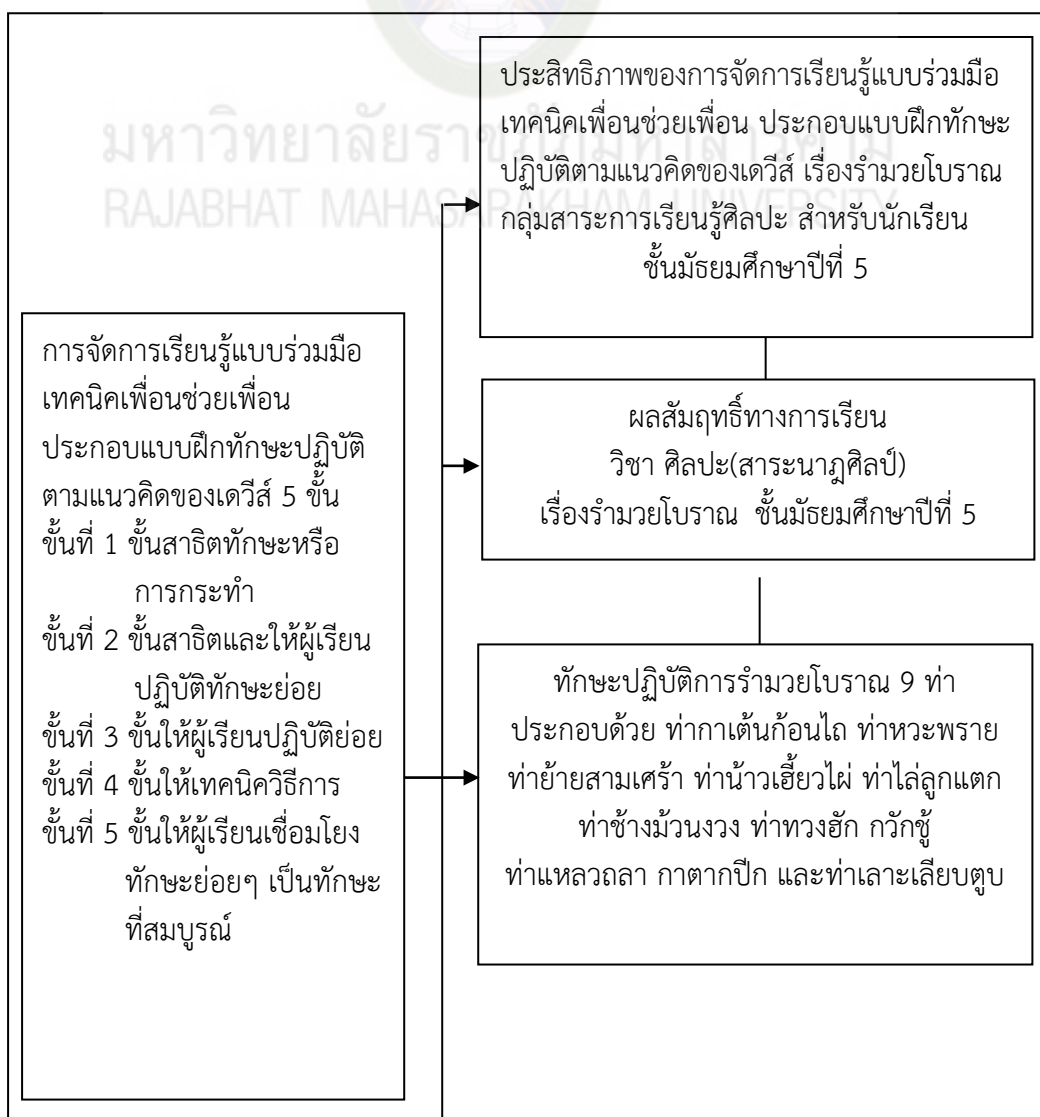
Gilliam (2002, p. 1243-A) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือและปัจจัยทางด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนรู้และความเป็นเลิศของหลักสูตรและวิธีการสอนของชั้นเรียน จากวิทยาลัยชุมชน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักศึกษาที่มีจำนวนมากกว่า 3,000 คน การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ที่จะใช้กลุ่มทดลอง (นักเรียนในหลักสูตรที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ) และกลุ่มเปรียบเทียบ(นักเรียนในหลักสูตรที่ไม่ได้สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา ในหลักสูตรที่สอนด้วยการเรียนแบบร่วมมือ มีค่าคะแนนที่สูงกว่านักศึกษาในหลักสูตรที่ไม่ได้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญ ตามปัจจัยทางด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนรู้ของ 10 หลักสูตร หลักสูตรจากทั้งหมด 12 หลักสูตร และพบว่า วิธีการเรียนแบบร่วมมือมีผลกระทบต่อความเป็นเลิศของหลักสูตรและวิธีการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติอยู่เล็กน้อย แต่ในส่วนของผลกระทบจากปัจจัยทางด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนรู้และด้านความเป็นเลิศของหลักสูตรและวิธีการสอนพบว่ามีนัยสำคัญกันอย่างมาก

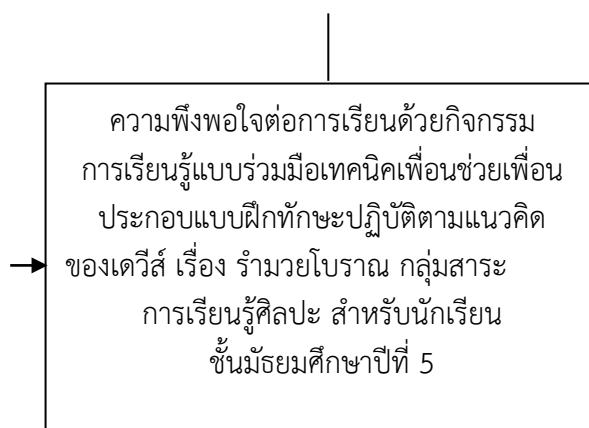
Willson (1993,p. 1154-A) ศึกษาการให้คำแนะนำและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อความพร้อมในการแสดงละครในมหาวิทยาลัย รัฐฟลอริดา ผลของการศึกษาพบว่า การได้รับคำแนะนำในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกต่อการซ้อมละครจะเกิดผลดีและมีประโยชน์มากนับว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานเพราะความที่พยายามที่จะแสดงละครได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 อย่างซึ่งประสานและสอดคล้องกันคือกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและความพอใจในการทำงาน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศพบว่า การเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะปฏิบัติ มีความจำเป็นที่ต้องใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติ เป็นสื่อช่วยใน

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และมีเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นตัวช่วยในการสอนนักเรียนให้สามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ที่มีกระบวนการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้

2.13 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างคุณภาพและหาเครื่องมือวิจัย
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 4 ห้อง 162 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนครเขต 23 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 41 คน ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (สุรวาท ทองบุ, 2555, น. 63)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ32102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน จำนวนทั้งหมด 10 แผนการเรียนรู้ ไม่รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดการเรียนการสอน 1 ชั่วโมง / สัปดาห์ ทั้งหมด 10 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง

3.2.2 แบบวัดทักษะปฏิบัติ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 เรื่อง ดังนี้

3.2.2.1 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถ

- 3.2.2.2 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 2 ท่าหะพราย
- 3.2.2.3 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 3 ท่าย้ายสามเศร้้า
- 3.2.2.4 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 4 ท่านิ้วเหยี่ยวไฟ
- 3.2.2.5 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 5 ท่าไล่ลูกแตก
- 3.2.2.6 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 6 ท่าช้างม้วนวง
- 3.2.2.7 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 7 ท่าทวงฮัก กวักชู
- 3.2.2.8 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 8 ท่าแหลวถลา กาดากปีก
- 3.2.2.9 การร่ำมวยโบราณ ท่าที่ 9 ท่าเลาะเลียบตูป

3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำมวยโบราณระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล สื่อ และแหล่งเรียนรู้ โครงสร้างของวิชา จากตำราและเอกสารต่าง ๆ

3.3.1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระสำคัญ เนื้อหา และจำนวนชั่วโมง ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน

สาระสำคัญ	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชม.)
การปฏิบัติกิจกรรม	1	ประวัติและองค์ประกอบรำมวยโบราณ	1 ชั่วโมง
นาฏศิลป์การแสดง	2	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 1	1 ชั่วโมง
พื้นบ้านอีสาน	3	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 2	1 ชั่วโมง
	4	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 3	1 ชั่วโมง
	5	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 4	1 ชั่วโมง
	6	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 5	1 ชั่วโมง
	7	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 6	1 ชั่วโมง
	8	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 7	1 ชั่วโมง
	9	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 8	1 ชั่วโมง
	10	ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าที่ 9	9 ชั่วโมง
	รวม		10 ชั่วโมง

3.3.1.3 สร้างแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดของเดวีส์ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 2) ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) สาระการเรียนรู้
- 4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 6) กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติทักษะตามแนวคิดของเดวีส์ 5 ขั้นตอน
- 7) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 8) การวัดและประเมินผล
- 9) ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- 10) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

3.3.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน จำนวน 9 แผน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 3.1

3) ศึกษาหลักและวิธีการสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) และสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดหัวข้อการประเมิน 5 ด้าน ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการประเมินคุณภาพและความเหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นายประเวทย์ จันทร์ลี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านน้ำปู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการหลักสูตร และการสอน

2) นายโรจนวุฒิ เถิงนำมา ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษามัธยมศึกษา เขตที่ 23 ผู้เชี่ยวชาญด้านการหลักสูตรและการสอน

3) นายวันชัย ฝั่งซ้าย ปริญญาโทบริหารการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนหอม ตำแหน่งทางวัฒนธรรม เลขานุการสภาวัฒนธรรมตำบลโนนหอม ผู้เชี่ยวชาญด้านรามวโยโบราณ

4) ดร.พรสวรรค์ พรดอนก่อ อาจารย์คณะศิลปบัณฑิต วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและนาฏศิลป์

5) ดร.กิตติศักดิ์ สินธุโคตร ตำแหน่ง ครูชำนาญการ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.3.1.6 วิเคราะห์การประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความเหมาะสม
5	เหมาะสมระดับมากที่สุด
4	เหมาะสมระดับมาก
3	เหมาะสมระดับปานกลาง
2	เหมาะสมระดับน้อย
1	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.1.7 นำผลการตรวจสอบและพิจารณาประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ แบบประเมิน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.21) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด (ภาคผนวก ข)

3.3.1.8 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปใช้กับนักเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 แบบฝึกทักษะปฏิบัติ

3.3.2.1 การสร้างแบบฝึกทักษะปฏิบัติ

1) ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือแบบเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและทฤษฎีเพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดเรียงลำดับเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดขอบข่ายของการนำเสนอเนื้อหา

2) ศึกษาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ และการแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เคยมีผู้ทำวิจัยมาก่อนนี้

3) นำรูปแบบแนวคิดที่ได้มาจัดทำแบบฝึกทักษะปฏิบัติ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้สอนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน ได้กำหนดรายการในการประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน คือ 1) ลักษณะท่าทาง 2) การย้าเท้า 3) ความสวยงาม 4) บุคลิกภาพ 5) การปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณ ซึ่งได้แบ่งเนื้อหาแล้ววิเคราะห์ทักษะปฏิบัติที่ต้องการพัฒนา ดังตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2

ตารางวิเคราะห์ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา ทักษะปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมง

ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	ทักษะปฏิบัติที่ต้องการพัฒนา	เวลา (ชม.)
ท่าที่ 1 ท่ากาเต็งก้อนไถ	1. ลักษณะท่าทาง	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 2 ท่าหะพราย	2. การย่ำเท้า	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 3 ท่าย้ายสามเศร่า	3. ความสวยงาม	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 4 ท่านิ้วเหยี่ยวไฟ	4. บุคลิกภาพ	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 5 ท่าไล่ลูกแตก	5. การปฏิบัติทักษะรำมวย	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 6 ท่าข้างม้วนวง	โบราณ	1 ชั่วโมง
ท่าที่ 7 ท่าทวงฮัก กวักซู้		1 ชั่วโมง
ท่าที่ 8 ท่าแหลวลลา กาทากปีก		1 ชั่วโมง
ท่าที่ 9 ท่าเลาะเลียบตูป		1 ชั่วโมง
รวม	รวม	9 ชั่วโมง

4) สร้างแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ และปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะก่อนที่จะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

5) นำแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยการใช้การประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะปฏิบัติชุดกิจกรรมจากดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความและเกณฑ์ที่กำหนด โดยทำแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าทักษะปฏิบัติสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าทักษะปฏิบัติสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าทักษะปฏิบัติไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด

6) นำแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ที่ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกใช้ข้อความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 (ภาคผนวก ง)

3.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.3.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 68)

3.3.3.2 สร้างตารางวิเคราะห์หน้าหน้าคะแนนเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน เรื่องรำมวยโบราณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

วิเคราะห์ข้อสอบ เรื่องรำมวยโบราณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

	จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด 3.1	พฤติกรรมที่ต้องการวัด					จำนวนข้อสอบ		
		ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	สร้าง	ใช้จริง
1	เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจ ประวัติของรำมวยโบราณ	3	2	-	1	-	2	8	4
2	เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจ ประวัติความเป็นมาของท่ารำ	2	2	-	-	-	2	6	3
3	นักเรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบ ของการแสดง	3	2	-	1	-	2	9	3
4	นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่ากาเต้นก๋อนไถ	-	2	-	-	-	-	2	1
5	นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าหะพราย	-	2	-	-	-	-	2	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด 3.1	พฤติกรรมที่ต้องการวัด						จำนวน ข้อสอบ	
	ความจำ	เข้าใจ	นำใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	สร้าง	ใช้จริง
6 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าย้ายสามเศร้า	-	2	-	-	-	-	2	1
7 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ทำน้าวเหยี่ยวไฟ	-	2	-	-	-	-	2	1
8 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าไล่ลูกแตก	-	2	-	-	-	-	2	1
9 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าข้างม้วนวง	-	2	-	-	-	-	2	1
10 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าทวงฮัก กวักชู	-	2	-	-	-	-	2	1
11 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าแหลวถลา กาทาก ปีก	-	2	-	-	-	-	2	1
12 นักเรียนรู้และเข้าใจ การรำมวย โบราณ ท่าเลาะเลียบตูป	-	2	-	-	-	-	2	1
รวม	8	24	-	2	-	6	40	20

3.3.3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 37 ข้อ ใช้จริงจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

3.3.3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

3.3.3.5 เมื่อแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับจุดประสงค์
ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
เลือกใช้แบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

3.3.3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้กับนักเรียน ทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสกลนคร เขต 23 ที่เคยเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน

3.3.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน
ตามเกณฑ์คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน แล้ววิเคราะห์แบบทดสอบเป็น รายข้อ เพื่อหา
ค่าความยาก (P) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 97) ค่าอำนาจจำแนก (r) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น.
106) และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป
(ภาคผนวก ข หน้า 171) เพื่อใช้จริงจำนวน 20 ข้อ และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริ
ชาร์ดสัน (KR-20) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 110-111) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .843 (ภาคผนวก ข หน้า 158)

3.3.3.8 จัดทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นฉบับจริง และนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่ม
ตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2559

3.3.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาหนังสือการวัดผลและประเมินผล
การศึกษาของสมนึก ภัทธิยธนี (2558) หนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2556) และหนังสือ
การวิจัยทางการศึกษาของสุรวาท ทองบุ (2555)

3.3.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 15 ข้อ และ
ต้องการใช้จริง 10 ข้อ ซึ่งกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีความพึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ของระดับความพึงพอใจ
โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
-----------	----------

4.51 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	พึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	พึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

3.3.4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะที่ต้องการหรือนิยามศัพท์ IC ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญได้ข้อที่เหมาะสม 10 ข้อ จากทั้งหมด 15 ข้อ โดยคัดเลือกใช้ข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 (ภาคผนวก ฎ)

3.3.4.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัย ได้ดำเนินการทดลองตามแบบวิจัย One-Group Posttest Design (ไพศาล วรคำ, 2552) ดังตาราง ที่ 3.4

ตารางที่ 3.4

แบบแผนการวิจัย *One-Group Posttest Design*

กลุ่ม	การสุ่ม	ทดลอง	การทดสอบหลังเรียน (Posttest)
-	E	X	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

X แทน การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

E แทน การได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยสุ่มแบบกลุ่ม

O₂ แทน การทดสอบหลังเรียน Posttest

จากแบบการวิจัยข้างต้นได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ทำการทดลองเป็นเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้บริหารโรงเรียนในการศึกษา ทดลอง และพัฒนา
2. พบครูประจำชั้นของห้องที่ทำการทดลองเพื่อชี้แจงรูปแบบงานวิจัยและขอความร่วมมือ
3. สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ให้คะแนน เพื่อจัดลำดับคะแนนสำหรับการแบ่งกลุ่มโดยใช้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน
5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ทำการทดลองเวลา 50 น. ระหว่างวันที่ 24 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 20 มกราคม 2561 โดยเมื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้เสร็จในแต่ละเรื่อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบย่อยท้ายบทเรียนโดยการปฏิบัติรำมวยโบราณสัปดาห์ละ 1 ท่า
6. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนครบตามกำหนด ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผล-สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ และประเมินทักษะปฏิบัติ
7. หลังจากทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินทักษะปฏิบัติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการ แจกแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ เพื่อสำรวจ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
8. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

3.5.2 วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ ร้อยละ 75

3.5.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องร่ำรวย-โบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค เพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

3.5.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำรวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.6.1.1 วิเคราะห์หาค่าความตรงตามเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยการหาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม OIC (Index of Consistency) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 221)

$$IC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ OIC แทน ความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.3 เกณฑ์ประสิทธิภาพของนวัตกรรม (E1/E2) โดยใช้สูตรดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2545, น. 49)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad E_2 = \frac{\bar{Y}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.2.1 ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 122)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-3)$$

เมื่อ	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.2.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนสมาชิกทั้งหมด

3.6.2.3 วิเคราะห์หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(N - 1)}} \quad (3-5)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3.6.2.4 วิเคราะห์หาความยาก โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 97)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าความยากง่าย
	R	คือ	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	คือ	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

3.6.2.5 วิเคราะห์หาอำนาจจำแนก โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 98)

$$r = PU - PL \quad (3-7)$$

เมื่อ	r	คือ	ค่าอำนาจจำแนก
	PU	คือ	สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
	PL	คือ	สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ

3.6.2.6 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR₂₀ ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right\} \quad (3-8)$$

เมื่อ	r _{tt}	คือ	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
-------	-----------------	-----	-----------------------------

- k คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 p คือ ระดับความยาก
 q คือ สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ $q = 1 - p$
 S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ

3.6.2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของ เดวีส์ เรื่องรามายโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Samples) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จากสูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} ; df = N-1 \quad (3-9)$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤต เมื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน)
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง หรือจำนวนคู่คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เพื่อนช่วย เพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำมวยโบราณ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าเปรียบเทียบค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนยกกำลังสอง
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการทำได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนทั้งหมด
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ทำได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับชั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรามวโยโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

จำนวนนักเรียน	คะแนนทักษะปฏิบัติ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
41	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	200	87.26	2.65	87.26
	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	20	18.10	0.86	90.49
ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.26/90.49					

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.26/90.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (75/75) (ภาคผนวก จ หน้า 143-145)

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ผลปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

คะแนนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	เกณฑ์คะแนนร้อยละ 75
41	180	156.97	87.21

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทักษะปฏิบัติทำรำ หลังใช้รูปแบบกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 คิดเฉลี่ยเท่ากับ 87.21 (ภาคผนวก จ)

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มวยโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ตารางทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig (1-tailed)
ก่อนเรียน	41	7.17	1.28	45.45	0.0000
หลังเรียน	41	18.10	.86		

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์มีค่าที่ระดับ .000 นั้นหมายความว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีทักษะปฏิบัติรำมวยโบราณหลังเรียน

สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 75) ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ภาคผนวก จ)

ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบชุดฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาสาระที่นักเรียนได้เรียนรู้เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.71	.46	มากที่สุด
2. ครูสาธิตทักษะและปฏิบัติที่มีความชัดเจน ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย	4.41	.49	มาก
3. ครูเอาใจใส่แนะนำเทคนิควิธีการที่ช่วยให้สามารถปฏิบัติได้ง่ายขึ้น	4.56	.50	มากที่สุด
4. ขณะเรียนเพื่อน ๆ ช่วยเหลือนักเรียน จนทำให้นักเรียนสามารถรามายโบลานได้	4.66	.48	มากที่สุด
5. การช่วยเหลือเพื่อนๆ ภายในกลุ่มขณะเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	4.46	.50	มาก
6. ทักษะย่อยในแต่ละแบบฝึกมีความเหมาะสมกับเนื้อหา นักเรียนสามารถปฏิบัติได้	4.51	.50	มากที่สุด
7. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาในแบบฝึกทักษะที่นักเรียนปฏิบัติ	4.63	.48	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
8. สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนช่วยให้ ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	4.68	.47	มากที่สุด
9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลายตามสภาพจริงของนักเรียน	4.61	.49	มากที่สุด
10. นักเรียนมีโอกาสทราบผลการประเมินผลงานของตนเอง	4.78	.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.60	.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรำมวย-โบราณ มี
ค่าเฉลี่ย 4.41 ถึง 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ .41 ถึง .50 ซึ่งพิจารณาโดยรวม มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .47 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดโดยพิจารณาเรียงลำดับจากน้อย
ไปหามาก จำนวน 3 ลำดับดังนี้ สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจ
เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .47) เนื้อหาสาระที่นักเรียนได้เรียนรู้เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .46) และนักเรียนมีโอกาสทราบผลการประเมินผลงานของตนเอง
($\bar{X} = 4.78$, S.D. = .41)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 75 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ ผู้วิจัยได้สรุป ตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.26/90.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ (75/75)

5.1.2 นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 75 คิดเป็นร้อยละ 87.21

5.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.26/90.47 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(75/75) นั้นเป็นผลมาจาก ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากการจัดทำ วางแผนงาน สำหรับการนำทักษะปฏิบัติรามวโยโบราณเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ภายในห้องเรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.73$ S.D. = 0.21) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งวัณนาพร ระวังบุทช์ (2542, น. 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นสายลักษณะอักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์ จึงทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนอกจากแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังประกอบกับแบบฝึกทักษะปฏิบัติเรื่องรามวโยโบราณ ช่วยเพิ่มอรรถรส ในการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ ทั้งนี้แบบฝึกทักษะปฏิบัติเรื่องรามวโยโบราณ ต้องผ่านผลการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของท่า รวมถึงแบบทดสอบ ใบความรู้ จากผู้เชี่ยวชาญอีกด้วย นั้นหมายถึงแบบฝึกทักษะปฏิบัติเรื่องรามวโยโบราณเป็นแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ ทักษะจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ จึงจะเกิดความชำนาญในการเรียน ซึ่งความชำนาญในการเรียนคือการทำแบบฝึก เป็นงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำด้วยตนเองภายหลังจากได้เรียนบทเรียน เพื่อเป็นการทบทวนและฝึกทักษะในเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว ซึ่งมีหลักในการสร้างแบบฝึกผู้สร้างต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึก ที่สร้างต้องมีหลากหลายรูปแบบ เริ่มสร้างจากง่ายไปหายาก มีความถูกต้องในการสร้างแบบฝึก มีการสอดแทรกทักษะวิชาอื่นเข้าไปด้วย ควรจัดทำแบบฝึกไว้ล่วงหน้า เพราะแบบฝึกควรทำหลังจากผู้เรียนได้เรียนบทเรียนในเรื่องนั้น ๆ จบลงทันที การจัดทำแบบฝึกทักษะที่ดีต้องสร้างให้เกี่ยวข้องกับบทเรียนเป็นแบบฝึกสำหรับเด็กเก่งและใช้ซ่อมเสริมเด็กอ่อนได้มีความหลากหลาย ในแบบฝึกชุดหนึ่ง ๆ มีคำสั่งที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ฝึกได้คิดทำทหายความสามารถมีความเหมาะสมกับวัย ใช้เวลาฝึกไม่นาน ผู้ฝึก

สามารถนำประโยชน์จากการทำ แบบฝึกไปประยุกต์ปรับเปลี่ยนนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ปราณี จินฤทธิ์, 2552, น. 32) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัย ของวีรวรรณ โขนงนุช (2551, น 111-120) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเสลียง อำเภอสรีสะเกษ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนลายสังคโลกโดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีประสิทธิภาพ 82.38/87.50 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ภรณ์ ธรรมมา (2556, น. 92-95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมนาฏศิลป์ เรื่อง รำวง มาตรฐานโดยใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีสมมติฐานหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.55/88.76 ยังรวมไปถึงผลการวิจัยของ ไพลีน อุดมธนาทรัพย์ (2559, น. 45) ได้วิจัยการพัฒนา ชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่องทำรำนานาฏศิลป์เบื้องต้น สำหรับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนอาเวมารีอาอำนาจเจริญ อำเภอมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการ สุ่ม แบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุด ฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ทำรำนานาฏศิลป์เบื้องต้น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.58/81.71 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

5.2.2 ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วย เพื่อน ประกอบแบบฝึกปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำวงโยราณ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติ เท่ากับ 87.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 และนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติ ทุกคน ทั้งนี้เนื่องจากการใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวิส เข้ามาช่วยในกระบวนการเรียนการสอนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน และแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวิสที่นำมาใช้ ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีคัดกรองความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา ซึ่งสำลี รักสุทธิ (ม.ป.ป., น. 31-32) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ประกอบด้วย การมีคำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจ เหมาะสมกับวัยเด็ก มีตัวอย่างประกอบ ให้ผู้เรียนเกิดความคิดหลากหลายแนวคิด มีตัวอย่าง ประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจและสื่อความหมายได้ดีควรมีเนื้อที่สำหรับเขียน การจัดวางรูปแบบที่ดี จะ ทำให้แบบฝึกทักษะมีความเรียบร้อย สวยงามและประหยัด และควรบันทึกวิธีการสอนที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของแบบฝึกไว้ในคู่มือ ซึ่งนอกจากจะเป็นแบบฝึกทักษะที่มีความสมบูรณ์แล้ว ยังต้องนำ รูปแบบการเรียนการสอนที่มีหลักการที่ชัดเจน นำเข้ามาเป็นแนวทางในการเรียนการสอนเพิ่มเติมด้วย (Davies, 1971 pp. 50-56) มีรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติดังนี้ ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยง

ต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบ มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก มีกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคือ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปกติก ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้ว ผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ และความก้าวหน้าทางการเรียนนั้น ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา รักษาติ (2556, น.98-101) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติของดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโชฬารพิทยาคม อำเภอโชฬาร จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 32 คนโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน 14.53 คิดเป็นร้อยละ 48.44 คะแนนทดสอบหลังเรียน 23.94 คิดเป็นร้อยละ 79.79 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเริ่มด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 รวมไปถึงผลการวิจัยของบุปผา กัตติยง (2557, น. 84) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติการทำขนมในท้องถิ่นสงขลาและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำขนมในท้องถิ่นสงขลาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความภาคภูมิใจ

ในภูมิปัญญาท้องถิ่นก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องขนมในท้องถิ่นสงขลา โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่องขนมในท้องถิ่นสงขลา โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ อยู่ในระดับมาก

5.2.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามายโบลาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ รวมไปถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ และแบบประเมินทักษะก็เป็นส่วนที่สำคัญเพราะหากไม่มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน จะทำให้กระบวนการเรียนรู้จากทักษะปฏิบัติไม่มีความตรงของเนื้อหา นอกจากนั้นแบบประเมินทักษะปฏิบัติยังได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน โดยแบบประเมินทักษะปฏิบัติมีเนื้อหาการประเมินคือ 1) ลักษณะท่าทาง 2) การย่อเท้า 3) ความสวยงาม 4) บุคลิกภาพ 5) การปฏิบัติทักษะรามายโบลาน จึงทำให้แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์มีประสิทธิภาพและเมื่อนำไปใช้ควบคู่กับแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ในการประเมินแล้ว จึงทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในด้านการให้คะแนนครูควรตรวจให้คะแนนทั้ง 2 ด้าน เพื่อป้องกันการนำความรู้สึกนึกคิดของตนเข้ามา มีส่วนร่วม ป้องกันความลำเอียง หรือแม้แต่แบบประเมินที่ขาดความน่าเชื่อถือ โดย 1) วิธีปฏิบัติ (Procedure or Process) คือ การดำเนินการในการปฏิบัติ เช่น ขั้นตอน เครื่องมือ ทักษะการใช้เครื่องมือ เวลา 2) ผลการปฏิบัติด้านปริมาณและคุณภาพ 3) การตั้งเกณฑ์พิจารณาให้คะแนนอย่างชัดเจน (มณฑณี กุฎาคาร, 2542, น. 71-72) กรมวิชาการ (2456, น. 11) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินผลให้เกิดความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น ต้องมีการกำหนดประเด็นการประเมินให้ชัดเจนและครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน เกณฑ์การประเมินผลทักษะปฏิบัติจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubrics) คือการให้คะแนนโดยพิจารณาในภาพรวมของชิ้นงาน และ เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubrics) แนวทางในการพิจารณาในแต่ละส่วนของงาน 2) การเขียนรายละเอียดการให้คะแนน (Scoring Rubrics) ต้องเขียนรายละเอียดให้มีความชัดเจน ผู้ตรวจ ผู้ประเมินอ่านแล้วเข้าใจตรงกันและสามารถให้คะแนนในระดับเดียวกันได้ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ชนนทวิไล ธงเชื้อ (2555, น. 42-46) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ในรายวิชา สาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ ลายปักชาวเขา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานโดยการใช้รูปแบบการเรียนการ

สอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในภาพรวม อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จากร้อยละ 53.21 เป็นร้อยละ 85.00 และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมไปในทางที่สอดคล้องกันอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียน มีทักษะการปฏิบัติงานทางด้านบวกได้พัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ มัญชุสา สุขนิยม (2560, น. 59) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา ตำบลหมกแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 นักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.04/96.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (85/85) นักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส กับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 และมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 คิดเป็นร้อยละ 88.04 และนักเรียนผ่านเกณฑ์ทักษะปฏิบัติ คีย์บอร์ดร้อยละ 80 ทุกคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้วยการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวิสโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วย แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นั่นเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เกณฑ์การประเมินแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส รวมไปถึงเทคนิคที่ใช้ในการเรียนรู้คือการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ เมื่อมีประสิทธิภาพแล้วจึงนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ส่งผลต่อนักเรียน ในกระบวนการเรียนรู้ เพราะนักเรียนมีความเข้าใจ สามารถปฏิบัติ ทักษะได้ เกิดกระบวนการกลุ่มที่ดี จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่ง ประสิทธิภาพของความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.02$) ดังที่ไชยวัฒน์ ชาญปรีชารัตน์ (2543, น. 52) ให้ความหมายของ

ความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการ หรือแรงจูงใจ ให้ความมั่นใจ (Maslow, 1962, อ้างถึงในทศนา แคมมณี, 2550, น. 69) การนำทฤษฎีจิตวิทยาความพึงพอใจ ไปใช้ในการกระบวนการเรียนการสอนมีดังนี้ 1) การเข้าถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกความต้องการ ของบุคคล 2) การที่จะช่วยให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาเสีย 3) ในกระบวนการเรียนการสอน หากครูสามารถหาได้ว่านักเรียนตอบสนองความต้องการอยู่ในระดับขั้นใด ครูสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของนักเรียนนั้นเป็นแรงจูงใจ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และ 4) การช่วยให้นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนอย่างพอเพียง การให้อิสราภาพและเสรีภาพแก่นักเรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเอง ตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อุษณี พรหมดี (2559, น. 102) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องพ็อนสาวภูไทมุกดาหารเก็บหมากขามหวานแคะโขง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้วิจัย ได้สร้างชุดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนาฏศิลป์และนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ความรู้เกี่ยวกับประวัติจังหวัดมุกดาหาร องค์ประกอบของพ็อนสาวภูไทมุกดาหารเก็บหมากขามแคะโขง ทำพ็อนรำสาวมุกดาหารออกบ้าน ทำพ็อนรำสาวมุกดาหารเก็บมะขาม และทำพ็อนรำสาวภูไทเมื่อบ้าน ซึ่งคุณภาพของชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (Willson, 1993, p.1154-A) ศึกษาการให้คำแนะนำและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อความพร้อมในการแสดงละครในมหาวิทยาลัย รัฐฟลอริดา ผลของการศึกษาพบว่า การได้รับคำแนะนำในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกต่อการซ้อมละครจะเกิดผลดีและมีประโยชน์มากนับว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานเพราะความที่พยายามที่จะแสดงละครได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 อย่างซึ่งประสานและสอดคล้องกันคือกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและความพอใจในการทำงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้สอนควรทำความเข้าใจและศึกษาวิธีการใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เป็นอย่างดี เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

5.3.1.2 ระหว่างกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน หากนักเรียนมีปัญหาไม่เข้าใจในแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ผู้สอนต้องรีบเข้าไปช่วยเหลือในทันที เพราะในบางครั้ง เพื่อนนักเรียนด้วยกันอาจไม่ได้สนใจเพื่อนด้วยกันมากนัก ซึ่งถ้าหากนักเรียนคนนั้นไม่ได้รับการช่วยเหลือ จะทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูและในรายวิชานั้น ๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การจัดทำแบบฝึกทักษะปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาศิลปะ สารนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

5.3.2.2 การศึกษาในตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน

5.3.2.3 การเพิ่มเติมนวัตกรรมเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กันยา ชุนสูงเนิน. (2540). การสอนภาษาไทย เพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์ และ รุจี ศรีสมบัติ. (2546). รำวงมาตรฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- กิตติมา ปรีดีดิถก. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ชนะการพิมพ์.
- กรมวิชาการ. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กรมวิชาการ. (2546). กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จินดา เครือหงส์. (2544). การพัฒนาเครื่องมือวัดและปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ไทย สาขากลนครระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จินดา อยู่เป็นสุข. (2545). ร่วมปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้กับครูต้นแบบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน. กรุงเทพฯ : ดับพลิว เจ. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด.
- จำลอง นวลมณี. (2530). รำวงไทยโบราณแห่งปราสาทผึ้งของสกลนครปีท่องเที่ยวไทย. ม.ป.ท.
- ฉันทนา สันธนากร เอี่ยมสกุล. (2545). นาฏลีลาอาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอ็ม ที เพรส.
- ชวลิต ชุกก่าแพง. (2551). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนันท์วิไล ธงเชื้อ. (2555). การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง. (2552). การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชา
นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ
กลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
- พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ไชยวัฒน์ ชาญปริชารัตน์. (2443). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของ
โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น. (รายงานการศึกษาค้นคว้า
อิสระมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2525). การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2544). การวิจัยทางการศึกษา และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ :
อักษรพิพัฒน์.
- บังอร อนุเมธางกูร. (2542) พฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์. สงขลา : สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์.
- บุปผา กัตติยัง. (2557). ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเควีส์ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติการทำขนมในท้องถิ่นสงขลาและความภาคภูมิใจ
ในภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2544). เกณฑ์การประเมิน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากร
เป็นวิทยากรระดับจังหวัด ด้านการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตาม พ.ร.บ. การศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระหว่างวันที่ 20-24 สิงหาคม 3544. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการ
คิด เลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้น
ทักษะ การคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา : พระนครศรีอยุธยา.
- ปราณี จินฤทธิ์. (2552). ผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการ
เรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน เคหะประชาสามัคคี จังหวัด
นครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ปาริชาติ ตาสว่าง. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เจิ้งนึ่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โอเอสสถา. เผลิญญ กิจระการ. (2545). *ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) การจัดการผลการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.
- พิทักษ์ ปะนะมะ. (2543). *เปรียบเทียบการสอนแต่งกลอน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการใช้แผนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนแบบปกติ*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพลิน อุดมธนาทรัพย์. (2559). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ทำรำนานาฏศิลป์เบื้องต้น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มยุรฉัตร ธรรมวิเศษ. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ฟ้อนทอกาบบัว สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มัญชุสา สุขนิยม. (2560). *การพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มณฑินี คุณาการ. (2542). *เอกสารคำสอนวิชา วผ 401 การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจี ศรีสมบัติ. (2547). *สารานุกรมนาฏศิลป์ไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนาจำกัด.
- รติกร อินานันท์. (2552). *การพัฒนาการจัดประสบการณ์ การเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้การ สอนแบบสาธิตการประยุกต์ใช้ทำรำมวยโบราณที่มีต่อพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนภรณ์ ธรรมมา. (2556). *การพัฒนาชุดกิจกรรมนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐานโดยใช้เทคนิคกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542*. (พิมพ์ครั้งที่ 6).

กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.

เรณู โกศินานนท์. (2535). *รำไทย* : กรุงเทพฯ : บริษัทแอล ที เพรส จำกัด.

โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา. (2558). *รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา*.

สกลนคร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์เอล ทีแอนพีเพลส.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิก.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *พัฒนาการเรียนการสอน*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและ

การสอนคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิทย์ เที่ยงบูรณธรรม (2541). *ความพึงพอใจในการรับบริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย*

ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วีรวรรณ โชนงนุช. (2551). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียนลายสังคโลก*

โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนเมืองเสลียง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).

อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ระวีวรรณ วรรณวิไชย. (2543). *บทความวิชาการ วารสารศิลปกรรมศาสตร์ ฉบับที่ 1(15)*

มกราคม-มิถุนายน 2543. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : สันติศิริการพิมพ์.

วรสรวง สุทธิสวรรค์. (2541). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา*

ปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม 2 รูปแบบ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่

: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศิริพร ทูเครือ. (2544). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ*

เรียนและความคงทนในการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุพัตรา รักชาติ. (2556). *ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่
เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติด้านดนตรีไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2541). *นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สำหรับครูประถมและมัธยม*. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2545). *การวัดทักษะปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ บุญเติม. (มปป). *รำมวยโบราณ เอกลักษณ์แห่งศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นสกลนคร*. สกลนคร :
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543). *หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ วรารัตน์. (2530). *เชิดชูเกียรติ จำลอง นวลมณี ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ประจำปี
2539 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- สุรวาท ทองบุ. (2555). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชิตการพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). *การวัดผลการศึกษา(พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). *การวัดผลการศึกษา(พิมพ์ครั้งที่ 10)*.กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการ
จัดการเรียนการสอนตามปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร. (2556). *กีฬาภูมิปัญญาไทย รำมวยโบราณ*. ม.ป.ท.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร. (2556). *รำมวยโบราณ*. สกลนคร : สำนักงานวัฒนธรรม
จังหวัดสกลนคร.
- สำลี รักสุทธี (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดทำสื่อวัฒนธรรมและแผนฯ ประกอบสื่อวัฒนธรรม*. นนทบุรี:
เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- อมรา กล้าเจริญ. (2535). *วิธีสอนนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุษณี พรมดี. (2559). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ฟ้อนสาวภูไทมุกดาหารเก็บหมาก
ขามหวานแคว้นโขง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุทุมพร จามรมาน. (2535). *ข้อสอบ : การสร้างและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ฟีนนี่พับลิชชิ่ง.
- อภิวัน อรกุล. (2543). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีการสอนแบบปกติ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกนรินทร์ สีมหาศาล. (2545). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์*.
- Armstrong, D.S. 1998. The Effect of Student Team Achievement Divisions
Cooperative Learning Technique on Upper Secondary Social Studies Students
Academic Achievement and Attitude Towards Social Studies Class,
Dissertation Abstracts International. 59(2), 405-A.
- Chun, Mi Hyun. (2000). Developing a Somatic Teaching Method for Korean
Traditional Dance, *Dissertation Abstracts International*. 60(11), 3883 –
- A.Gilliam, Janice Hoots. 2002. The Impact of Cooperation Learning and Course
Learning Environment Factors on Learning Outcomes and Overall Excellence
in the Community College Classroom, *Dissertation Abstracts International*.
63(4), 1243-A.
- Davies, I. K. (1971). *The Management of Learning*. London : McGraw-Hill.
- Harrow, A. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain: A guide for
developing behavioral objectives*. New York: Longman Inc.
- Willson, Gary Lynn. (1993). The Effects of Guided Imagery on the Ensemble and
Performance. *Dissertation Abstracts International*. 54 (04), 1154-A.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ 32102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน เวลารวม 10 ชั่วโมง
 แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาเดินก้อนไถ เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่ 24-28 ตุลาคม 2559 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ท่ากาเดินก้อนไถ เป็นท่าที่ 1 รำมวยโบราณ ผู้รำจะกำมือทั้งสองไว้ที่ข้อมือยกไหล่กางศอก ขาย่อขาออกพองาม ก้าวไปข้างหน้าในลักษณะเต้นและวงสั้นเท้าเอียงตัวเล็กน้อย เข้ากับจังหวะดนตรี แขนทั้งสองกาง กำมือตดที่ข้อมือ สายตัวช้า ๆ ไปตามจังหวะอันเป็นจินตนาการที่เดินไปตามก้อนดินที่ชาวนาไถพลิกขึ้นมา เพื่อจะหากินอาหารมีปลามีจิ้งหรีด และตัวแมลงต่าง ๆ

2. ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ม. 4 – 6/1 มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ

ม. 4 – 6/5 วิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และการละครที่ต้องการสื่อความหมาย ในการแสดง

ม. 4 – 6/7 พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.1 ทราบถึงประวัติความเป็นมาของท่าเดินก้อนไถ

2.2.2 ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณท่าเดินก้อนไถได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.1.1 รูปแบบของการแสดงการแสดงพื้นเมืองภาคอีสานรำมวยโบราณ

3.1.2 ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์และการละคร

- วิวัฒนาการ

- ความงามและคุณค่า

3.1.3 การประเมินคุณภาพของการแสดง

- คุณภาพด้านการแสดง

- คุณภาพองค์ประกอบการแสดง

3.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น -

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.3 รักความเป็นไทย

6. สารการเรียนรู้

6.1 สารการเรียนรู้แกนกลาง

6.1.1 รูปแบบของการแสดงการแสดงพื้นเมืองภาคอีสานรำมวยโบราณ

6.1.2 ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์และการละคร

- วิวัฒนาการ

- ความงามและคุณค่า

6.1.3 การประเมินคุณภาพของการแสดง

- คุณภาพด้านการแสดง

- คุณภาพองค์ประกอบการแสดง

6.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น -

6. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

6.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

6.1.2 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น นักเรียนเก่ง : นักเรียนปานกลาง : นักเรียนเรียนรู้ช้า เป็นอัตราส่วน 1 : 2 : 1 ตามระดับผลการเรียนรู้จากเกรดเฉลี่ย

6.2 ขั้นสอน (ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์)

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

6.2.1 ครูแจกแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ทำกาต้นก้อนไถ ให้นักเรียน ทุกคน แล้วให้นักเรียนได้ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเกี่ยวกับ รำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาต้นก้อนไถ

6.2.2 ครูให้นักเรียนคู่วีดิโอรำมวยโบราณเกี่ยวกับท่ากาเต้นก้อนไถ เพื่อให้นักเรียนได้สังเกต การปฏิบัติของท่ารำ

6.2.3 ก่อนเริ่มการปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณ ครูนำนักเรียนฝึกตัดแขน ตัดมือ ตัดลำตัว ดังนี้

6.2.3.1 นั่งพับเพียบและนำมือขึ้นมาประสานกันสองข้าง จะสอดนิ้วเข้าไปและตัดแขน ให้ตั้งออกมาข้างหน้า

6.2.3.2 ซันเข้าขึ้นมาทั้งสองข้าง โดยใช้เขาช่วยในการตัด ซึ่งต้องใช้แรงของเข่าหนีบไว้ และตัวตั้งตรง

6.2.3.3 นั่งลำตัวตรงหลังตั้ง ยกแขนขึ้นข้างใดข้างหนึ่งและส่งแขนอีกข้างไปด้านหลัง โดยตัวจะตั้งตรง และเปลี่ยนข้างสลับกัน

6.2.4 ครูนำนักเรียนฟังจังหวะเพลง โดยการปรบมือให้ตรงกับจังหวะ เมื่อปรบมือ ตรงทุก จังหวะแล้ว ครูปฏิบัติท่าให้นักเรียนดูเพื่อเป็นตัวอย่างก่อนที่นักเรียนจะปฏิบัติ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้ แล้ว ครูปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นภาพรวม เพื่อเข้าสู่การฝึกปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถ ก่อนการแยกกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

6.2.5 ครูอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่าพร้อมทั้งแสดงท่ารำประกอบ อีกครั้ง (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้นักเรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

6.2.6 เมื่อนักเรียนรู้และเข้าใจท่าปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถแล้ว ครูให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถอาจมีการติดขัด เช่น ผู้เรียนจำท่าไม่ได้ หรือปฏิบัติไม่ตรงจังหวะ ครูให้เพื่อนภายในกลุ่มช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อน เพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณได้ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ

6.2.7 เมื่อนักเรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถได้แล้ว ครูต้องเอาใจใส่กับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปคอยให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยน เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ

6.2.8 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะต่อเนื่องกัน โดยการเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากา เต้นก้อนไถ ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ได้อย่าง ชำนาญ

6.3 ชั้นสรุป

6.3.1 นักเรียนปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถ ประมาณ 1 – 2 รอบ พร้อมจังหวะ และครูทำการทดสอบรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติรำมวยโบราณ

6.3.2 ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถ ได้ถูกต้อง และมีความตั้งใจในการปฏิบัติ

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

- แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ท่ากาเต้นก้อนไถ
- สื่อวีดิโอรำมวยโบราณ

7.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- ห้องเรียนนาฏศิลป์

8. การวัดและประเมินผล

8.1 การประเมินผลก่อนเรียน

-

8.2 การประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ความตั้งใจในการเรียนรู้/ตอบคำถาม/การกระตือรือร้นในห้องเรียน

8.3 การประเมินผลหลังเรียน

- นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะรำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่าเต้นก้อนไถ โดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติรำมวยโบราณ

9. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

- เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้
 - เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ลงชื่อ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

10.1 ด้านความรู้

.....

.....

.....

10.2 ด้านทักษะ/ กระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

10.3 ด้านคุณลักษณะ

.....

.....

10.4 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

10.5 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ (ครูผู้สอน)

(นายอนุพงษ์ ยूरชัย)

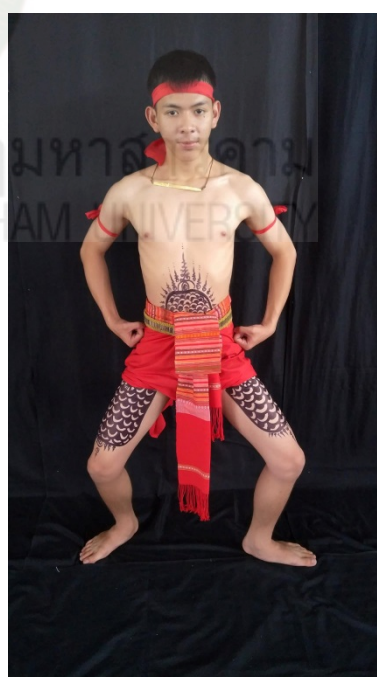
วันที่ เดือน..... พ.ศ.

แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์
ท่ากาเต้นก๋อนไถ

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก๋อนไถ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทำรำมวยโบราณ : ท่ากาเต้นก๋อนไถ

● ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะกำมือทั้งสองไว้ที่บันเอยกโยไหล่กลางคอกขาย่อขาออกพองาม ก้าวไปข้างหน้า ในลักษณะเต้นและวงสั้นเท้าเอียงตัวเล็กน้อย เข้ากับจังหวะดนตรี แขนทั้งสองกาง กำมือตดที่บันเอว สายตัวซ้า ๆ ไปตามจังหวะอันเป็นจินตนาการที่เด่นไปตามก้อนดินที่ชวานาไถพลิกขึ้นมา เพื่อจะหา กินอาหารมีปลามีจิ้งหรีด และตัวแมลงต่าง ๆ

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนนำผู้เรียนฟังจังหวะเพลง โดยการปรบมือให้ตรงกับจังหวะ เมื่อปรบมือตรงทุกจังหวะแล้ว ผู้สอนปฏิบัติย้ำทำให้ผู้เรียนดูเพื่อเป็นตัวอย่างก่อน ที่ผู้เรียนจะปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณทุกท่าให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นภาพรวมของรำมวยโบราณทั้งหมด และผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ซ้ำอีกครั้ง เพื่อเข้าสู่การฝึกปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 พร้อมทั้งแสดงท่ารำประกอบอีกครั้ง (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 อาจมีการติดขัด เช่น ผู้เรียนจำทำไม่ได้ หรือปฏิบัติไม่ตรงจังหวะ ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่มช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณได้ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปคอยให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยน เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยการเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ได้

แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

พฤติกรรมที่วัด/คำอธิบาย	ระดับค่าคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1) ลักษณะท่าทาง	ปฏิบัติถูกต้องทุก ลักษณะท่า	ปฏิบัติผิด ลักษณะที่ กำหนด 1-2 ท่า	ปฏิบัติผิด ลักษณะที่ กำหนด 3-4 ท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะ ที่กำหนดมากกว่า 5 ท่า
2) การย่อเท้า	ย่อเท้าตรงจังหวะ	ย่อเท้าตรง จังหวะน้อยกว่า 5 ครั้ง	ย่อเท้าตรง จังหวะน้อยกว่า 10 ครั้ง	ไม่สามารถย่อเท้าให้ ตรงจังหวะได้
3) ความสวยงาม	ปฏิบัติทักษะท่าทำได้ อย่างสวยงามและ เหมาะสม	ปฏิบัติทักษะ ท่าทำได้ดี	ปฏิบัติทักษะ ท่าทำได้	ไม่สามารถปฏิบัติ ทักษะท่าทำได้
4) บุคลิกภาพ	แสดงออกอย่างมั่นใจ และตั้งใจ	สามารถปฏิบัติ ทักษะได้	ไม่กล้าปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติทักษะ
5) การปฏิบัติทักษะร่วมโยราณ	ปฏิบัติถูกต้อง ทุกท่า	ปฏิบัติผิด 1-2 ครั้ง แต่สามารถ ปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิด 3-4 ครั้ง แต่สามารถ ปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิดมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความเหมาะสมของ
แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์โดยผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
1.1 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง	4.6	0.55	มากที่สุด
1.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.6	0.55	มากที่สุด
1.3 สามารถให้บรรลุพฤติกรรมที่คาดหวังได้	4.8	0.45	มากที่สุด
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5.0	0.00	มากที่สุด
1.5 ครอบคลุมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม	4.6	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.72	0.24	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้			
2.1 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.0	0.00	มากที่สุด
2.2 ครูเป็นผู้แนะนำหรือช่วยเหลือ	4.6	0.55	มากที่สุด
2.3 มีความชัดเจนและมีความน่าสนใจ	4.6	0.55	มากที่สุด
2.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.8	0.45	มากที่สุด
2.5 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.8	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.76	0.06	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
3.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4.6	0.55	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.8	0.45	มากที่สุด
3.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.4	0.55	มาก
3.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	5.0	0.00	มากที่สุด
3.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม	4.8	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.72	0.23	มากที่สุด
4. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.8	0.45	มากที่สุด
4.2 สนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้	4.6	0.55	มากที่สุด
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.8	0.45	มากที่สุด
4.4 ช่วยประหยัดเวลาในการจัดกิจกรรม	4.6	0.55	มากที่สุด
4.5 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5.0	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.76	0.23	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
5. ด้านการวัดผลประเมินผล			
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.8	0.45	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.6	0.55	มากที่สุด
5.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้อย่างเหมาะสม	4.6	0.55	มากที่สุด
5.4 ประเมินไปพร้อมๆกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.6	0.55	มากที่สุด
5.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.8	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.68	0.06	มากที่สุด
รวม	4.73	0.21	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน
ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

✿ กลุ่มการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ✿
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รำมวยโบราณ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เป็นนวัตกรรมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ประกอบการฝึกทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. ประวัติและองค์ประกอบรำมวยโบราณ
2. แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์จำนวน 9 ท่า
 - 2.1 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก้อนไถ
 - 2.2 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 2 ท่าหะพราย
 - 2.3 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 3 ท่าย้ายสามเศร่า
 - 2.4 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 4 ท่านิ้วเหยี่ยวไฟ
 - 2.5 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 5 ท่าไล่ลูกแตก
 - 2.6 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 6 ท่าช้างม้วนวง
 - 2.7 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 7 ท่าทวงฮัก กวักซู้
 - 2.8 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 8 ท่าแหลวถลา กาทากปีก
 - 2.9 การรำมวยโบราณ ท่าที่ 9 ท่าเกาะเลียบตูป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชานาฏศิลป์ได้เป็นอย่างดี

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ประวัติและองค์ประกอบรามายโราณ	1
การฝึกรามายโราณ	1
ทำไหว้ครูแบบโราณ	3
การตั้งค่ายพิธีหรือการยกครู	5
เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	6
การสัก	8
การเสก	8
การเขียนลาย	9
บุคคลสำคัญ	9
การแต่งกาย	10
แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามายโราณ	12
แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส	31

ประวัติและองค์ประกอบรำมวยโบราณ

การแสดงมวยโบราณสกลนครปรากฏในขบวนแห่บุญผะเหวด บุญเดือน 6 หรือขบวนแห่บั้งไฟ และแห่ปราสาทผึ้งในงานออกพรรษา โดยมีนักมวยโบราณจากคุ้มต่าง ๆ เข้ามาร่วมขบวนแห่ และแสดงมวยโบราณมีการเปรียบคู่ต่อสู้ให้ประชาชนชมและรับบริจาคเงินทองเพื่อนำไปบำรุงวัดวาอาราม นักมวยโบราณนิยมสีกลายตามร่างกาย แขน ขา ด้วยน้ำว่าอันศักดิ์สิทธิ์เป็นรูปต่าง ๆ ที่เลื่อมใสว่ามีกำลัง มีอำนาจ ยังมีการสีกวาดลายและอักษรโบราณที่เป็นคาถาอาคมอีกด้วย การแสดงมวยโบราณเป็นการแสดงตามความเชื่อเกี่ยวกับคาถาอาคม เพื่อความอยู่ยงคงกระพัน

มวยโบราณ เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่มีความเฉพาะตัวที่ผสมผสานระหว่างนาฏศิลป์และกีฬาอย่างลงตัว มีภาษาท่าทางศิลปะป้องกันตัวหลากหลาย

➡ การฝึกรำมวยโบราณ ◀

การแสดงขบวนแห่หรือการแสดงกลางแปลง เป็นการรำหมู่ รำเป็นคู่ๆ หลายคู่ยืนนำดู เช่น ในขบวนแห่ปราสาทผึ้ง แห่เทียน แห่บั้งไฟ แห่ผะเหวดเข้าเมืองแห่บุญกองบัง ฯลฯ มีท่ารำ 9 ท่า ดังนี้

1) ท่ากาเต้นก้อนไถ ผู้รำจะกำมือทั้งสองไว้ที่บันเอยกโยล่กางศอกขาย่อขาออกพองาม ก้าวไปข้างหน้าในลักษณะเต้นและวงสั้นเท้าเอียงตัวเล็กน้อย เข้ากับจังหวะดนตรี แขนทั้งสองกางกำมือติดที่บันเอว สายตัวช้า ๆ ไปตามจังหวะอันเป็นจินตนาการที่เดินไปตามก้อนดินที่ชาวนาไถพลิกขึ้นมา เพื่อจะหากินอาหารมีปลามีจิ้งหรีด และตัวแมลงต่าง ๆ

2) ท่าหะพราย ผู้รำจะโน้มตัวลงไปข้างหน้าพร้อมกับม้วนแขนไปทั้งสองข้างเข้ามาในสี่ข้าง แล้วยกแขนขึ้นสูงเหนือศีรษะ ทรหดปลายนิ้วไปข้างหน้า 3 ครั้ง เงยหน้าขึ้นมองคู่มือที่สวนทั้งยังเดินอยู่ตามจังหวะในท่าที่หนึ่ง ทำอย่างนี้ไปจนรอบเป็นการปิดเสนียดจัญไร ภูตพรายปีศาจ สิ่งไม่ดีไปให้พ้นจากตัว

3) ท่าย้ายสามเศรำ ผู้รำจะยกขาข้างหนึ่งอยู่ระดับเอว ทรงตัว อยู่ด้วยขาข้างเดียวแขนข้างหนึ่งกำมือไว้ที่ขาที่ยกไว้แล้วกางศอก ยกโยล่เช่นเดียวกัน แล้วเหยาะย่าง อย่างสง่า ไปข้างหน้าสามก้าว ตามจังหวะเสียงกลอง และยืนทรงตัวอยู่ด้วยขาข้างเดียว กำมือทั้งสองข้างอยู่ที่ขาและบันเอวเช่นเดียวกัน

4) น้าวเหยี่ยวไฟ ผู้รำจะเบนขาที่ยกสูงให้เอียงมาอยู่อีกทางหนึ่ง ปล่อยแขนที่วางไว้หย่อนลงมาข้าง ๆ ขา พร้อมกับเหยียดแขนที่อยู่บันเอวให้โน้มน้าวขึ้นพันศีรษะ มาตั้งข้อศอกกำมือไว้ที่บันเอวตามเดิม ส่วนแขนข้างหน้าที่หย่อนลงให้ข้อศอกขึ้นและตั้งไว้ที่ขาซึ่งยกไว้แล้ว เหยาะย่างย่อตัวให้ต่ำเตี้ย เอียงโยล่ตามจินตนาการ ยอดไฟที่ต้องลมย่อนนำวโอนเอนอ่อนช้อยย้อยตามต่ำลงมานั้น

5) ท่าโล่ลูกแตก ผู้ร่าจะย่อเข้าทั้งสองลงจนนั่งบนสันเท้า แล้วกระโดดไปข้างหน้าพร้อมกับตบมือข้างหลังและข้างหน้า กับตบลอดแข้งลอดขา ทั้งสองข้างอย่างว่องไว และยกหลังมือ เข้า โไหล่สันเท้าและขาด้านนอก แล้วกระโดดถอยหลังไปด้านหลัง พร้อมกับตบมือและหมุนตัวตบยอดดอกด้วยฝ่ามือที่ยื่นไปข้างหน้า พร้อมกับทิ้งตัวลงในท่าย่อเขาลากขาอีกข้างหนึ่งไปข้างหลังในท่าแอ่นอก กางศอกมือไว้ที่บั้นเอวทั้งสองข้าง สายตามองคู่ต่อสู้ การตบตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เกิดเสียงดัง เพื่อเป็นการปราบปรามคู่ต่อสู้เกรงกลัวต่อไป

6) ท่าข้างม้วนวง ผู้ร่าจะยกขาติดกันแล้วยกเข้าไปข้างหน้า ให้สูงระดับเอวม้วนท่อนแขนช่วงล่างทั้งสองแขน หมุนลักษณะควงหมัดกลมหลาย ๆ รอบ อยู่เหนือขาที่ยกไว้พร้อมกับขาสลับไปข้างหน้า 3 ก้าว หยุดยืนยกขาข้างหนึ่งมาข้างหลัง งอเข้าให้สูงขึ้นพร้อมกับเหวี่ยงแขนทั้งสองออกไปจนสุดแขน โนม้ตัวไปข้างหน้าย่อเข้าเล็กน้อยแล้วม้วนแขนทั้งสองข้าง หมุนควงหมัดวงกลม

7) ท่าทวงฮัก กวักซู้ ผู้ร่าจะเดินร่าไปข้างหน้า 3 ก้าว ในรูปทแยงมุมแบบลายพินปลา พร้อมกับแขนทั้งสองข้างให้ตั้งคล้ายไก่ตีปีกตามจังหวะเท้าที่เดินไป และเอี้ยวตัวส่งแขนทั้งสองข้างไปข้างหน้าให้ขนานพื้นแบมือทั้งสองข้างกวักไปข้างหน้าตามจังหวะดนตรี ส่วนขาที่อยู่ข้างหน้ายื่นเป็นหลัก ย่อเข้าเล็กน้อยอีกขาข้างหนึ่งไขว้หลังยื่นไปด้านหลัง ใช้ปลายเท้าตบพื้นเป็นจังหวะเข้ากับมือที่กวักอยู่ประมาณสามครั้ง ต่อไปก็ให้เดินไปข้างหน้า 3 ก้าว แขนทั้งสองตีปีกและยื่นไปข้างหน้าทำนองเรียกคนรักให้กลับมา

8) ท่าแหลวดลา กาดากปีก เป็นท่าที่มีต่อเนื่องจากทวงฮัก กวักซู้ คือผู้ร่าจะถอยเท้าที่ตบพื้นมาอยู่ข้างหลัง 1 ก้าว ก็ถอยมาชิดติดกัน ส่วนแขนอีกทั้งสองยื่นไปข้างหน้า ถอยมารวมกันไว้ที่หน้าอกในลักษณะจับมือ และเท้าที่อยู่ข้างหน้าก็ก้าวไปข้างหน้าอีก 1 ก้าว และเท้าที่ก้าวออกไปอีกให้ถอยหลังมาอีก 1 ก้าว เท้าที่ก้าวเข้าไปให้ถอยมารวมกันอีกและลำตัวให้หมุนไปอยู่ข้างหนึ่งด้วยแขนทั้งสองข้าง ให้กางขนานกับพื้นถลาไปตามลำดับที่หมุนอย่างนี้สลับข้างขวาซ้ายกันสามครั้งแล้วย่อตัวต่ำลง ส่วนแขนทั้งสองยังกางเหมือนนกบินร่อนอยู่

9) ท่าเลาะเลียบตบ เป็นท่าสุดท้ายผู้ร่าจะวาดแขนข้างหนึ่งไปข้างหน้าแบบตัด ซ้อนหางหางฝ่ามือค่อย ๆ ยกขึ้น จนได้ระดับไหล่ จึงพลิกข้อมือเป็นคว่ำแล้วสลัดปลายนิ้วขึ้นเหนือศีรษะ 3 ครั้ง ลำตัวโน้มไปข้างหน้าตามแขนที่ยื่นไปส่วนมืออีกข้างหนึ่งเหยียดตรงมาข้างหลัง หางฝ่ามือและสลัดปลายนิ้วอย่างเดียวกัน ทำอย่างนี้สลับเปลี่ยนข้างซ้ายข้างขวา ส่วนเท้าสองข้างเดินตามจังหวะ

☞ ท่าไหว้ครูแบบโบราณ ☜

องค์ประกอบของการแสดงมวยโบราณต้องมาจากการฝึกสร้างพลังกำลัง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมากโดยท่าฝึกหัดพลังกำลังมีดังนี้

1. หมุนมือเป็นวงกลมด้านหน้า ช่วยเพิ่มความเสียดทานให้แก่ข้อและเอ็นในการรับสภาวะที่เกิดขึ้นในเวลาข้างหน้า ช่วยทำให้ออกประเภทหมัดเหวี่ยงได้เร็วและไว

2. หมุนมือเป็นวงกลมด้านหลัง ช่วยเพิ่มแรงเหวี่ยงของการหมุนแขนให้เข้าออกเร็วขึ้นและไม่อึดอาด

3. บิดตัว เป็นการเล่นกล้ามเนื้อท่อนและช่วยเพิ่มแรงเสียดทานให้กล้ามเนื้อขาโครง
 4. หมุนตัว ช่วยเพิ่มความไวในการหลบเข้าและเตะของคู่ต่อสู้
 5. ก้มหน้า-ก้มหลัง ช่วยให้ร่างกายมีความอ่อนไหวไปได้ง่าย เป็นประโยชน์ต่อการหลบหลีก
 อารูธของคู่ต่อสู้ไม่ว่าจะเป็นประเภทใด

6. เตะสูง

7. เขยียดขาข้างเดียว ช่วยให้ร่างกายสมดุลไม่ล้มเสียหลัก ช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว

8. เขยียดขารอบกับพื้น

9. วิ่งอยู่กับที่ ช่วยเพิ่มกำลังขาให้แข็งแรง

10. กระโดดเชือก เพื่อกำลังแขนและแรงหมุนของหัวไหล่แข็งแรงหนักหน่วง

11. นอนเข้าอากาศ ช่วยตีเข้าให้สูงกว่าปกติ และเป็นการเล่นกล้ามเนื้อท่อนไปในตัว

12. การวิดพื้น เพิ่มความแข็งแรงให้ข้อแขน และกล้ามเนื้อ เพิ่มแรงเสียดทานให้หัวไหล่

13. ย่อเข้า-กระโดด ช่วยฝึกการทรงตัว ฝึกกำลังขา เข้า น่อง และข้อเท้าให้แข็งแรงทนทาน

ต่อการยืนขาเดียว ต่อการย่อเข้าขึ้นลง และการเหยาะย่างของมวยโบราณ

การรำรำเดี่ยว

เป็นประเพณีนิยมที่ได้ปฏิบัติสืบเนื่องติดต่อกันมาแต่โบราณ จนกระทั่งทุกวันนี้ ทุก ๆ คน
 ไม่ว่าจะเล่าเรียนศิลปวิทยาการใด ๆ ย่อมต้องมีการเคารพครูบาอาจารย์เสมอ ๆ ยิ่งวิชาที่มีการต่อสู้
 ต้องใช้พลังกำลัง ต้องใช้วิชาไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง คาถาอาคมเข้าช่วย ยิ่งต้องพึงครูเป็นที่ยึด
 เหนี่ยวมากขึ้น

การไหว้ครู เป็นเครื่องหมายแสดงความเคารพสักการะ และระลึกนึกถึงครูบาอาจารย์ ผู้
 ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ตน

ท่าไหว้ครูหรือทำการรำรำไหว้ครูจะมีแบบและลีลาท่าทางต่าง ๆ กัน สุดแต่จะมาจาก
 สำนักไหน ลวดลาย ท่าทาง จะแตกต่างกันไปคนละแบบ การไหว้ครูมวย มิใช่เพื่อจะอวดลวดลาย
 ท่าทางในด้านความสวยงามอย่างเดียว แต่หลักใหญ่ของการรำรำไหว้ครูก็เพื่อ

1. แสดงความกตัญญู กตเวทีและคารวะต่อครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ

2. เป็นสิริมงคลแก่ตนและช่วยให้มีกำลังใจดีขึ้น ไม่ประหม่า ตื่นเต้น เป็นการบำรุง
 จิตใจ ให้เกิดความฮึกเหิม ไม่หวาดกลัวคู่ต่อสู้

3. เป็นการออกกำลังกาย แขน เข่า ศอก ให้คลายความฝืด โดยการเร่งเหยื่อออก
 เพื่อขับพลังไว้ต่อกรกับคู่ต่อสู้และเพื่อให้กล้ามเนื้อต้นตัวพร้อมที่ปฏิบัติงานตามบัญชาของสมอง

4. เป็นการแสดงว่า นักมวยนั้นมาจากที่ใด จากสำนักไหน เพราะมีการรำรำไม่
 เหมือนกัน

แบบรำเป็นขบวนแห่

การแสดงขบวนแห่หรือการแสดงกลางแปลง เป็นการรำหมู่ รำเป็นคู่ หลายคู่ยืนนำดูนัก เช่น ในขบวนแห่ปราสาท แห่เทียน แห่งบั้งไฟ แห่เผาสุเข้าเมืองซึ่งประกอบไปด้วยท่ารำ 9 ท่า ดังนี้

ท่าที่ 1 ท่ากาตันก้อนไถ

ท่าที่ 2 ท่าหะพราย

ท่าที่ 3 ท่าย้ายสามเศร่า

ท่าที่ 4 ท่าข้าวเหยี่ยวไฟ

ท่าที่ 5 ท่าไล่ลูกแตก

ท่าที่ 6 ท่าช้างม้วนวง

ท่าที่ 7 ท่าทวงฮัก กวักซู้

ท่าที่ 8 ท่าแหลวถลา กาทากปีก

ท่าที่ 9 ท่าเลาะเลียขลุบ

ซึ่งรายละเอียดในแต่ละท่าอยู่ในแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

การรำมวยโบราณ เป็นศิลปะนาฏศิลป์พื้นบ้านเป็นการแสดงการเล่นพื้นเมือง ซึ่งเน้นหนักในการแสดง และเน้นทนาการ มากกว่าการต่อสู้ หรือเอาชนะกันอย่างจริงจัง จึงมีทั้งความอ่อนช้อยและแฝงไปด้วยความเข้มแข็งอยู่ในตัว การฝึกหัดรำมวยที่แรก ต้องรู้จักเข้าใจจังหวะดนตรีเสียก่อน โดยเฉพาะจังหวะกลองตุ้ม ซึ่งเป็นหลักในการให้จังหวะในการรำมวย จังหวะกลองตุ้มไม่เหมือนจังหวะรำกลองยาวหรือการรำเชิงทั้งหลาย และเมื่อรู้จักจังหวะดีแล้ว ต้องรู้จักการข่มตัว ให้เข้าจังหวะกลองตุ้ม โดยยืนอยู่กับที่ให้ส้นเท้าติดกัน แบบปลายเท้าออกประมาณ 80 องศา ปล่อยแขนทั้งสองลงข้างตัว แกว่งไปข้างหน้า-หลัง ตามจังหวะที่ข่ม และฝึกหัดการเดินแบบรำมวยโบราณ ตามลำดับ

➡ การตั้งค่ายพิธีหรือการยกครู ➡

โบราณถือวันพฤหัสบดีเป็นวันยกครูหรือวันไหว้ครู แต่ถ้าจะมีการแสดงในวันอื่นอันเป็นวันงาน มหกรรม กิจกรรมหรือพิธีใด ๆ ก็ต้องมีการไหว้ครูก่อนการแสดงทุกครั้ง เพื่อความสวัสดิมีชัย เป็นกำลังใจแก่ผู้แสดง

เมื่อแต่งตัวเสร็จเรียบร้อย ตามแบบรำมวยแล้ว ให้เอาเครื่องดนตรีมารวมกัน โดยให้กลองตุ้มอยู่กลาง จัดชั้นห้า (เทียนขาว 5 คู่ ดอกไม้ขาว 5 คู่) ใส่ชั้นคาย (หรือจาน) มาวางที่กลองตุ้มพร้อมกับเหล้า 1 ขวด (เปิดฝาไว้) ให้นักมวยโบราณทุกคนนั่งคุกเข่าล้อมรอบเครื่องดนตรี (ผ้ามั่งคละอย่าพึ่งคาดศีรษะ) ใช้มือถือมั่งคละประนมไว้ที่หน้าอก

ครูหรือหัวหน้าจุดเทียนและกล่าวเริ่มต้นว่า ขอให้ให้นักมวยโบราณทุกคนกราบพระคารวะครูบาอาจารย์พร้อม ๆ กัน โดยกล่าวว่า “พุทโธ” (กราบ) “ธัมโม” (กราบ) “สังโฆ” (กราบ) แล้วครูหรือหัวหน้าจะกล่าวว่า ขอให้ทุกคนสำรวมจิตอธิษฐานใจสหายความตามข้าพเจ้า ณ บัดนี้

อิ ตี อี โส วิ เส เส อี

อี เส เส พุทธะ นา เม อี

อิ เม นา พุทธะ ตัง โส อี	อิ โส ตัง พุทธพ ปี ตี อี
ข้าพเจ้าขออัญเชิญพระสัมมาสัมพุทธเจ้า	มาอยู่เหนือเกล้าเหนือผม
เชิญพระพรหมอยู่บนบ่าซ้าย	เชิญพระนารายณ์อยู่บนบ่าขวา
เชิญพระคงคามาน้ำลาย	เชิญพระพรายมาเป็นลมปาก
เชิญพระนาคมาเป็นสร้อยสังวาลย์	เชิญพระกาฬมาเป็นดวงใจ
ข้าฯ จะทำการสิ่งใด ภูตใด พรายใด	อย่าได้เบียดเบียนบริธา
อย่าได้ประมาทพลาดพลั้ง	ขอเชิญคุณครูแต่หนหลัง
ครูบาอาจารย์ที่เลิศล้ำ	ฤาษีอยู่ในน้ำ มาค้ำจุนหนุนช่วย
ให้รำมวยโบราณครั้งนี้	จงสัมฤทธิ์ผล

ดลบันดาลให้เป็นที่ยินชมชอบของคนทั่ว ๆ ไปเทอญ ให้ไชโย 3 ครั้ง พร้อมกับตีรวกลองตุ้มเอาเหล่าพรหมหัวแล้วรัดผ้าประเจียดบนศีรษะพร้อมกันทุกคน

➤ เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ➤

ดนตรีเป็นสิ่งจำเป็นมากอย่างหนึ่งในการแสดงมวยโบราณ ดนตรีช่วยสร้างอารมณ์ความรู้สึก ที่คึกคักให้กับนักมวยและผู้ชมทั้งปวง เสียงปี่ เสียงแคน เสียงกลอง ที่กระหึ่มไปทั่วจำทำให้นักมวย ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพราะขยับแขน ขา มือ ให้เข้ากับจังหวะอย่างกระชับกระฉ่ง

เครื่องดนตรีประกอบการแสดงมวยโบราณ เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านทั้งสิ้น แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1. กลุ่มเครื่องดีด ได้แก่ กระจับปี่ (พิณ) เป็นเครื่องดนตรีหลักของกลุ่ม
2. กลุ่มเครื่องสี ได้แก่ ซอกระบอกไม้ไผ่
3. กลุ่มเครื่องตี ได้แก่ กลองตุ้ม หมากกะโหล่ง โปงกลาง ฆ้องแฉ่ง พังฮาด
4. เครื่องเป่า ได้แก่ แคน อาจเพิ่มโหวดเข้าไปด้วยก็ได้

เพื่อความเข้าใจเพิ่มเติม เครื่องดนตรีหลักมีดังต่อไปนี้

1. กลองตุ้ม เป็นกลองที่ซึ้งหนึ่งสองหน้า มีสายเชือกหนังรัดซึ้งหน้ากลองให้แผ่นหนังตึง หากต้องการให้เสียงกลองดังแหลมสูง ใช้วิธีการเร่งสายหรือให้น้ำหนักกลองแล้วนำไปตากแดดสักครู่ แผ่นหนังจะตึง กลองชนิดนี้ใช้ไม้ตีมีปลายข้างหนึ่งหุ้มหนังเป็นหลักสำคัญในการให้จังหวะการรำมวยโบราณ

2. แคน แคนเป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่ง แคนแบ่งส่วนประกอบเป็น 4 ส่วนคือ กูแคน ลั่นแคน เต้าแคน และซู้สุด ลั่นมีหน้าที่ทำให้เกิดเสียงเมื่อถูกเป่า กูแคนหรือลูกแคนเป็นตัวขยายเสียงของลั่นแคน เต้าแคนเป็นที่ยึดของลูกแคน และเป็นที่ควบคุมลมเป่าให้ไปถึงลั่นแคนทุกลูก ซู้สุดทำหน้าที่เป็นชั้นสำหรับอุดลมที่เป่าไม่ให้รั่วไปที่อื่น เพื่อให้ลมเป่าไปทำให้ลั่นแคนสั่นและมีเสียงดังตามที่ถูกเป่าต้องการ

แคนมีหลายชนิด โดยแบ่งตามจำนวนลูกแคนเป็นคู่ ๆ เช่น แคนสี่ แคนห้า แคนเจ็ด แคนแปด และแคนเก้า แต่ที่นิยมคือ แคนแปด เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญที่สุดของชาวผู้ไทยและชาวมอได้ ในการแสดงมวยโบราณเพราะการบรรเลงดนตรีทุกอย่างจะต้องใช้ลายหลักจากเพลงแคน

3. กระจับปี่หรือพิณ กระจับปี่เป็นพิณชนิดหนึ่ง อาจมี 2 สาย 3 สาย หรือ 4 สาย แต่ส่วนมากใช้พิณ 3 สาย พิณมีส่วนประกอบ 8 ส่วน หน้าที่ของส่วนประกอบต่าง ๆ คือ

3.1 ไม้ดีด ใช้สำหรับดีดสาย

3.2 สาย ทำหน้าที่สั่นสะเทือนเกิดเป็นเสียง

3.3 ห้อยง ห้อยงบนและห้อยงล่างเป็นตัวกำหนดระยะความสั้นยาวของสาย

3.4 ชั้นที่กดนิ้วหรือนม ทำหน้าที่ควบคุมช่วงความยาวของสายที่จะทำให้สั่นสะเทือนตามระดับเสียงที่ต้องการ

3.5 ลูกบิด มีหน้าที่ปรับและควบคุมการตั้งของสายแต่ละสาย

3.6 กะโหลก มีหน้าที่ขยายเสียงต่อจากสายอีกชั้นหนึ่ง

4. ซอกระบอกไม้ไผ่ เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมในหมู่ชาวผู้ไทย ตัวซอทำด้วยไม้ไผ่ทั้งปล้องเป็นชิ้นเดียวกัน ไม่แยกเป็นกะโหลกหรือเป็นคันซอ เช่น ซออู้ ซอด้วง กระบอกไม้ไผ่นี้ จะทำหน้าที่เป็นคันซอไปในตัว ส่วนประกอบของซอชนิดนี้มี 6 ส่วน คือ บั้ง (กระบอก) สาย ห้อยงลูกบิด และคันชัก

การรำมวยโบราณ เป็นศิลปะนาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นการแสดงการเล่นพื้นเมือง ซึ่งเน้นหนักในการแสดงและเน้นหนักมากกว่าเป็นการต่อสู้หรือเอาชนะกันอย่างจริงจัง จึงมีทั้งความอ่อนช้อยงดงาม และแฝงไว้ซึ่งความเข้มแข็งของพลังกาย นอกจากนี้ การฝึกมวยโบราณยังคงเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ลูกศิษย์ ซึ่งตามขนบธรรมเนียมแต่โบราณ ผู้ใดไม่ว่าจะเล่าเรียนศิลปวิทยาการใด ๆ ย่อมต้องมีการเคารพครูบาอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ซึ่งเป็นจริยธรรมของศิษย์ และเชื่อมั่นในความเป็นผู้รู้ และความเป็นผู้มีคุณธรรมของครู และเมื่อถ่ายทอดวิชาให้แล้ว ศิษย์จะต้องไม่นำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายและศีลธรรม หรือทำให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น

การฝึกรำมวยโบราณ จึงเป็นกลยุทธ์ของคนโบราณที่จะสอนคนให้เป็นผู้มีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในกรอบของสังคม และสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาการรำมวยโบราณ ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเมืองสกลนคร หน่วยงานและสถานศึกษาทุกสังกัดต้องเข้ามามีส่วนร่วมเผยแพร่ให้กว้างขวางแพร่หลายให้มากที่สุด โดยการนำเนื้อหาเกี่ยวกับ การรำมวยโบราณ ไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาหรือจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานศึกษาในโอกาสอันเหมาะสมให้กว้างขวางและแพร่หลายต่อไป

☞ การสัก ☜

มวยโบราณนิยมสักลายตามร่างกาย แขน ขาด้วยน้ำवान น้ำยาอันศักดิ์สิทธิ์ เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ ที่เลื่อมใสว่ามีกำลัง มีอำนาจ นอกจากนี้ ยังสักลวดลายและลงตัวอักษรโบราณ ที่เป็นคาถาอาคมอีกด้วย เล่ากันว่าผู้ชายที่ไม่สักลาย จะไม่เป็นที่นิยมของผู้หญิงสมัยนั้น เขาจะไม่รักจะไม่แต่งงานด้วย มีคำพังเพยว่า “ขาบลาย บ่อให้กาย” สมัยก่อนผู้ชายที่ไม่มีรอยสักจะถูกเหยียดหยามมาก ทว่าไม่เป็นลูกผู้ชาย

การสักอักขระเลขยันต์ และรูปต่าง ๆ ลงบนผิวหนังตามร่างกายในสมัยโบราณ นิยมสักกันมาก โดยเฉพาะแม่ทัพนายกองหรือคนสำคัญ ๆ

การสักนี้มีความมุ่งหมายเหมือนกับมีพระเครื่อง เครื่องรางของขลังติดตามตัวไปด้วย ทำให้อยู่ยงคงกระพัน ป้องกันศาสตราวุธมหาอุด แคล้วคลาดและเป็นมหาเสน่ห์มหานิยมมากการสักยันต์แก่ผู้ใดนั้น ต้องให้เหมาะกับตัวบุคคล ครูต้องรู้นิสัย ลักษณะ ฐานะ ตราราศีของศิษย์

วิธีสัก เป็นการฝังลายยันต์ อักขระ อักษร รูปต่าง ๆ ลงบนผิวหนังฝังลงในเนื้อไปจนตลอดชีวิต จึงต้องใช้เหล็กแหลมเหมือนปากกา สักด้วยน้ำหมึกดำ หมึกแดงผสมกับบรังก์บวาน และจะเป็นรายนูนบวมบูดขึ้นมา คนไม่แข็งแรงก็จะพาให้เจ็บไปหลายวัน ผู้สักจึงต้องมีจิตใจหนักแน่น มั่นคงไม่ย่อท้อเกรงกลัวต่อการเจ็บปวด ต้องอดทนระหว่างการสัก สมัยก่อนยาชาไม่มี ผู้สักจะต้องกินฝิ่นเป็นยาระงับการเจ็บปวด จึงจะทนต่อการสักได้

☞ การเสก ☜

การเสก คือการบริกรรมคาถาอาคม ปลุกเป่าให้มีความขลัง และศักดิ์สิทธิ์ขึ้น และเป็นวิธีการทางไสยศาสตร์จะขาดมิได้ เมื่อต้องการให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ สมฤทธิ์ผลเป็นมนต์ขลัง จำเป็นต้องมีการปลุกเสก บริกรรมด้วยมนต์คาถาต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังใจแก่คนมวยทุกคน

☞ การเขียนลาย ☜

การเขียนลายเป็นการนำวิวัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ในการรำมวยโบราณ จึงมีการเขียนด้วยปากกาเมจิก เคมีสีแห้งเร็วแทนการสักด้วยเหล็กสักแบบโบราณ และเมื่อเขียนเสร็จแล้ว ก็ใช้แป้งผงที่ทาตัวเด็กโรยลงไปนรอยเขียนให้ทั่วก็ทำให้สีที่เขียนไม่เลอะเปอะเปื้อนในเมื่อเหงื่อออก และลายเขียนนี้ก็เหมือนลายสักจะมีความทนและอยู่ได้นาน

☞ บุคคลสำคัญ ☜

⇒ นายจำลอง นวลมณี (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว)

นายจำลอง นวลมณี บรมครูมวยโบราณสกุลนคร ในวัยเด็กเป็นคนขี้โรค อ่อนแอแม่แต่กำเนิด แต่มีความมานะฝึกตนเองเล่นกีฬาทุกอย่างให้ร่างกายแข็งแรง จึงได้รับชื่อเสียงในทางกีฬาเสมอมา นอกจากสนใจมวยคาดเชือกแล้ว นายจำลอง นวลมณี ยังสนใจมวยพื้นบ้านซึ่งมีลีลาท่าทางอ่อนช้อย สวยงามและแฝงไว้ซึ่งความแข็งแรงน่าเกรงขาม นายจำลองได้ติดตามการเล่นการแสดงของนักมวยไปทุก

หนทุกแห่ง ซึ่งมักมีในงานบุญผะเหวด บุญบั้งไฟ เมื่อทราบข่าวบางที่ต้องเดินทางแรมคืนไปดู จากหลายๆ อย่างเพื่อให้ดูน่าชม ครูมวยโบราณที่ขึ้นชมมากที่สุดคือ นายฮ้อยสีมน เป็นชาวกุลา (ไทใหญ่) รูปร่าง สูงใหญ่ มีลายสักเต็มตัว ตั้งแต่ปลายเท้าจนถึงศีรษะ เป็นนักมวยที่มีลวดลาย ลีลาท่าทางสวยงามมาก จึงได้ฝึกหัดกับนายฮ้อยสีมน เมื่ออายุ 10 ปี จนกระทั่งพัฒนามาเป็นลีลาชั้นเชิงของตนเองตามแบบฉบับมวยโบราณสกลนคร

⇒ นายวันชัย ผึ้งซ้าย

ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นรำมวยโบราณ ปัจจุบันเป็นครูพี่เลี้ยง ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหอม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีความชำนาญในการสอน รำมวยโบราณและเป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถ่ายทอดศิลปะรำมวยโบราณในสถานศึกษาและ ตามที่หน่วยงานหรือสถานศึกษาที่ร้องขอ

⇨ การแต่งกาย ⇨

ขั้นตอนที่ 1

เริ่มจากการเขียนลาย

ขั้นตอนที่ 2

นุ่งโจงกระเบนและผ้าคาดเอวให้กระชับผ้านุ่ง ยาวไม่น้อยกว่า 3 เมตร

ขั้นตอนที่ 3

ผ้ารัดแขนทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ 4

ใส่ผ้ามั้งคละโปกศีรษะ

เสร็จเรียบร้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 1 ท่ากาเต้นก๋อนไถ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทำรำมวยโบราณ : ท่ากาเต้นก๋อนไถ

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะกำมือทั้งสองไว้ที่ข้อมือยกไหล่คางศอกขาย่อขาออกพองาม ก้าวไปข้างหน้า
ในลักษณะเต้นและวงสั้นเท้าเอียงตัวเล็กน้อย เข้ากับจังหวะดนตรี แขนทั้งสองกาง กำมือนวดที่ข้อมือ
ส่ายตัวช้า ๆ ไปตามจังหวะอันเป็นจินตนาการที่เต้นไปตามก๋อนดินที่ชาวนาไถพลิกขึ้นมา เพื่อจะหา
กินอาหารมีปลามีจิ้งหรีด และตัวแมลงต่าง ๆ

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนนำผู้เรียนฟังจังหวะเพลง โดยการปรบมือให้ตรงกับจังหวะ เมื่อปรบมือตรงทุกจังหวะแล้ว ผู้สอนปฏิบัติย้ำทำให้ผู้เรียนดูเพื่อเป็นตัวอย่างก่อน ที่ผู้เรียนจะปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณทุกท่าให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นภาพรวมของรำมวยโบราณทั้งหมด และผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ซ้ำอีกครั้ง เพื่อเข้าสู่การฝึกปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 พร้อมทั้งแสดงท่ารำประกอบอีกครั้ง (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวย-โบราณ ท่าที่ 1 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 อาจมีการติดขัด เช่น ผู้เรียนจำท่าไม่ได้ หรือปฏิบัติไม่ตรงจังหวะ ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่มช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณได้ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปคอยให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยน เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวย-โบราณท่าที่ 1 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยการเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ได้

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 2 ท่าหระพราย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะโน้มตัวลงไปข้างหน้าพร้อมกับม้วนแขนไปทั้งสองข้างเข้ามาในสี่ข้าง แล้วยกแขนขึ้นสูงเหนือศีรษะ ตระหวัดปลายนิ้วไปข้างหน้า 3 ครั้ง เยกหน้าขึ้นมองคู่มือที่ส่วนทั้งยังเด่นอยู่ตามจังหวะในท่าที่หนึ่ง ทำอย่างนี้ไปจนรอบเป็นการปิดเสนียดจัญไร ภูตพรายปีศาจ สิ่งไม่ดีไปให้พ้นจากตัว

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 และท่าที่ 2 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นตัวอย่างก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 2 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

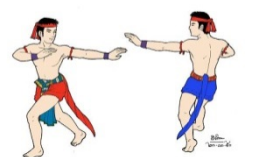
➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมกับ เปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 2 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 และท่าที่ 2 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอน บันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 และ 2 ได้ทุกคน

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 3 ท่าย้ายสามเศร่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์

รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะยกขาข้างหนึ่งอยู่ระดับเอว ทรงตัว อยู่ด้วยขาข้างเดียวแขนข้างหนึ่งกำมือไว้ที่ขาที่ยกไว้แล้วกางศอก ยกไหล่เช่นเดียวกัน แล้วเหยาะอย่าง อย่างสง่า ไปข้างหน้าสามก้าวตามจังหวะเสียงกลอง และยืนทรงตัวอยู่ด้วยขาข้างเดียว กำมือทั้งสองข้างอยู่ที่ขา และบั้นเอวเช่นเดียวกัน

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 3 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 และท่าที่ 2 ให้ผู้เรียนก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3
2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ

(ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤➤ **ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:** เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤➤ **ขั้นให้เทคนิควิธีการ:** เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 3 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติวิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤➤ **ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์:** เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมกับเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 3 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่าที่ 2 และท่าที่ 3 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 3 ได้ทุกคน

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 4 ทำน้ำวเหยี้ยวไผ่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ท่ารำมวยโบราณ : นาวเหยี้ยวไผ่

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะเบนขาที่ยกสูงให้เอียงมาอยู่อีกทางหนึ่ง ปล่อยแขนที่วางไว้หย่อนลงมาข้าง ๆ ขา พร้อมกับเหยียดแขนที่อยู่บนเอวให้โน้มหน้าขึ้นพ้นศีรษะ มาตั้งข้อศอกกำมือไว้ที่บนเอวตามเดิม ส่วนแขนข้างหน้าที่หย่อนลงให้งอข้อศอกขึ้นและตั้งไว้ที่ขาซึ่งยกไว้แล้ว เหยาะอย่างย่อตัวให้ต่ำเตี้ย เอียงไหล่ตามจินตนาการ ยอดไผ่ที่ต้องลมย่อมโน้มโอนเอนอ่อนช้อยย่อตามต่ำลงมาฉนั้น

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 4 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่าที่ 2 ท่าที่ 3 ให้ผู้เรียน ก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

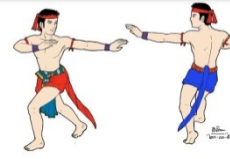
➤➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 4 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 4 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ท่าที่ 2 ท่าที่ 3 และท่าที่ 4 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 4 ได้ทุกคน

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 5 ท่าไล่ลูกแตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะย่อเข่าทั้งสองลงจนนั่งบนส้นเท้า แล้วกระโดดไปข้างหน้าพร้อมกับตบมือข้างหลังและข้างหน้า กับตบลอดแข้งลอดขา ทั้งสองข้างอย่างว่องไว และยกหลังมือ เข่า ไหล่ ส้นเท้าและขาด้านนอก แล้วกระโดดถอยหลังไปด้านหลัง พร้อมกับตบมือและหมุนตัวตบยอดอกด้วยฝ่ามือที่ยื่นไปข้างหน้า พร้อมกับทิ้งตัวลงในท่าย่อเข่าอีกข้างหนึ่งไปข้างหลังในท่าแอ่นอก กางศอก มือไว้ที่บั้นเอวทั้งสองข้าง สายตามองคู่ต่อสู้ การติดตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เกิดเสียงดัง เพื่อเป็นการปราบปรามคู่ต่อสู้เกรงกลัวต่อไป

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➡➡ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 5 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 4 ให้ผู้เรียนก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติ รำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 5 ได้แล้ว ผู้สอนต้อง เอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติ รำมวยโบราณท่าที่ 5 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อม เปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 5 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 5 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาดให้ ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 5 ได้ทุกคน

*****หมายเหตุ** เมื่อมีลักษณะท่าที่เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคชื่อเรียกลักษณะท่า หรือ ลักษณะการปฏิบัติท่าเริ่มต้นของแต่ละท่าก่อนการเปลี่ยนท่า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณได้อย่างต่อเนื่อง

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 6 ท่าช้างม้วนวง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะยกขาติดกันแล้วยกเข้าไปข้างหน้า ให้สูงระดับเอว ม้วนท่อนแขนช่วงล่าง ทั้งสองแขน หมุนลักษณะควงหมัดกลมหลาย ๆ รอบ อยู่เหนือขาที่ยกไว้พร้อมกับขาสีบไปข้างหน้า 3 ก้าว หยุดยืนยกขาข้างหนึ่งมาข้างหลัง งอเข้าให้สูงขึ้นพร้อมกับเหวี่ยงแขนทั้งสองออกไปจนสุดแขน โนมตัวไปข้างหน้าย่อเข้าเล็กน้อยแล้วม้วนแขนทั้งสองข้าง หมุนควงหมัดวงกลม

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

▶▶▶ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 6 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

▶▶▶ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 5 ให้ผู้เรียน

ก่อนเข้าสู่การปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่าท่า) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติร่ำรวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติ ร่ำรวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติร่ำรวยโบราณในท่าที่ 6 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจ ใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติร่ำรวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการ เปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติร่ำรวย โบราณท่าที่ 6 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมเปิดเพลง เพื่อให้จังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่ง ผู้เรียนสามารถปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 6 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติร่ำรวย-โบราณท่าที่ 1 ถึง ท่าที่ 6 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อ ช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติร่ำรวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 6 ได้ทุกคน

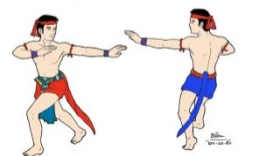
*** หมายเหตุ เมื่อมีลักษณะท่าที่เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคชื่อเรียกลักษณะท่า หรือ ลักษณะการปฏิบัติท่าเริ่มต้นของแต่ละท่าก่อนการเปลี่ยนท่า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติร่ำรวยโบราณได้ อย่างต่อเนื่อง

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 7 ท่าทวงฮัก กวักซู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์

รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะเดินรำไปข้างหน้า 3 ก้าว ในรูปทแยงมุมแบบลายฟันปลา พร้อมกับแขนทั้งสองข้างให้ดังคล้ายไก่ตีปีกตามจังหวะเท้าที่เดินไป และเอี้ยวตัวส่งแขนทั้งสองข้างไปข้างหน้าให้ขนานพื้นแบ่มือทั้งสองข้างกวักไปข้างหน้าตามจังหวะดนตรี ส่วนขาที่อยู่ข้างหน้ายื่นเป็นหลัก ย่อเข้าเล็กน้อยอีกขาข้างหนึ่งไขว้หลังยื่นไปด้านหลัง ใช้ปลายเท้าตบพื้นเป็นจังหวะเข้ากับมือที่กวักอยู่ประมาณสามครั้ง ต่อไปอีกให้เดินไปข้างหน้า 3 ก้าว แขนทั้งสองตีปีกและยื่นไปข้างหน้าทำนองเรียกคนรักให้กลับมา

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 7 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 6 ให้ผู้เรียนก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 ไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่มช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 7 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ : เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมเปิดเพลงเพื่อให้อิงจังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 7 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 7 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 7 ได้ทุกคน

***** หมายเหตุ** เมื่อมีลักษณะท่าที่เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคชื่อเรียกลักษณะท่า หรือ ลักษณะการปฏิบัติท่าเริ่มต้นของแต่ละท่าก่อนการเปลี่ยนท่า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณได้อย่างต่อเนื่อง

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 8 ท่าแหลมถลา กาทากปึก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์การแสดงพื้นบ้านอีสาน
รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะถอยเท้าที่ตบพื้นมาอยู่ข้างหลัง 1 ก้าว ก็ถอยมาชิดติดกัน ส่วนแขนอีกทั้งสอง ยื่นไปข้างหน้า ถอยมารวมกันไว้ที่หน้าอก ในลักษณะจับมือ และเท้าที่อยู่ข้างหน้าก็ก้าวไปข้างหน้า อีก 1 ก้าว และเท้าที่ก้าวออกไปอีกให้ถอยหลังมาอีก 1 ก้าว เท้าที่ก้าวเข้าไปให้ถอยมารวมกันอีกและลำตัวให้ หมุนไปอยู่ข้างหนึ่งด้วยแขนทั้งสองข้าง ให้กางขนานกับพื้นถลาไปตามลำดับที่หมุนอย่างนี้สลับข้างขวา ซ้ายกันสามครั้งแล้วย่อตัวต่ำลง ส่วนแขนทั้งสองยังกางเหมือนนกบินร่อนอยู่

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➡➡ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 8

ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➡➡ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 7 ให้ผู้เรียนก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➡➡ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวย-โบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➡➡ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 8 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติวิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➡➡ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ : เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 8 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวย-โบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 8 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาดให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 8 ได้ทุกคน

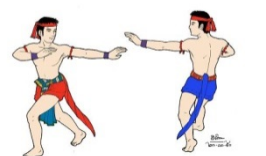
***** หมายเหตุ** เมื่อมีลักษณะท่าที่เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคชื่อเรียกลักษณะท่า หรือลักษณะการปฏิบัติท่าเริ่มต้นของแต่ละท่าก่อนการเปลี่ยนท่า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณได้อย่างต่อเนื่อง

รำมวยโบราณ

ท่าที่ 9 ท่าเลาะเลียบตบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์

รหัส ศ 32102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทำรำมวยโบราณ : ท่าเลาะเลียบตบ

ลักษณะท่ารำ

ผู้รำจะวาดแขนข้างหนึ่งไปข้างหน้าแบบตัด ซ้อนหางหงายฝ่ามือค้อย ๆ ยกขึ้น จนได้ระดับไหล่ จึงพลิกข้อมือเป็นคว่ำแล้วสลับปลายนิ้วขึ้นเหนือศีรษะ 3 ครั้ง ลำตัวโน้มไปข้างหน้าตามแขนที่ยื่นไปส่วนมืออีกข้างหนึ่งเหยียดตรงมาข้างหลัง หงายฝ่ามือและสลับปลายนิ้วอย่างเดียวกัน ทำอย่างนี้สลับเปลี่ยนข้างซ้ายข้างขวา ส่วนเท้าสองข้างเดินตามจังหวะ

ลักษณะการฝึกปฏิบัติ

➤➤➤ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ: ผู้สอนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 กระทั่งถึงท่าที่ 9 ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมทั้งหมด

➤➤➤ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย:

1. ผู้สอนทบทวนการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 8 ให้ผู้เรียนก่อนเข้าสู่การปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9

2. ผู้สอนอธิบายการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 พร้อมทั้งแสดงท่าประกอบ (ตามลักษณะท่ารำ) พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 ไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย: เมื่อผู้เรียนทราบถึงการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 แล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณด้วยตนเอง ถ้าในระหว่างการปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 มีการติดขัด ผู้สอนให้เพื่อนภายในกลุ่ม ช่วยสอนและให้คำแนะนำเพื่อนเพื่อสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณ และฝึกปฏิบัติจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้

➤➤➤ ขั้นให้เทคนิควิธีการ: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณในท่าที่ 9 ได้แล้ว ผู้สอนต้องเอาใจใส่ ใส่ใจกับการปฏิบัติรำมวยโบราณของผู้เรียน โดยการเข้าไปให้คำแนะนำ ให้วิธีการในการปฏิบัติ วิธีการเปลี่ยนท่า เคลื่อนย้ายท่าทางเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล

➤➤➤ ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์: เมื่อผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 ได้ครบทุกคนแล้ว ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติพร้อมเปิดเพลงเพื่อให้จังหวะ พร้อมกับให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 9 ได้ และผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 9 ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ในระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติ หากผู้เรียนปฏิบัติผิดพลาด ให้ครูผู้สอนบันทึกเพื่อช่วยแก้ไขผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติรอบถัดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติรำมวยโบราณท่าที่ 1 ถึงท่าที่ 9 ได้ทุกคน

******* **หมายเหตุ** เมื่อมีลักษณะท่าที่เพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรใช้เทคนิคชื่อเรียกลักษณะท่า หรือลักษณะการปฏิบัติท่าเริ่มต้นของแต่ละท่าก่อนการเปลี่ยนท่า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติรำมวยโบราณได้อย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินผลทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

พฤติกรรมที่วัด/คำอธิบาย	ระดับค่าคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1) ลักษณะท่าทาง	ปฏิบัติถูกต้องทุกลักษณะท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะที่กำหนด 1-2 ท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะที่กำหนด 3-4 ท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะที่กำหนดมากกว่า 5 ท่า
2) การย่ำเท้า	ย่ำเท้าตรงจังหวะ	ย่ำเท้าตรงจังหวะน้อยกว่า 5 ครั้ง	ย่ำเท้าตรงจังหวะน้อยกว่า 10 ครั้ง	ไม่สามารถย่ำเท้าให้ตรงจังหวะได้
3) ความสวยงาม	ปฏิบัติทักษะท่าทำได้สวยงามและเหมาะสม	ปฏิบัติทักษะท่าทำได้ดี	ปฏิบัติทักษะท่าทำได้	ไม่สามารถปฏิบัติทักษะท่าทำได้
4) บุคลิกภาพ	แสดงออกอย่างมั่นใจและตั้งใจ	สามารถปฏิบัติทักษะได้	ไม่กล้าปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติทักษะ
5) การปฏิบัติทักษะร่วมโยโยราณ	ปฏิบัติถูกต้องทุกท่า	ปฏิบัติผิด 1-2 ครั้ง แต่สามารถปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิด 3-4 ครั้ง แต่สามารถปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิดมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

คุณภาพแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1

คุณภาพแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

วัตถุประสงค์	พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ความคิดเห็น					รวม	IC	สรุปผล	หมายเหตุ
		ของผู้เชี่ยวชาญ								
		1	2	3	4	5				
1. เพื่อให้รู้ประวัติความเป็นมาของท่ารำ	1 เนื้อหา 1.1 เข้าใจง่ายและน่าสนใจ 1.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง	ใช้ได้
2. เพื่อให้รู้ประวัติของรำมวยโบราณ	1.3 เหมาะสมกับระดับชั้น 1.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน 2. ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง									
3. ผู้เรียนทราบถึงองค์ประกอบของการแสดง	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา 2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย 2.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง	ใช้ได้
	3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3.1 สอดคล้องกับเนื้อหา 3.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3.3 เหมาะสมกับเวลา 3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3.5 ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ 3.6 เน้นกระบวนการกลุ่ม	1	1	1	1	1	5	1.0	สอดคล้อง	ใช้ได้

(ต่อ)

ภาคผนวก จ

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน
ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องรามเกียรติ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตาราง จ.1

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติ
ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

เลข ที่	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผนที่ 5	แผน ที่ 6	แผน ที่ 7	แผนที่ 8	แผนที่ 9	แผนที่ 10	รวม	คะแนน หลัง เรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200	20
1	18	17	17	18	18	17	18	17	17	18	174	18
2	18	17	17	17	18	17	17	18	17	17	172	17
3	17	18	17	18	17	17	18	17	18	18	175	18
4	18	17	17	17	18	17	17	18	17	18	173	17
5	18	17	17	17	17	17	17	18	17	17	171	17
6	17	17	18	18	18	18	18	18	17	18	177	19
7	17	17	17	17	18	18	17	18	17	17	173	17
8	17	17	17	17	17	18	17	18	17	18	173	18
9	16	17	17	17	18	17	17	17	17	18	171	17
10	17	17	17	18	17	17	18	17	18	18	174	18
11	17	18	17	18	18	17	18	18	18	19	178	19
12	17	18	17	18	18	17	18	18	17	18	176	19
13	18	18	17	18	18	18	18	18	18	19	180	20
14	17	17	18	17	18	18	17	18	17	17	174	17
15	17	17	18	18	18	17	18	18	17	18	176	18
16	18	18	17	18	18	17	18	18	18	18	178	19
17	18	18	17	18	18	18	18	18	18	18	179	19
18	18	18	17	18	18	18	18	17	18	18	178	19
19	18	17	18	19	18	17	19	18	19	18	181	17

(ต่อ)

ตาราง จ.1 (ต่อ)

เลข ที่	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผน ที่ 5	แผน ที่ 6	แผน ที่ 7	แผน ที่ 8	แผน ที่ 9	แผน ที่ 10	รวม	คะแนน หลังเรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200	20
20	18	18	17	17	18	17	18	18	18	18	177	19
21	17	17	17	17	17	18	17	17	18	17	172	17
22	17	17	17	17	17	17	17	17	17	19	172	18
23	17	17	18	17	18	18	18	17	17	19	176	19
24	18	17	17	17	17	18	18	18	18	18	176	20
25	17	17	17	17	18	17	18	17	18	18	174	18
26	18	17	17	17	18	17	17	17	17	18	173	17
27	17	17	17	17	17	17	17	17	17	18	171	18
28	17	17	17	17	18	17	17	17	17	18	172	18
29	17	17	17	18	17	17	18	17	18	18	174	18
30	18	17	17	17	17	18	17	18	17	19	175	18
31	17	17	17	17	17	17	17	18	17	19	173	18
32	18	18	18	17	18	18	17	18	18	18	178	19
33	18	17	18	17	17	17	17	18	18	18	175	19
34	18	17	17	17	17	18	17	18	17	17	173	18
35	18	17	17	17	17	17	17	17	17	17	171	17
36	18	17	17	17	18	17	17	18	17	18	174	18
37	18	17	17	17	17	17	17	17	18	17	172	18
38	18	18	17	18	17	17	18	17	18	18	176	19
39	18	17	17	17	17	17	17	17	17	17	171	18
40	18	17	17	17	17	17	17	17	17	17	171	17

(ต่อ)

ตาราง จ.1 (ต่อ)

เลข ที่	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผน ที่ 5	แผน ที่ 6	แผน ที่ 7	แผน ที่ 8	แผน ที่ 9	แผน ที่ 10	รวม	คะแนน หลัง เรียน
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	200	20
41	18	17	17	17	17	17	17	17	17	18	172	18
รวม	719	707	704	712	719	710	716	79	715	734	7,155	742
ค่าเฉลี่ย	17.54	17.24	17.17	17.37	17.54	17.32	17.46	17.54	17.44	17.90	174.51	18.10
S.D.	.55	.43	.38	.54	.50	.47	.55	.50	.55	.62	2.65	.86
ร้อยละ	87.68	86.22	85.85	86.83	87.68	86.59	87.32	87.68	87.20	89.51	87.26	90.49

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตาราง จ.2

คะแนนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

คนที่	คะแนนทักษะปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 180 คะแนน)	ร้อยละของคะแนน	
		เกณฑ์	คะแนนปฏิบัติ
1	157	75	87.22
2	155	75	86.11
3	158	75	87.78
4	156	75	86.67
5	154	75	85.56
6	160	75	88.89
7	156	75	86.67
8	156	75	86.67
9	155	75	86.11
10	157	75	87.22
11	161	75	89.44
12	159	75	88.33
13	162	75	90.00
14	157	75	87.22
15	159	75	88.33
16	160	75	88.89
17	161	75	89.44
18	160	75	88.89
19	163	75	90.56
20	159	75	88.33
21	155	75	86.11
22	155	75	86.11
23	159	75	88.33
24	158	75	87.78
25	157	75	87.22
26	155	75	86.11

(ต่อ)

ตาราง จ.2 (ต่อ)

คนที่	คะแนนทักษะปฏิบัติ (คะแนนเต็ม 180 คะแนน)	ร้อยละของคะแนน	
		เกณฑ์	คะแนนปฏิบัติ
27	154	75	85.56
28	155	75	86.11
29	157	75	87.22
30	157	75	87.22
31	156	75	86.67
32	160	75	88.89
33	157	75	87.22
34	155	75	86.11
35	153	75	85.00
36	156	75	86.67
37	154	75	85.56
38	158	75	87.78
39	153	75	85.00
40	153	75	85.00
41	154	75	85.56
รวมเฉลี่ย	156.97	75	87.21

ตาราง จ.3

คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนจากการเรียนด้วยจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (20 คะแนน)	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D) ²
1	7	18	11	121
2	5	17	12	144
3	6	18	12	144
4	6	17	11	121
5	8	17	9	81
6	7	19	12	144
7	6	17	11	121
8	9	18	9	81
9	7	17	10	100
10	5	18	13	169
11	6	19	13	169
12	8	19	11	121
13	7	20	13	169
14	9	17	8	64
15	8	18	10	100
16	7	19	12	144
17	11	19	8	64
18	8	19	11	121
19	7	17	10	100
20	6	19	13	169
21	6	17	11	121
22	5	18	13	169
23	6	19	13	169
24	6	20	14	196
25	8	18	10	100
26	9	17	8	64
27	7	18	11	121

(ต่อ)

ตาราง จ.3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (40 คะแนน)	ผลต่าง (D)	ผลต่างกำลังสอง (D) ²
28	9	18	9	81
29	7	18	11	121
30	6	18	12	144
31	6	18	12	144
32	7	19	12	144
33	8	19	11	121
34	8	18	10	100
35	7	17	10	100
36	8	18	10	100
37	9	18	9	81
38	7	19	12	144
39	7	18	11	121
40	8	17	9	81
41	7	18	11	121
ผลรวม	294	742	448	4,990
ค่าเฉลี่ย	7.17	18.10		
S.D.	.86	1.28		
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	35.85	90.49	t-test =	45.45**
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E ₂) = 90.49				

** ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α .01, df 40 = 2.423)

ภาคผนวก ฉ

คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิด
ของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
3	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
4	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
7	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
8	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9	1	0	1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
10	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
12	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
13	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
15	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
16	1	0	1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
17	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
18	1	0	0	1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
19	1	0	0	0	0	1	0.2	ใช้ไม่ได้
20	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
21	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
23	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
24	1	0	1	0	0	2	0.4	ใช้ได้
25	1	0	1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ๑.1 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	1	1	0	1	0	3	0.6	ใช้ได้
27	1	0	0	1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
28	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
29	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
30	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
31	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
32	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
33	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
34	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
35	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
36	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ ๑.2

ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.62	0.261	20	0.71	0.26
2	0.52	0.26	21	0.52	0.09
3	0.57	0.52	22	0.52	0.26
4	0.67	0	23	0.62	0.26
5	0.57	0.17	24	1.00	0.09
6	0.67	0	25	0.57	0.17
7	0.62	0.43	26	0.67	0.35
8	0.52	0.26	27	0.67	0.17
9	0.48	0.17	28	0.62	0.26
10	0.62	0.26	29	0.52	0.26
11	0.71	0.61	30	0.57	0.17
12	0.38	0.35	31	0.62	0.09
13	0.33	0.09	32	0.62	0.09
14	0.57	0.35	33	0.95	0.17
15	0.57	0.17	34	0.48	0.35
16	0.62	0.43	35	0.43	0.26
17	0.38	0.00	36	0.57	0.17
18	0.57	0.17	37	0.62	0.26
19	0.38	0.17			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .843

7. จากภาพคือท่ารำมวยโบราณท่าใด
 ก. ท่าไล่ลูกแตก
 ข. ทำน้ำวเอี้ยวไฟ
 ค. ท่าข้างม้วนวง
 ง. ท่าทวงฮัก กวักซู้
8. จากภาพคือท่ารำมวยโบราณท่าใด
 ก. ท่าแหลวถลา กาทากปีก
 ข. ทำน้ำวเอี้ยวไฟ
 ค. ท่าข้างม้วนวง
 ง. ท่าทวงฮัก กวักซู้
9. จากภาพคือท่ารำมวยโบราณท่าใด
 ก. ท่าแหลวถลา กาทากปีก
 ข. ทำน้ำวเอี้ยวไฟ
 ค. ท่าเลาะเลียบตบ
 ง. ท่าทวงฮัก กวักซู้
10. “การฝึกปฏิบัติรำมวยโบราณ เป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามธรรมเนียมโบราณของจังหวัดสกลนคร” นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวหรือไม่
 ก. เห็นด้วย เพราะเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร
 ข. เห็นด้วย เพราะเป็นสิ่งที่เชื่อมให้ความรู้สึกระหว่างศิษย์และครู
 ค. เห็นด้วย เพราะเป็นการแสดงและเน้นการนันทนาการมากกว่าความรู้
 ง. ถูกทุกข้อ
11. ข้อความใด มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด
 ก. ท่าแหลวถลา กาทากปีก – หงายฝ่ามือ สลัดปลายนิ้ว
 ข. ท่าแหลวถลา กาทากปีก – แขนทั้งสองข้างขนานกับพื้นถลาไปตามลำตัว
 ค. ท่าข้างม้วนวง – เดินไปข้างหน้าสามก้าว แขนทั้งสองตีปลีกและอียงไปด้านหน้า
 ง. ท่าข้างม้วนวง – แขนทั้งสองเหยียดตึง ออกแขนซ้ายขวา สลับกัน
12. บุคคลใดคือ บรมครูและครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมวยโบราณสกลนคร
 ก. นายจำลอง นวลมณี
 ข. นายอนุพงษ์ ยุธชัย
 ค. นายวันชัย ฝั่งซ้าย
 ง. ถูกทั้ง ก และ ข
13. “خابลาย บีให้กาย” หมายความว่าถึงข้อใด
 ก. ขายลายเพราะมีสาเหตุมาจากยุกกัด
 ข. การสลัดลายที่ขา
 ค. แสดงถึงความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ ความเป็นเชิงชายในสมัยก่อน
 ง. ถูกทั้ง ข้อ ข และ ค

14. สิ่งใด ช่วยระงับความเจ็บปวดระหว่างการสักได้
- ยาหม่อง : ใช้ทา
 - Sleeping pills : ใช้แปะที่แผล
 - ฝิ่น : กินระงับความปวด
 - Paracetamol : ใช้กินลดไข้
15. ข้อใดแสดงถึงการไหว้ครูอย่างเหมาะสม
- นาย ก ไหว้ครูเพื่อความสวยงาม
 - นาย ข ไหว้ครูด้วยความเคารพ ความศรัทธาครู
 - นาย ค ไหว้ครูเพราะอยากมีความสำเร็จในการทำงาน
 - นาย ง ไหว้ครูเพื่อความเจริญรุ่งเรือง
16. ข้อใดกล่าวถึงมวยโบราณได้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด
- มวยโบราณ เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวท้องถิ่นของสกลนคร
 - มวยโบราณ เป็นศิลปะพื้นเมืองที่บรรพบุรุษในท้องถิ่นสืบสานและอนุรักษ์ไว้
 - มวยโบราณ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถูกสืบทอดเป็นเวลานาน
 - ถูกทุกข้อ
17. กลุ่มเครื่องดนตรีชนิดใด ไม่ได้อยู่ในองค์ประกอบการแสดงรำมวยโบราณ
- กลุ่มเครื่องดีด
 - กลุ่มเครื่องสี
 - กลุ่มเครื่องตี
 - กลุ่มเครื่องกระทบ
18. ขั้นตอนแรกของการฝึกรำมวยโบราณ ควรเริ่มจากสิ่งใด
- ต้องรู้จักจังหวะดนตรี
 - ต้องรู้จักท่ารำมวยโบราณ
 - ต้องเริ่มจากการไหว้ครู
 - ต้องฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่บ้าน
19. องค์ประกอบของการแต่งกายมวยโบราณ ประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง
- ผ้าโจงกระเบน สังกวาล ผ้าโพกหัว กำไลแขน
 - ผ้าโจงกระเบนยาวไม่น้อยกว่า 3 เมตร
 - ผ้าโจงกระเบน ผ้าคาดเอว ผ้ามั่งคละ ผ้ารัดแขน
 - ถูกทุกข้อ
20. ข้อความใดมีความสัมพันธ์เหมาะสมกันที่สุด
- การไหว้ครู – ขึ้นตามประเพณี
 - เสียงดนตรี – ช่วยสร้างอารมณ์ความรู้สึกของผู้รำให้คึกคัก
 - ผ้ามั่งคละ – มีไว้สำหรับคลุมไหล่
 - นายจำลอง นวลมณี – บรมครูมวยโบราณสกลนคร

ภาคผนวก ช

คุณภาพแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

และแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน
ประกอบชุดฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องร่ำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

คำชี้แจง ให้ประเมินการปฏิบัติทักษะร่ำมวยโบราณของนักเรียนในช่องระดับคะแนนการปฏิบัติ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่นักเรียนปฏิบัติได้ตามสภาพจริง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่..... (ผู้ถูกประเมิน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนนปฏิบัติ			
	1	2	3	4
1. ลักษณะท่าทาง				
2. การย่อเท้า				
3. ความสวยงาม				
4. บุคลิกภาพ				
5. การปฏิบัติทักษะร่ำมวยโบราณ				
รวมคะแนนที่ได้				

..... ผู้ประเมิน
 (นายอนุพงษ์ ยूरชัย)
/...../.....

เกณฑ์แบบประเมินทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

พฤติกรรมที่วัด/ คำอธิบาย	ระดับค่าคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1) ลักษณะท่าทาง	ปฏิบัติถูกต้อง ทุกลักษณะท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะที่ กำหนด 1-2 ท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะ ที่กำหนด 3-4 ท่า	ปฏิบัติผิดลักษณะ ที่กำหนดมากกว่า 5 ท่า
2) การย่อเท้า	ย่อเท้าตรงจังหวะ	ย่อเท้าตรงจังหวะน้อย กว่า 5 ครั้ง	ย่อเท้าตรงจังหวะน้อยกว่า 10 ครั้ง	ไม่สามารถย่อเท้าให้ ตรงจังหวะได้
3) ความสวยงาม	ปฏิบัติทักษะท่าได้อย่าง สวยงามและเหมาะสม	ปฏิบัติทักษะ ท่ารำได้ดี	ปฏิบัติทักษะ ท่ารำได้	ไม่สามารถปฏิบัติ ทักษะท่ารำได้
4) บุคลิกภาพ	แสดงออกอย่างมั่นใจ และตั้งใจ	สามารถปฏิบัติทักษะได้	ไม่กล้าปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติทักษะ
5) การปฏิบัติทักษะ ร่ำมวยโบราณ	ปฏิบัติถูกต้อง ทุกท่า	ปฏิบัติผิด 1-2 ครั้ง แต่สามารถปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิด 3-4 ครั้ง แต่สามารถปฏิบัติต่อได้	ปฏิบัติผิดมากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป

ภาคผนวก ฅ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๗๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กิตติศักดิ์ สินธุโคตร

ด้วย นายอนุพงษ์ ยूरชัย รหัสประจำตัว ๕๘๘๒๑๐๕๒๐๑๓๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวความคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครู มหาวิทยาลัยศาสตร์ ราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐ - ๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rmu.ac.t

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๗๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.พรสวรรค์ พรดอนก่อน

ด้วย นายอนุพงษ์ ยุธชัย รหัสประจำตัว ๕๘๘๒๑๐๕๒๐๑๓๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวความคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐ - ๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๗๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายโรจนวุฒิ เถิงนำมา

ด้วย นายอนุพงษ์ ยุธชัย รหัสประจำตัว ๕๘๘๒๑๐๕๒๐๑๓๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวความคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐ - ๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๗๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประเวทย์ จันทร์ลี

ด้วย นายอนุพงษ์ ยุธชัย รหัสประจำตัว ๕๘๘๒๑๐๕๒๐๑๓๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวความคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐ - ๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rmu.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๗๕๘๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวันชัย ฝั่งซ้าย

ด้วย นายอนุพงษ์ ยุธชัย รหัสประจำตัว ๕๘๘๒๑๐๕๒๐๑๓๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวความคิดของเดวีส์ เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ทักษะกระบวนการทำรำมวยโบราณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐ - ๔๓๗๑-๓๒๐๖ ต่อ ๑๘๒

www.edu.@rmu.ac.th

ภาคผนวก ซ

คุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดของเดวีส์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ผลการประเมินคุณภาพของแบบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์
โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1* เนื้อหาสาระที่นักเรียนได้เรียนรู้เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2* ครูสาคิตทักษะและปฏิบัติที่มีความชัดเจน ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3. แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวีส์ มีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4* ครูเอาใจใส่แนะนำเทคนิควิธีการที่ช่วยให้สามารถปฏิบัติได้ง่ายขึ้น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
5* ขณะเรียนเพื่อน ๆ ช่วยเหลือนักเรียน จนทำให้นักเรียนสามารถร่ำรวยโบราณได้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6* การช่วยเหลือเพื่อนๆ ภายในกลุ่มขณะเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7* ทักษะย่อยในแต่ละแบบฝึกมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
8* ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาในแบบฝึกทักษะที่นักเรียนปฏิบัติ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9. ครูมีอารมณ์แจ่มใสในขณะที่ทำการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10* สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
11. ครูให้ทำการทดสอบหลายครั้ง	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
12. การจัดกิจกรรมลักษณะแบบนี้ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
13* การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
14*. นักเรียนมีโอกาสทราบผลการประเมินผล งานของตนเอง	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
15. สถานที่ในการเรียน มีความเหมาะสม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

* หมายถึง ข้อที่ถูกเลือกหลังจากผ่านการหาเกณฑ์คุณภาพแล้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายอนุพงษ์ ยุธชัย
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 30 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 214 หมู่ที่ 1 ตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนต่างออยพัฒนศึกษา อำเภอต่างออย จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 23
ตำแหน่ง	พนักงานราชการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคำบงพิทยาคม อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2548	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคำบงพิทยาคม อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2551	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2555	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ค.บ) ดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน แขนงการแสดง พื้นบ้านอีสาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
พ.ศ. 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รางวัลดีเด่น	
พ.ศ. 2559	ครูดีในดวงใจ
พ.ศ. 2560	ครูผู้มีผลงานดีเด่นด้านวิชาการ
พ.ศ. 2561	ครูผู้มีผลงานดีเด่นด้านวิชาการ
พ.ศ. 2562	ครูผู้มีผลงานดีเด่นด้านวิชาการ